

GreenTechPOWER

HELPS YOU GROW YOUR BUSINESS

Help ons
GreenTechPower
nog te verbeteren.
Vul onze enquête in!

REDEXIM OVERSEEDING keuze uit 12 doorzaaimachines

Werkbreedte van 60 cm tot 240 cm

Firma Thomas BV
Brusselsesteenweg 144
1785 Merchtem
(32) 52/372 273
info@firmathomas.be
www.firmathomas.be

De volledige lijst :

Verti-seed 1204
Speedseed WB
Speedseed 1100 & 1500
Speedseed 2000 & 2300
Overseeder 1275

Overseeder 1575 & 2075
Overseeder DD1430A
Overseeder DD1830A
Overseeder DD2230A

INTRODUCTIE VAN 6 NIEUWE FASE V-CONFORME HOUTVERSNIJPERSAARS

TIMBERWOLF®
Lead the Pack

Firma Thomas BV
Brusselsesteenweg 144
1785 Merchtem
(32) 52/372 273
info@firmathomas.be

timberwolf.nl
timberwolf-uk.com
firmathomas.be

Voorwoord	Stop met zoeken naar de waarheid: een illusie verliezen maakt je wijzer.	5
Golf & Techniek	'Met een virtuele golfbaan kun je wereldwijd golfen.'	6
Dealer	Machine-importeur Raphaël Nix uit Welkenraedt.	10
Techniek	Wacker Neuson RD18-100 verdichtingswals.	14
Tuinaanlegger	Tuinaannemer met een sterke ondernemersmindset.	16
Openbare besturen	Openbare ruimte van de stad Kortrijk wordt continu vernieuwd.	22
Bosbouw	Bosbouwer met een hart voor landbouw.	26
Techniek	Multitoolkit van ECHO.	32
Techniek	Cramer RM2700-G robotmaaier.	34
Fedagrim	Annulatie Demo Groen 2022.	36
Techniek	Speciale kroosbak voor België.	38
Techniek	Manitou-compactlader.	40
Management	Klimaat of milieu in 10 vragen (Deel I).	42
Highlights		46
I love my GreenTechJOB	Ghislain Poot is technisch supervisor bij de Royal Amicale Anderlecht Golf Club.	48
Highlights		50
Highlights	Autonome werktuigdrager uit Zwitserland.	52
Bosbouw	In Gesves biedt Mathieu Verlaine verschillende diensten aan om lokaal hout optimaal te valoriseren.	54
Highlights		58
Highlights	Nieuwe dieplader bij Joskin.	60
Techniek	Europese kettingzaagnormen.	62
Mensen achter machines	Sabo: 'Focus ligt op uitbreiding nieuwe markten en veroveren accusegment.'	66
Recht	Nieuwe regels inzake de wettelijke garanties!	70

GreenTechPower is een uitgave van
GalileoPrint Bvba, Blakebergen 2,
1861 Meise (Wolvertem)

Drukkerij
Leleu Group, Merchtem

Hoofdredactie
Peter Menten | +32 (0) 473 93 45 88
Christophe Daemen | +32 (0) 479 33 10 48

Vormgeving
Leleu Group, Merchtem, info@leleu.be

Advertentie-exploitatie
pub@greentechpower.eu
Leen Menten | +32 (0) 494 10 98 20

Abonnementen en Social Media
helena@greentechpower.eu
Helena Menten

Verantwoordelijke uitgever
Peter Menten

Niets uit deze uitgave mag worden
gereproduceerd zonder schriftelijke
toestemming van de uitgever.

GreenTechPower verschijnt 4x/jaar op
15.978 exemplaren in het Nederlands
en het Frans.

Coverfoto: Christophe Daemen

**Distributeur
in België en
Luxemburg:**

KECKEX
CHEMIEFREI | EFFEKTIV | NACHHALTIG

RECO
ETRAC®

TORO

imants
Digging the future

Club Car

Innovators in Turf Maintenance
MAREDO

**Wij zijn de specialist voor machines voor
greenkeeping van golfbanen en sportvelden,
het onderhoud van park of bos, openbaar
groen en de verzorging van campings of
evenementen terreinen.**

Waarheid van het seizoen

'Een illusie verliezen maakt je wijzer dan een waarheid vinden.'

(Ludwig Börne, Duits journalist en criticus, 1786-1837)

Stop met zoeken naar de waarheid: een illusie verliezen maakt je wijzer

De afgelopen jaren, en zeker ook de maanden die nu nog gaan volgen, kunnen we beschouwen als een periode waarin veel mensen 'wakker' werden of zullen worden. Wakker geschud door het besef dat we er maar op los leefden zonder ons te realiseren dat we onze nakomelingen met een zware rekening opzadelen.

Wakker geschud door het besef dat we niet alles in de hand hebben. En door de vaststelling dat we in een illusie leven. Een illusie dat alles maakbaar is, dat 'de overheid' het wel zal oplossen, dat we alleen maar rechten hebben en geen of weinig verantwoordelijkheden, dat de ander het wel zal regelen.

Nu kunnen we alleen maar vaststellen dat 'ons' financieel schuldintrestsysteem op zijn einde loopt en in zijn huidige vorm niet meer te redden valt. Integendeel: de megarijken worden nog rijker, de middenklasse verarmt en de minder begoeden komen in nood. Dat financieel schuldintrestsysteem bestaat al heel lang en was trouwens in de vorige eeuw door een 'elite' opgestart met als doel de rijkdom in de wereld te concentreren. Niet meer en niet minder. En die elite heeft zich via politiek en mainstreammedia een weg gebaand tot de publieke opinie.

Decennialang werd de bevolking wereldwijd voorgehouden dat ze haar lot in handen van anderen (de overheid, bedrijven ...) kon leggen en dat alles wel in orde zou komen. Mensen werd voorgeschreven hoe ze zich moesten gedragen, hoe ze moesten denken. En we werden zo opgevoed dat we altijd naar de 'waarheid' moesten zoeken. Die waarheid werd ons dan opgedrongen door de mainstreammedia. Dat zoeken leverde, behalve energieverlies, zelden iets op. Zolang iedereen maar in het rijtje liep en er niet te veel afwijkende meningen waren.

Zo werd de mensheid gedurende tientallen jaren in slaap gewiegd en anno 2022 moeten we tot de vaststelling komen dat we in een illusie leven.

Enkele 'wakkeren van het eerste uur' hadden het al langer begrepen en wisten dat ze hun eigen leven mochten uitbouwen. Met wat er nu allemaal rondom ons gebeurt, kunnen we niet anders dan beseffen dat we ons leven zelf in handen moeten nemen en niet moeten wachten tot anderen het voor ons gaan doen. Dat houdt in dat we ook onze eigen verantwoordelijkheid moeten nemen en niet naar de ander wijzen. Eens we de illusie verliezen dat de ander, de overheid, multinationals of wie dan ook het voor ons gaat doen, dan zijn we waar we kunnen beginnen: bij onszelf.

In de meeste gevallen betekent dat tegen de stroom in roeien. Daarin zijn onze echte ondernemers groot geworden. En over die mensen gaan de reportages die we maken.

Globalisatie werkt anders dan verwacht

Aansluitend bij het vorige is er nog een illusie die zichzelf doorprikt heeft: hoe meer men wil centraliseren en globaliseren, hoe meer de wereld vastloopt. En hoe meer dingen vastlopen, hoe bezetener de machtshebbers reageren met 'maatregelen' die het averechtse effect hebben. De tegenbeweging is dat de dingen weer meer naar het regionale niveau gaan verschuiven. Het is een slingerbeweging: hoe meer iets een bepaalde richting uitgaat, hoe krachtiger de tegenbeweging.

De wereld draait al jaren in overdrive, al lang voor er sprake was van de gezondheids crisis twee jaar geleden. In 2008 kreeg het systeem zijn grote krak en daar is het niet meer van hersteld. De tekorten aan brandstof, aan voedsel en wat er nog moge komen, zijn structureel en zijn al van heel lang voor 2020 bezig. Er werden de afgelopen jaren verschillende olie- en gaswinningsvelden gesloten en dat zorgde bij een boomende

economie voor tekorten. Bovendien zijn er verschillende partijen die deze 'schaarste' mee gecreëerd hebben en in stand houden: de ene voor geldgewin, de andere om meer macht en controle uit te oefenen. We moeten dringend af van een economie die gebaseerd is op schaarste en angst. Het enige wat ons kan redden, is een economie van welzijn, volgens de Oostenrijkse school. Een gedachtegang die al sinds 1870 bestaat, maar die ondergesneeuwd bleef door het Amerikaanse model.

De redactie

Help ons GreenTechPower nog te verbeteren.

Scan deze QR-code en vul onze enquête in !

Als niet alles meezit ...

Enkele maanden geleden waren we nog dolenthousiast om van de Demo Groen-editie van 2022 een succes te maken. Alles leek zich in de goede richting te ontwikkelen: inschrijvingen van standhouders die bleven binnenstromen, iedereen die ernaar uitkeek om elkaar te ontmoeten enzovoort.

Toen werden we als organisator geconfronteerd met andere voorwaarden vanwege het Brussels Gewest, zodat we Demo Groen in het Park van Laken moesten annuleren. De tijd was te kort om nog een volwaardig alternatief te vinden. We betreuren dat we daarmee onze standhouders en bezoekers die uitkeken naar deze demobeurs moeten teleurstellen.

We gaan op zoek naar een nieuwe locatie voor de volgende Demo Groen. Lees in onze Fedagrim-nieuwsbrief op pagina 36 hoe u ons daarbij kunt helpen.

Michel Christiaens,
secretaris-generaal van Fedagrim en organisator van Demo Groen en Agribex

'Met een virtuele golfbaan kun je wereldwijd golfen'

Golfclub De Kluizen, aan de rand van Aalst, is de laatste jaren van een golfschool uitgegroeid tot een volwaardig golf- en businesscenter met 9 holes. Er zijn volop plannen voor uitbreiding, zowel qua hectares als qua gebouw. Een van de meest prestigieuze plannen is de bouw van ruimtes waar je virtueel kunt golfen op een golfbaan (wereldwijd) naar keuze. Dit kan dus ook hartje winter.

Tekst & foto's: Dick van Doorn

Als je Golfclub De Kluizen in Aalst op komt rijden is het bordje 'President' bij een van de parkeerplaatsen niet te missen. Als eigenaar en manager van Golfclub De Kluizen kreeg de familie De Jonge, in de persoon van Gilbert De Jonge, in 2002 de unieke kans om een eigen 6-holesgolfbaan aan te leggen op 10 hectare grond. Momenteel is zoon Nick De Jonge de eigenaar en voorzitter. De reden was dat de gewestplannen meer recreatie in het gebied rondom Aalst wilden en daar pikte de familie De Jonge meteen op in. De familie had al een wegennaannemersbedrijf, maar wilde meer. De golfbaan liep meteen dermate goed dat ze in 2008 al kon uitbreiden naar de huidige 9-holesbaan. Momenteel omvat Golfclub De Kluizen 16 hectare, inclusief bosgedeelte en werkplaats. De huidige 9-holesbaan heeft een lengte van 1.868 meter en een par 31, waarbij alle spelsubtiliteiten kunnen worden benut. De Jonge: 'Ons terrein is er een dat elke handicap weet te bekoren. Wij willen dat De Kluizen echt een golfbaan is voor iedereen.' De instapfee en het ledengeld zijn dan ook relatief laag bij de Aalsterse golfbaan.

Super luxe clubgebouw

De instapfee en het ledengeld mogen dan laag zijn, het clubgebouw is daarentegen super-de-luxe. In 2020 besloot het management om een splinternieuw clubgebouw te bouwen, zodat zowel het restaurant, omkleedruimtes, caddyruimte als de shop weer volledig up-to-date zijn. Het restaurant heeft nu een uitgebreide keuken die vergelijkbaar is met een gangbaar restaurant op niveau. Naast deze faciliteiten heeft Golfclub De Kluizen ook nog eens vier seminarzalen, speciaal voor bedrijven. De Jonge: 'Wij zijn natuurlijk echte ondernemers, doordat wij ook een wegennaannemersbedrijf hebben. En we zijn dus ook gewend om financieel alles goed te plannen. Verder willen wij deze

Op deze plaats is de virtuele golfwereld voorzien. Daarachter zie je de nieuwe putting greens en daarachter ligt de practice.

golfbaan zeker financieel goed laten draaien. Daar profiteren onze leden van mee.' Door de aanwezigheid van twee golfpro's kunnen bedrijven hun relaties en/of medewerkers hier ook uitnodigen voor een golfclinic om de golfsport onder de knie te krijgen.

Een van de meest spectaculaire plannen van Golfclub De Kluizen is om in de nieuwe uitbreiding een grote virtuele golfwereld te creëren. De uitbreiding moet op de heuvel komen aan de rechterkant van het huidige clubgebouw. Zodoende kan er 's winters gewoon binnen gegolfd worden. En omdat het virtueel is, kun je kiezen uit welke golfbaan ter wereld dan ook. Je kunt jezelf in deze virtuele golfwereld ook nog eens laten opleiden door virtuele golfpro's. Volgens De Jonge kan het zo zijn dat, mocht de virtuele golfwereld een doorslaand succes worden, de practice op den duur minder gebruikt wordt in de winter. De virtuele golf zal echter nooit het echte evenaren en dus niet de practice doen verdwijnen, aldus De Jonge. 'Wel helpt het en lokt het de golfer om in de winter niet te stoppen met golfen.'

Aalst koos dit jaar voor de Drop-pit. De ballpickerrobot brengt de ballen naar de Drop-pit, waarin de ballen vervolgens gewassen worden, waarna ze door een buizensysteem naar de dispenser worden getransporteerd.

Vorig jaar in de herfst is bij de greens en tees op De Kluizen ook het Toro Hydro Wise-beregeningssysteem met automatische pop-upsproeiers geïnstalleerd.

Steeds meer Toro

Sinds vier jaar heeft Golfclub De Kluizen ook een nieuwe hoofdgreenkeeper in de persoon van Joost De Backer. Hij is erg blij met de nieuwbouw van de wagenloods/garage vlak bij de parkeerplaatsen van de golfbaan. De golfbaan heeft één mechaniker in loondienst om het eigen wagenpark te onderhouden. Het groot onderhoud aan de golfmachines doet Masschelein uit Kortrijk. Bestond het volledige wagenpark in 2002 nog uit Jacobsen, daarna zijn er zowel John Deere- als Toro-golfmachines aangeschaft. De eerste John Deere in 2012, een 7200 PrecisionCut-maaier met drie kooien, volgens De Backer. Daarna volgden vooral aankopen van Toro-machines, zoals de Greensmaster-greenmaaier in 2014 en de Groundsmaster 3500-roughmaaier in 2017. In dat jaar (2017) kwam er tevens een nieuwe Toro Greensmaster en de oude greenmaaier werd vanaf dat moment ingezet als teemaaier. De Toro Groundsmaster 3500 met drie maaikooien heeft trouwens het Sidewinder-systeem, dus je kunt er makkelijker mee om bunkers heen. Een groot voordeel, vindt de hoofdgreenkeeper. Onlangs heeft Golfclub De Kluizen een splinternieuwe Toro Reelmaster 3100-D besteld, eveneens met Sidewinder. Deze zal vooral gebruikt worden om de voorgreens te maaien. Harken doet De Backer met een Sand Pro 5040 van Toro. Als bakwagen gebruikt de golfbaan de Toro Workman.

Doorzaaien, diepverticuteren en beluchten

Kunstmest strooien doet De Backer met een Everris en Icl-strooier. Om de tees door te zaaien gebruikte hij enige tijd geleden de Speedseed 1100, maar dat beviel niet goed. 'De Speedseed werkt met een rol met punten. Eerst moet je over de tee en dan bezanden, maar het gras kwam niet goed op. Dat werkt dus niet.' Vandaar dat hij teruggrijpt naar de Vredo DZ 214.075-doorzaaimachine. Twee jaar geleden zaaide hij namelijk alle tees door met het genoemde type Vredo-doorzaaimachine en dat gras kwam perfect op.

Het diepverticuteren doet De Backer nog wel met een Jacobsen Thatch-Away 480T, meestal vier keer per jaar. Bezanden doet de hoofdgreenkeeper in het hoogseizoen om de twee weken en in het voorjaar één keer per week – als de groei van het gras het toelaat – met een Rink 1200. Beluchten gebeurt met een Wiedenmann Terra Spike GXi, een machine waar hij erg tevreden over is. Ook omdat het een relatief grote machine is, waardoor je door kunt werken. Door het 'prikken' worden de greens uiteraard nog weerbaarder, aangezien het water makkelijker de grond in kan lopen en de wortelgroei van het

gras bevordert wordt. De clubcars zijn van Yamaha en tweedehands, wel zet Golfclub De Kluizen er nieuwe accu's in.

Alles om de baan goed te houden

Chemische middelen gebruikt men zo weinig mogelijk. Bij de aanstelling van De Backer als hoofdgreenkeeper was dat ook een van de belangrijkste doelen: met een minimum aan chemische middelen werken en de greens sterker en weerbaarder maken, zodat die middelen niet nodig zijn. Om de tees en greens goed te houden zet de hoofdgreenkeeper nu diverse biostimulansen in, naast het al genoemde beluchten. Zo gebruikt hij bijvoorbeeld Compass

Hydrostatische motocultuur

breed gamma toebehoren

BCS

www.bcsbelgie.be

dehemlaan 5b - 8900 ieper - 057.20 77 56
www.induma.be - info@induma.be

De Toro Groundsmaster 3500 met 3 maaikooien met Sidewinder-systeem kan makkelijker om bunkers heen.

Joost De Backer startte vier jaar geleden als hoofdgreenkeeper.

Beluchten gebeurt met een Wiedenmann Terra Spike.

Bio Active van Fert in Time en ook Solar Nano Si (met silicium) van dezelfde leverancier. De Backer: 'In Compass Bio Active zit dus ook, wat ook veel collega's gebruiken om de tees en greens goed te houden, gevriesdroogd zeewierextract.' Ook gebruikt hij Bactogreen van Monseu, dat zorgt voor een goede bacteriehuishouding in de grond. En verder nog Microferm om de viltlaag af te breken en zodoende een droge toplaag te verkrijgen. De Backer: 'Anders heb je nog meer kans op schimmels.'

De greens zitten volgens de hoofdgreenkeeper regelmatig 'dicht', omdat er natuurlijk veel op gelopen wordt. Als er wedstrijden zijn, dan gaan de golfers zelfs twee keer rond, dus dan wordt er nog meer van de greens geveegd. Waar De Backer hier en daar last van heeft rondom sommige tees en greens is dollar spot. En verder 's winters, ondanks alle biologische middelen en maatregelen, soms zwarte schimmel en fusarium. Wel blijft de kern van het struisgras goed volgens hem, door alle biologische middelen ook. Voorheen zat er veel straatgras in de tees en greens, maar momenteel zaait de golfbaan een mengsel van struisgras (Cobranova) door. Het meeste graszaad haalt hij bij Barenburg of Advanta. De Backer: 'Omdat het struisgras zelfs op de slechtere plekken snel herstelt door het gebruik van de diverse biologische middelen, heeft de inzet ervan dus zeker zin.'

Vijverfolie wegens droogte

Volgens De Backer zal er ooit wellicht een beperking komen van het maximaal aantal mensen dat de greens betreedt. En zelfs de tees, verwacht hij. 'Met steeds meer mensen op de greens en tees is het voor ons als greenkeepers echt lastig om de baan perfect te houden.' De Backer lachend: 'Wat dat betreft, was de coronatijd top: de greens en tees lagen er toen bij als nooit tevoren!' Maar naast een intensief gebruik van tees en greens ligt er nog een ander probleem op de loer. Al is de golfbaan bij de aanleg in 2002 volledig gedraineerd en is vorig jaar in de herfst op De Kluizen ook het Toro Hydro Wise-beregeningssysteem met automatische pop-upsproeiers geïnstalleerd bij de greens en de tees, het is soms nog lastig om de waterhuishouding op de baan te reguleren. De fairways zijn bij droog weer, ook omdat ze relatief kort gemaaid worden, soms moeilijk groen te houden.

En verder heeft De Backer in de zomers van 2019 en 2020 ervaren wat de droogte kan doen. De vijvers op het terrein, waar normaliter voldoende water in blijft staan tijdens droge zomers, droogden in die twee jaren volledig op. De golfbaan moest dus water oppompen om

de tees en de greens te kunnen beregenen. De Backer: 'Toch heb ik er veel van geleerd. Onder meer dat we te veel 'onnodig' beregenen en ik niet precies wist welk type wetting agent ik het beste kon gebruiken en hoeveel.' Om voldoende water in de grootste voorraadvijver te houden overweegt de golfbaan nu om vijverfolie in deze vijver te doen. Zodoende wordt voorkomen dat te veel vijverwater bij droog weer de bodem in trekt. Voorlopig wordt mogelijk alleen deze grootste voorraadvijver van vijverfolie voorzien.

Nieuwe Drop-pit en toekomstplannen

In Aalst is inmiddels ook de nieuwe Drop-pit geïnstalleerd. De ballpickerrobot brengt de ballen naar een Drop-pit, waar de ballen vervolgens gewassen worden, waarna ze door een buizensysteem naar de dispenser worden getransporteerd. De ballpicker heeft sensoren om te detecteren wanneer de voorraad vol is. Het nieuwe Drop-pit-systeem werkt volledig automatisch, zodat de voorraad minder vaak gevuld hoeft te worden. De Jonge: 'Voordelen van de Drop-pit zijn dat wij minder onderhoudskosten hebben én de greenkeepers het makkelijker hebben.' Verder wordt de volledige practice gemaaid met een maairobot.

Een ander nieuwtje bij de Aalsterse golfbaan is de bloemenweide van 150 m² op baan drie. Volgens de eigenaar en de hoofdgreenkeeper wordt de bloemenweide door de golfers enorm gewaardeerd. En ze stimuleert natuurlijk de biodiversiteit: op de vele soorten bloeiende bloemen komen immers veel vlinders, insecten en bijen af. Volgens de hoofdgreenkeeper wordt de bloemenweide één keer per jaar in de herfst afgemaaid. Het maaisel wordt vervolgens afgevoerd om de grond zodoende schraal te houden en de diversiteit aan bloemensoorten te kunnen behouden.

Eigenaar en voorzitter De Jonge heeft nog zeker toekomstplannen met zijn golfbaan. 'Wij willen, als we genoeg grond kunnen verwerven, de baan verdubbelen naar twee keer 9 holes. Maar goed, dat is een droom.' Volgens De Jonge zal het aantal golfspelers de komende jaren groeien, maar het aantal nieuwe golfbanen dat er in ons land bij komt eerder stabiel blijven. Ook Golfclub De Kluizen krijgt gestaag meer leden. De Jonge: 'Ik ben trouwens voorstander van vaste leden. Dus greenfees hebben wij wel, maar stimuleren wij niet.' De golfbaan is ook duurzaam bezig. Sinds 2020 liggen er zonnepanelen op het clubgebouw. Dat maakt de golfbaan weer een stuk duurzamer. Evenals de vier laadpalen voor elektrische auto's die op het parkeerterrein staan. ●

WELKOM BIJ DE TOEKOMST VAN COMMERCIEEL GAZONONDERHOUD

husqvarna.com/ceora

Machine-importeur Raphaël Nix uit Welkenraedt

We waren deze keer op bezoek bij machine-importeur Raphaël Nix uit Welkenraedt. Hij richtte een drietal jaar geleden zijn eigen bedrijf op, nadat hij als vertegenwoordiger het klappen van de zweep leerde kennen bij een nationale machine-importeur. Op korte termijn bouwde hij een mooi portfolio uit van gerenommeerde merken van machines voor de groen- en bosbouwsector. Via een netwerk van professionele wederverkopers komt hij zijn klanten tegemoet met een snelle en kwalitatieve, lokale service.

Tekst: Peter Menten | Foto's: Evogreen

GreenTechPower: 'Je was vroeger werknemer bij een machine-importeur. Wat is je eerste ervaring of indruk nadat je je als zelfstandige vestigde?'

Raphaël Nix: 'Ik kom uit een familiebedrijf dat al meer dan 45 jaar ervaring heeft in landbouwmaterieel en circa 15 jaar geleden zetten we onze eerste stappen richting de groensector en bosbouw. Ik stichtte mijn eigen onderneming Evogreen in 2019. Ik kom uit een familie van zelfstandigen waardoor de stap naar een eigen bedrijf ook voor de hand lag. Het feit van een project te kunnen uitvoeren en het te doen evolueren met waarden die me nauw aan het hart liggen, motiveert mij enorm. Er een menselijke en gebruiksvriendelijke filosofie aan kunnen bijdragen is een absolute wens.'

GTP: 'Wat was het grootste struikelblok om je eigen bedrijf op te richten?'

Raphaël: 'Wellicht mijn comfortzone verlaten en investeren zonder te rekenen in termen van tijd en geld.'

GTP: 'Wat was de grootste kans die zich aandiende?'

Raphaël: 'De grootste opportuniteit was zeker het feit dat meerdere leveranciers met een goede reputatie een nieuwe commerciële partner zochten om hun producten te vertegenwoordigen in België. Omdat ik al eerder met hen gewerkt had en dit gedurende verschillende jaren, kende ik hen en hun filosofie goed en zaten we op dat vlak op dezelfde golflengte. Bovendien hebben de leveranciers met wie ik werk stuk voor stuk kwaliteitsproducten. Dat maakt dat ik naar mijn klanten en wederverkopers direct stevig kon uitpakken.'

GTP: 'Wat doe je om nieuwe klanten te zoeken of aan te trekken?'

Raphaël: 'Het bekendmaken van een nieuw bedrijf en nieuwe naam in een toch al zeer concurrentiële omgeving is niet eenvoudig. We communiceren regelmatig via social media en gespecialiseerde

Tuchel is waarschijnlijk de Europese fabrikant die het meest complete en concurrentiële assortiment borstels/veegmachines in Europa aanbiedt.

tijdschriften en we nemen deel aan gespecialiseerde beurzen in ons vakgebied. Verder organiseren we elk jaar demonstratiedagen waarbij we onze dealers en gebruikers de mogelijkheid geven om onze machines in echte omstandigheden te testen.'

GTP: 'Waar maak je het verschil met andere verdelers van machines?'

Raphaël: 'We hebben het geluk om in België samen te kunnen werken met vier Europees erkende leveranciers: Linddana voor houtversnipperaars, FSI voor stronkenfrezers, Tuchel voor borstelmachines en Posch voor wat de brandhoutverwerkingsmachines betreft. Deze hebben allemaal één belangrijk ding gemeen: ze zijn specialisten in hun vakgebied. Al hun ontwikkelingsinspanningen zijn gericht op een enkele reeks specifieke producten. Of het nu gaat om de kwaliteit van de aftersaleservice, de beschikbaarheid van onderdelen, de prestaties van de machine of de betrouwbaarheid ervan, we kunnen altijd zien dat de strategie van één productlijn de beste is die een fabrikant op de lange termijn kan hebben. Dit is een

'We hebben een grote nieuwigheid bij Linddana met de tweede generatie van de 100% elektrische versnipperaars, de TP 175 Mobile Zero Emission.

belangrijk criterium voor Evogreen omdat we specialisten willen zijn en we volop inzetten op een langdurige samenwerking met onze leveranciers, wat een grote garantie voor vertrouwen is voor onze klanten.'

GTP: 'Waarom wilde je je eigen bedrijf starten of zelfstandig worden?'

Raphaël: 'Vooreerst had ik door mijn eerdere professionele ervaringen al de nodige rijpheid. Die kon ik dan nog eens combineren met de mogelijkheid om met erkende leveranciers te werken, een cadeau dat op een presentatieblaadje werd aangereikt. Daar heb ik niet lang over moeten twijfelen. Het was op alle punten in mijn leven het juiste moment om aan dit project te beginnen dat me na aan het hart ligt.'

GTP: 'Op welke basis heb jij je merken en leveranciers gekozen?'

Raphaël: 'Mijn belangrijkste keuzecriterium is dat de leverancier een fabrikant moet zijn die gespecialiseerd is in een specifiek assortiment producten. Dit is vaak een garantie voor kwaliteit en betrouwbaarheid. Vervolgens proberen we verschillende merken te combineren die complementair zijn in hetzelfde werkveld. Posch, een Oostenrijkse fabrikant die gespecialiseerd is in brandhoutproductiemachines, heeft een belangrijke reputatie in heel Europa en is een van de beste fabrikanten in zijn vakgebied. Linddana, een Deense fabrikant van houtversnipperaars, is een van de grootste Europese fabrikanten. FSI, een Deense fabrikant van stronkenfreesen, is de enige fabrikant die zich toelegt op de ontwikkeling van stronkenfreesen in Europa. Het potentieel van deze fabrikant is enorm. Tuchel is een Duitse fabrikant van veegmachines en sneeuwbladen en waarschijnlijk de Europese fabrikant die het meest complete en concurrentiële assortiment borstels/veegmachines in Europa aanbiedt.'

GROUP
VERSCHUEREN

MAAIERS
VERSCHUEREN

Veldstraat 43 | B-9080 Lochristi

+32 (0)9 355 94 00 info@maaiers-verschuieren.be
+32 (0)9 349 60 68 www.maaier-verschuieren.be

'Op een bescheiden manier willen we een belangrijke pijler worden in onze sector.'

GTP: 'Je lanceerde op de bosbouwdemo in Libramont enkele nieuwe producten?'

Raphaël: 'Inderdaad, we hebben een grote nieuwigheid bij Linddana met de tweede generatie van de 100% elektrische versnipperaar, de TP 175 Mobile Zero Emission. Deze tweede versie is zeer succesvol en biedt indrukwekkende prestaties: een diameter van de te versnipperen takken tot 175 mm en een autonomie van maximaal 5 uur voor continu werken. Dit model wordt al gebruikt in sommige bedrijven die gespecialiseerd zijn in dit domein. Ik moedig ondernemers en steden ten eerste aan om dit model te testen, want ze zullen versteld staan van de prestaties.'

Posch, een Oostenrijkse fabrikant die gespecialiseerd is in brandhoutproductiemachines, heeft een belangrijke reputatie in heel Europa.

Ook Posch heeft net een aantal primeurs gepresenteerd, op Interforst in München eind juli. De voorgestelde nieuwigheden zijn gericht op steeds veelzijdigere, efficiëntere en nu met elkaar verbonden zaag/kliefcombinaties. Posch breidt ook zijn assortiment accessoires voor verpakkingsmachines voor zakken of dozen uit.'

GTP: 'Op welke basis kies je je machines? Vraag van de klanten? Marktonderzoek?'

Raphaël: 'De nieuwe machines worden geselecteerd overeenkomstig de evolutie van de markt, en bijgevolg de vraag van de klanten. Vooral de vraag vanuit steden en professionals naar elektrisch gereedschap en oplossingen groeit. En daar willen we als eerste op inspelen.'

GTP: 'Waar ligt de ambitie? Waar willen jullie met Evogreen geraken?'

Raphaël: 'Op een bescheiden manier willen we een belangrijke pijler worden in onze sector. We zijn voornamelijk actief in nichemarkten en het kost tijd om ons bekend te maken en erkenning te krijgen van professionals in de sector. We willen mee-evolueren met onze huidige leveranciers en natuurlijk marktaandeel winnen. Op langere termijn gaan we kijken of het mogelijk is om ons assortiment aan te vullen met een extra leverancier.'

GTP: 'Je werkt steeds met dealers. Of zijn er uitzonderingen bij bijvoorbeeld complexere machines?'

Raphaël: 'Onze prioriteit is dat de eindgebruiker tevreden is met het product en kan rekenen op een snelle en efficiënte service. Op dit moment beschikken wij over meerdere betrouwbare en loyale partners die in staat zijn om een snelle en efficiënte service voor ons assortiment te garanderen. Over het algemeen zijn onze dealers in staat om een effectieve opvolging van de meeste van onze producten te garanderen. Voor specifiekere machines biedt onze technische dienst echter ondersteuning, en deze kan ook met de dealer naar de klant gaan om moeilijkere problemen uit te klaren.' ●

NAC
Nationaal Agrarisch Centrum
partner in agrovorming

Wil u bespuitingen uitvoeren (bv onkruid)?
Volg dan nu onze cursus fytolicensie P2
(avond en dagcursus, 60u, 200 Euro)
Meer info: www.nacvzw.be

Diksmuide	3 okt	Ninove	6 okt	Zwijnaarde	10 okt
Diest	13 okt	Loenhout	18 okt	Roeselare	20 okt
Zemst	24 okt	Diepenbeek	3 nov	Sint-Niklaas	14 nov
Ruddervoorde	15 nov	Retie	10 jan	Eeklo	20 jan

Verder nog bij NAC: Fytolicensie P1 (enkel spuiten) •
P3 (voorlichting) • NP (verkoop particuliere producten)
Navorming fytolicensie: www.nacvzw.be/nl/evenementen

 www.nacvzw.be

 0495/29 80 13

 bart@nacvzw.be

Schrijf vandaag nog in voor een van
onze fytolicensie cursussen via mail
(bart@nacvzw.be) of telefoon
(0495/29 80 13)

Met steun van Vlaanderen en EU - www.vlaanderen.be/plo
Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland

g'reen

25+26+27 SEPT '22
FLANDERS EXPO

VAKBEURS
VOOR DE PRIVATE
EN PUBLIEKE
GROENSECTOR

NA 4 JAAR KOMT DE BELGISCHE
GROENSECTOR OPNIEUW
SAMEN TIJDENS GREEN

- 180 bedrijven
- Green demo park
- Green Night

REGISTREER U NU

met uw online code: **BAAY1000**

VIA [GREEN-EXPO.BE](https://green-expo.be)

by **EASYFAIRS**

gelijktijdig met **OPEN SPACES**
Vakbeurs voor inrichting van open(bare) ruimte

Wacker Neuson

RD18-100 verdichtingswals

We hadden dit voorjaar de RD18-100 van Wacker Neuson in test, een compacte tandemwals met 1 meter werkbreedte en een gewicht van 1.670 kg. Een ideale machine voor aannemers van bestratingswerken die in kleine ruimtes moeten werken. De RD18 van Wacker Neuson is grotendeels afgeleid van de Hamm, maar dan met een eigen, modern design. Sommige opties zijn enkel bij Wacker Neuson te krijgen.

Tekst: Peter Menten | Foto: Helena Menten

De RD18-100 in enkele sterke punten:

Toegankelijkheid

Eens de motorkap geopend is, zijn alle onderhoudspunten aan de motor en de hydraulische componenten gemakkelijk bereikbaar. Het geheel is overzichtelijk opgebouwd. Wacker Neuson gebruikt een Kubota D1105-E4B die in deze machine 22 pk haalt.

Ergonomisch en overzichtelijk rijplatform voor de operator

Vanop de geveerde stoel kan de operator de machine comfortabel bedienen. Trillingen van de walsen of de ondergrond worden nauwelijks doorgegeven. Het compacte design geeft een goed 360° overzicht over de machine. Dit maakt het makkelijk om nauwkeurig te werken. Zonder veel spiegels of camera's zijn alle hoeken en kanten rondom de machine goed zichtbaar. Het instrumentenpaneel aan het stuur is intuïtief opgebouwd en eens je vertrouwd bent met de functies van de machine is het bedienen kinderspel. Omdat alles zo overzichtelijk is, heeft de chauffeur de machine snel onder controle. Dat geeft een ontspannen gevoel bij lange werkdagen. De bediening is eenvoudig: met de rijhendel aan de rechterconsole doe je de machine hydrostatisch vooruit- en achteruitrijden. Het dynamische verdichtingssysteem wordt vooraan op het dashboard geactiveerd en kan dan met een knop op de rijhendel aan- en uitgeschakeld worden. Het inschakelen van het verdichtingssysteem gebeurt via een schakelaar op diezelfde rijhendel. Het motortoerental wordt mechanisch geregeld via een hendeltje links op de stuurkolom. De handrem wordt los gezet met een drukknop op het dashboard.

Wals uit verstek zorgt voor mooi afgewerkte hoeken en kantjes

De achterste wals staat ten opzichte van de voorste iets uit verstek. Daardoor kan er heel dicht bij een hoge stoeprand of langs een muur worden

gewerkt. Het resultaat is meer werkcomfort en een mooiere afwerking. Ook bij verdichtingswerk in bochten komt deze optie tot haar recht.

Watervervelingssysteem

Op de machine kan een watervervelingssysteem worden opgebouwd zodat er stofvrij kan worden gewerkt of het vast te drukken materiaal kan worden gestabiliseerd. Er is een water- en additietank voorzien.

Stabiele driepunts-zwenkkoppeling

De machine rijdt stabiel bij het afdraaien. Hiervoor gebruikt de fabrikant een driepunts-zwenkkoppeling. Daardoor kan het voorste deel tegenover het achterste met 8° pendelen: een manier om de machine op alle punten even goed te doen dragen of om de druk op de ondergrond zo egaal mogelijk te verdelen.

Verdichtingssysteem

Het in- en uitschakelen van het dynamische verdichtingssysteem gebeurt automatisch afhankelijk van de rijsnelheid. Bij een te lage of te hoge snelheid wordt het dynamische verdichtingssysteem uitgeschakeld. De vibratie werkt met een versterking en de frequentie ervan hangt af van het ingestelde motortoerental. De gladde walsen voor en achter zijn 1.000 mm breed en hebben een diameter van 620 mm.

Technische gegevens

Totale lengte	2.295 mm
Totale hoogte met ROPS	2.210 mm
Wielbasis	1.560 mm
Totale breedte	1.134 mm
Maximale werkbreedte	1.070 mm

een tweede leven
voor uw groenafval

VANDAELE®

Machines voor berm- en groenonderhoud

VANDAELE KONSTRUKTIE N.V. | STATIONSSTRAAT 119 | B-8780 OOSTROZEBEKE | T+32 56 66 45 01 | F+32 56 66 30 40 | INFO@VANDAELE.BIZ

Klepelmaaiers

Houtversnipperaars

Onkruidborstels

Zoutstrooiers

www.vandaele.biz

Tuinaannemer met een sterke ondernemersmindset

Samenwerken met je partner is niet voor iedereen weggelegd en toch doen Maarten en Roselien dit al jaren én met succes. Ze delen niet alleen hun liefde voor elkaar, maar ook die voor de groensector. Het koppel uit Sint-Pieters-Kapelle (Herne) bouwde intussen een team uit waarin iedereen het beste uit zichzelf kan halen. Roselien en de rest van het team waren al vroeg op de baan voor onderhoud en aanleg terwijl Maarten tijd maakte om ons mee te nemen in hun verhaal.

Tekst: Helena Menten | Foto's: Maarten Mathieu en Helena Menten

Het zou leuk zijn om je kinderen in je voetsporen te zien treden, maar het is vooral belangrijk dat ze hun eigen weg volgen

Maarten en Roselien leerden elkaar in 2005 kennen op een cursus verharding.

GreenTechPower: 'Hoe is het bedrijf begonnen?'

Maarten Mathieu: 'Ikzelf ben in 2003 gestart in bijberoep. Toen was ik techniek voor een bedrijf in de banksector. Kort na de opstart van mijn eigen zaak merkte ik dat er veel werk was. Zoveel dat ik aan tafel ben gaan zitten met mijn toenmalige werkgever. Kort gezegd is het op een teleurstellende manier geëindigd. Maar achteraf gezien was dat echt een zegen. Met een klein bestelwagentje, een grasmaaier en een aanhangertje voerde ik mijn eerste werken uit, maar toen vond ik het ook al belangrijk om efficiënt en slim te werken. Ik was toen een van de eersten in de buurt die met reclame op zijn bestelwagen rondreed. Ik wou een leuk en speciaal logo, geen standaardlogo. Dat was al mijn eerste aanzet om eruit te springen.'

Maarten heeft toen drie maanden thuisgezeten, in combinatie met zijn bijberoep. Intussen was zijn zelfstandige activiteit echt goed aan het gaan waardoor hij een kwartaal later alweer fulltime aan het werk was, nu als zelfstandig tuinaannemer. Na enkele maanden kwam er zelfs al een andere zelfstandige tuinaanlegger bij. Het werk bleef maar toestromen en werd te veel voor één man.

GTP: 'Hebben jullie beiden dan iets gestudeerd in de groensector?'

Maarten: 'Ik ben oorspronkelijk afgestudeerd in het middelbaar in de richting elektromechanica. Nadien heb ik twee jaar in Geel de richting graduaat landbouw geprobeerd. Maar vermits op de schoolbanken zitten toen niet mijn favoriete tijdsbesteding was, eindigde dit niet met een diploma. Na mijn schoolperiode werkte ik vier jaar als onderhoudstechniek aan geldverwerkingsmachines. Mijn vrouw heeft wiskunde-wetenschappen gestudeerd in haar middelbaar en nadien twee keer haar eerste jaar landbouwingenieur gedaan, maar ook zij is kort nadien beginnen werken. Dat is wel echt het bewijs dat een diploma niet altijd nodig is om het te maken. Het zit echt allemaal in de mindset. Vaak zat ik tijdens mijn middagpauze buiten in mijn wagen te eten waar ik dan andere tuinaanleggers aan het werk zag. Ik had altijd het idee dat ik dat echt anders en beter zou doen (lacht). En zo geschiedde.'

GTP: 'Heb je nog iets bijgestudeerd dan?'

Maarten: 'Je kon toen een tweejarige opleiding volgen over tuinaanleg en onderhoud. Maar deze heb ik niet afgemaakt. Het werk bleef maar komen en op een gegeven moment moet je keuzes maken. Bijstuderen is echter nooit gestopt voor mij. In 2005 ben ik dan nog een extra cursus over verharding gaan volgen. Daar heb ik dan mijn vrouw Roselien leren kennen. Romantischer dan dat zal het niet worden (lacht).'

GTP: 'Roselien was ook al actief in de sector dan?'

Maarten: 'Zij werkte toen bij Interarbo wat inmiddels doorverkocht is. Dit was een plantenkwekerij voornamelijk voor particulieren met ook een

'We staan voor veel open, zolang we maar creatief kunnen zijn.'

deel aanleg en onderhoud van tuinen in Vlezenbeek. Daar werkte ze mee in de kwekerij en ging ze ook mee op pad voor het onderhoud en de aanleg van de tuinen. Op zaterdag hielp ze mij dan mee en in 2006 is ze op haar huidige werkplaats gestopt en volledig zelfstandig begonnen. Destijds was ze – voor zover ik weet – de enige vrouw in de buurt met haar eigen tuinaannemingszaak.'

GTP: 'Jullie zijn vanaf dan samen beginnen werken?'

Maarten: 'Ja. Toen is er iets ontstaan en kort nadien zijn we een koppel geworden. Dan hebben we de stap gezet naar samenwonen in 2007 en zijn we beginnen uitkijken naar een woning met loods, want ondertussen

stockeerde Roselien haar werkmaterieel in de loods die ik huurde, maar die werd te klein. Toen viel ons oog op het huidige huis waar achteraan een loods gevestigd is. In 2009 werden onze beide eenmanszaken samengevoegd en moest het kind een naam krijgen. We kozen voor 'Manhove Tuinen', afkomstig van onze straat en gehucht. Het is best wel grappig dat mensen je soms aanspreken met meneer Manhove (*lacht*).'

'We vonden het belangrijk om een link te leggen met Herne aangezien we van Lembeek en Oudenaken afkomstig zijn. In onze buurt was het onbetaalbaar om een huis te vinden in combinatie met een loods. We hebben heel wat verbouwingen aan het huis gedaan en het volledig naar onze smaak verbouwd en ingericht.'

0031 (0)181 - 45 88 45

info@pols.nl

pols.nl

Kioti

Kioti heeft een ongeëvenaarde kwaliteit doordat het merk zelf de tractoren volledig produceert, dit zorgt er voor dat er een volledige controle is op alle onderdelen en dat die perfect op elkaar aansluiten. Om deze reden rust er ook een **5 jaar lange garantie** op alle tractoren van Kioti. De tractoren van Kioti zijn geheel aan uw wensen aan te passen en zijn voor elke gebruikssituatie in te zetten. Daarnaast heeft Pols een ruim onderdelen magazijn die ons in staat stelt om in West-Europa snel elk onderdeel van elke tractor te leveren. Alle tractoren van Kioti zijn uit voorraad leverbaar.

pols.nl/tractoren

'We hebben onze vaste leveranciers en we gebruiken uitsluitend Belgische en Europese producten.'

GTP: 'Werken jullie op de werkvloer zelf dan ook samen?'

Maarten: 'Nu veel minder dan vroeger. Toen we net gestart waren met Manhove Tuinen hadden we geen medewerkers, enkel wat stagiairs. Toen deden we alles samen. Door de groei en de interesses van de medewerkers hebben we nu twee volwaardige, aparte takken binnen het bedrijf. We hebben dus een team tuinaanleg waar ik de verantwoordelijkheid over heb en een team tuinonderhoud waar mijn vrouw alles regelt. In beide teams hebben we drie medewerkers. Het onderhoud werkt vooral op basis van vaste contracten en dat orderboek zit mooi vol. Het voordeel van aparte teams is dat je aan projecten kan doorwerken zonder de rest van je werk in de war te sturen. Als je niet met medewerkers wil werken, of met niet meer dan één of twee, kan je je volgens mij best focussen op één tak binnen de tuinaanname.'

Personeelstekort remt groei af

Maarten: 'Onvoldoende medewerkers kunnen vinden is momenteel de enige rem op de groei van het bedrijf. We hebben wel een paar zelfstandigen die ons ook regelmatig bijstaan en vast meewerken op bepaalde dagen in de week, maar toch is dit niet voldoende. Iedereen met passie voor de job is bij ons welkom, je hoeft geen opleiding te hebben genoten. We merken dat mensen zonder kennis maar met passie het veel beter doen dan mensen die uit de tuinopleiding komen. Wij voorzien opleiding en groeikansen binnen ons bedrijf. Zowel VDAB als EDU+ staan ons hierin bij. Maar de beste leerplek is natuurlijk de werkvloer. De kwaliteit van alle opleidingen in Vlaanderen kan volgens ons een heel stuk beter. De opleidingen hebben niet echt voeling met de

'Er is een groot verschil tussen een ondernemer en een zelfstandige. Elke zelfstandige is niet per se een ondernemer.'

realiteit. Een tuinaannemer moet veel meer kunnen dan wat omheining zetten of een klinkerterrasje leggen.'

'We hebben een mooie wisselwerking tussen geven en nemen met al onze medewerkers. Iedereen heeft naast zijn job ook wel een andere passie. Een uurtje vroeger stoppen of een dag extra verlof zijn bespreekbaar en quasi altijd mogelijk. Dit alles kan echter alleen zolang het met wederzijds respect is. Daarin komen we elkaar tegemoet en dat draagt bij tot een goede werksfeer.'

'Verder zoeken we nog iemand om de administratie aan te pakken. Op dit moment hebben we dat ook onderverdeeld, maar het is echt te veel als je al de hele dag in de weer bent met je bedrijf en daarbij nog een gezin moet draaiende houden. Roselien doet de facturatie, de bankzaken en de loonadministratie. De werfbezoeken, het opstellen van offertes en de verkoop en de dagelijkse leiding van het bedrijf neem ik dan weer voor mijn rekening. Dat vul ik aan met het herstellen van de kleine, dringende pannes aan machines.'

GTP: 'Staan er dan nog grote plannen op de agenda?'

Maarten: 'We zijn de afgelopen jaren gegroeid waardoor onze huidige loods te klein geworden is. Onze vrachtwagen en andere machines staan buiten in de regen en dat is zonde natuurlijk. Ook zijn we erachter gekomen dat we zonevreemd zitten. Met andere woorden: we kunnen hier dus niet echt verder groeien met de zaak. Ons oog is daarom gevallen op een kmo-bouwgrond aan het nieuwe industriegebied van Herne. We kregen onlangs nog het nieuws dat we bij de vijf geselecteerden zitten, wat een enorme opluchting is. Intussen zijn we in gesprek met de bank om de mogelijkheden te bekijken. We zouden daar ongeveer 1.000 m² kunnen bebouwen. Een mooi kmo-gebouw met wat burelen en voldoende stockageplaats zou heel mooi zijn voor de stabilisatie en groei van het bedrijf.'

GTP: 'Tot welke klanten richten jullie je?'

Maarten: 'Vooral tot de klanten die net iets meer budget willen spenderen en vooral particulieren en andere zelfstandigen. Projectontwikkelaars

EVOgreen

PROFITABLE EQUIPMENT

**VRAAG UW
DEMO AAN**

EVOGREEN srl – Rue du bois 44 – 4840 Welkenraedt – 0493 390030 – info@evogreen.be

doen we bijvoorbeeld niet meer. Het moet vaak snel en goedkoop, maar we halen daar geen voldoening uit als het niet creatief is en met een beetje carte blanche. We hebben zelfs klanten die *all the way* gaan en heel meedenkend zijn tijdens de werken. Onze klanten verwachten echt veel van ons en de lat ligt hoog. Maar zo hebben we het allemaal graag, dat is net de uitdaging van een project.'

GTP: 'Werken jullie met vaste leveranciers voor materialen en dergelijke?'

Maarten: 'We hebben onze vaste leveranciers en we gebruiken uitsluitend Belgische en Europese producten. We gebruiken sinds 2016 geen Aziatische stenen meer en ook het type Candela – beter bekend als Indische kasseien – plaatsen we niet. De manier van produceren sluit niet aan bij de waarden van ons bedrijf. Als klanten dat per se willen dan nemen we dat werk ook niet aan. We hebben hier lokaal zulke recuperatiesteen en andere producten als alternatief. Onze zwembaden van Niveko die komen dan uit Tsjechië, dat zal het verste zijn. Deze worden daar op maat gemaakt en komen in één stuk naar hier waar we ze vervolgens in de grond plaatsen. Maar alles moet tot in de puntjes verzorgd zijn. Voor de hoge afwerkingsgraad staan we in de streek bekend.'

GTP: 'Mond-tot-mondreclame is een must-have voor jullie?'

Maarten: 'Zeker! Daardoor weet men dan ook weer via een betrouwbare kennis hoe we werken, waardoor je al een streepje voor hebt. Voor de doelgroep waarop we ons richten, is dat van essentieel belang. Via Facebook hebben we dan rond de 1.100-1.200 vind-ik-leuks en volgers,

op Instagram zitten we rond de 900 volgers. Momenteel zien we dat niet echt als een manier om inkomsten te genereren, maar we proberen er wel actief op te zijn om onze volgers te laten zien waar we ons mee bezighouden en tot wat we in staat zijn.'

Administratie weerspiegelt de stroomlijn in het bedrijf

GTP: 'Hoe ervaren jullie dan de laatste jaren?'

Maarten: 'Eigenlijk mogen wij echt niet klagen. Met het programma 'Teamleader' is alles vanaf het eerste contact over de offerte en het project tot de eindfactuur aan elkaar gelinkt. Hierdoor worden alle facturen goed opgevolgd en op het einde van de rit staat de laatste betaling na gemiddeld 6 dagen op onze rekening.'

'We werken met voorschotten, tussentijdse betalingen waardoor de klant op het einde van de rit nog een paar duizenden euro's moet betalen. Deze projecten vragen niet zelden grote investeringen waarover je dan een stuk zekerheid hebt. Onze projecten zijn dus voor de laatste afwerking al voor 80 tot 90% betaald. Deze manier van werken heeft wel veel gevraagd natuurlijk, maar ze werpt haar vruchten af. Je moet het jezelf als tuinaannemer zo makkelijk mogelijk maken. Er kan al zoveel geautomatiseerd worden.'

'Naast Teamleader gebruiken we ook het pakket van onze boekhouder. Ik heb elke dag in realtime zicht op de cijfers van het bedrijf. Als ondernemer moet je je cijfers goed kennen, beheren en vooral beheersen. Daarnaast

Kent u onze Drop-pit al?

BALL MANAGEMENT SYSTEM BY VDBTECHNICS

VDBtechnics heeft een ball-management-systeem ontwikkeld, de **drop-pit**, waarbij de verzamelde ballen proper gemaakt worden en automatisch begeleid worden tot aan de ball-dispenser.

Zo heeft u een **non-stop geopende driving-range** en wel **70% besparing!**

Contacteer ons voor meer informatie!

De ballen in de drop-zone worden gespoeld en gaan via ondergrondse leidingen naar de drop-box.

Door een vacuumsysteem worden de ballen aangezogen en verzameld in de ball-dispenser.

De ballen zijn weer klaar voor een volgend gebruik.

'Het enige waar we vaak tegen aanlopen, is dat niet iedereen ons niveau van werken aankan.'

meten we sinds kort al onze projecten digitaal in. Je moet de technologie omarmen en zien waar je sneller en efficiënter kan werken.'

GTP: 'Werk je zelf dan nog intensief mee?'

Maarten: 'Minder dan vroeger want in 2016 heb ik het verdict gekregen dat mijn rug dit werk niet meer aankan. Boordstenen en die dingen plaatsen is niet meer mogelijk. Zou ik het nu nog willen doen? Eerlijk gezegd niet, nee. Ik geniet er nu meer van om jonge mensen in ons team te zien groeien en ons bedrijf te kunnen leiden. De periode nadien was wel moeilijk en zeker omdat het in het begin lastig was om een team op te starten.'

Blijven leren en jezelf uitdagen

Maarten: 'Ik volgde daarom ook al een paar opleidingen voor ondernemerschap. Ik kan op de kennis die je daar opdoet vaak terugvallen. Zulke opleidingen lijken in eerste instantie heel duur, maar je krijgt goede tools mee om je bedrijf zelfstandiger te laten werken. Een belangrijke is vertrouwen geven en leren loslaten. En tuurlijk zal er eens iets misgaan, maar zelfs de beste (tuin)aannemer maakt al eens een foutje. Daar leerde ik ook dat er een groot verschil is tussen een zelfstandige en een ondernemer. Zelf voel ik me ondertussen meer ondernemer dan zelfstandige. Door een cursus timemanagement te volgen heb ik weer veel inzicht gekregen in hoe je je dagen productief kan indelen. Doordat ik veel thuis ben, zorg ik zelf veel voor onze drie dochters. Ze blijven wel altijd in de naschoolse opvang waardoor ik nog twee uur extra heb om van alles te regelen. Bij thuiskomst hebben ze dan al hun schoolwerk gedaan waardoor de avond rustig kan beginnen.'

GTP: 'Nemen jullie dan als team samen vakantie?'

Maarten: 'Nee. We hebben de onderhoudscontracten die blijven lopen. Maar we kunnen dat met een gerust hart overlaten aan onze jongens. Ze weten wat ze moeten doen om alles te laten draaien. Vertrouwen moet je geven als je met personeel werkt, anders moet je alleen blijven werken.'

GTP: 'Ik zie ook wel veel ambitie in jullie bedrijf?'

Maarten: 'Klopt. Voor ons staat er geen stop op groeien. Maar groeien gaat samen met de nodige groeipijnen. Een goede boekhouder die je te pas en te onpas even aan de mouw trekt en je begeleidt, is hiervoor onmisbaar. Na wat tegenslagen met onze eerste boekhouder en

veel verloren geld hebben we in onze huidige boekhouder echt een steunpilaar gevonden. Het is met hem echt aangenaam en opbouwend werken.'

GTP: 'Jullie kampen ook met personeelstekort?'

Maarten: 'Het is inderdaad niet evident om personeel te vinden, zeker nu niet. Zoals bij het binnenstromen van opdrachten werkt de mond-tot-mondreclame hiervoor het beste. De meest waardevolle sollicitanten komen via via bij ons terecht. Het enige waar we vaak tegen aanlopen, is dat niet iedereen ons niveau van werken aankan. Veeleisende klanten vragen nu eenmaal goede medewerkers. We praten ook altijd over onze medewerkers, nooit arbeiders of 'gasten'. Hier werkt iedereen mee aan het geheel! Iedereen heeft natuurlijk zijn eigen manier van werken, maar zolang het eindresultaat hetzelfde is, kan het voor mij. Onze medewerkers krijgen kledij met hun voornaam op. In ons team moet iedereen zich thuisvoelen en erkenning hoort daar zeker bij.'

'Ik ben ook al even aan het denken om oudere zelfstandigen aan te spreken en te vragen om 5 à 10 jaar bij ons nog te werken. Hun klanten nemen we dan mee over en ze leiden de jonge garde dan op. Ik hoor dat vele oudere zelfstandigen het werk nog heel graag doen, maar de administratie beu zijn. Op deze manier kunnen we de jonge en oudere garde bij elkaar brengen.'

Werken met goed materieel

Maarten: 'In ons wagenpark kiezen we voornamelijk voor Volkswagen. Onze vrachtwagen is een Mercedes. Bij aankoop misschien wat duurdere merken, maar de kwaliteit en zeker de verkoopwaarde nadien maken veel goed.'

'Voor mij is het belangrijk dat ik zelf kan kiezen hoe of wat. Als verkopers zich komen opdringen, zeg ik onmiddellijk nee. Ik ben ook niet merkgebonden, maar ik kijk eerder naar de service die men biedt. We hebben vorig jaar een investering gedaan in een dieplader voor achter de vrachtwagen. Vroeger moest je voor hetzelfde drie keer heen en weer rijden terwijl je nu alles in één keer kan vervoeren. Daarnaast kochten we vorig jaar een tractor met een frees, een 2,7-tons minigraver, een rotoreg en een nieuwe kipkar. We doen elke twee jaar een grotere investering dan het jaar voordien en zo blijft alles in balans. Sommige machines huren we eerst een paar keer om te kijken hoe handig ze werken. En hoe vaak we ze kunnen gebruiken.'

'Als je een machine aankoopt, ga je die nadien ook automatisch meer gebruiken. Zo hebben we ondertussen een uitgebreid machinepark. Te veel machines? Nee, dat niet, ze staan zelden thuis in de loods, dus de investeringen blijken dan ook nodig. Momenteel staat er niet zoveel meer op het verlanglijstje: enkel het vervangen van de 6-tons kraan en de aankoop van een verreiker.'

GTP: 'Jullie hebben ook drie dochters, valt dat een beetje te combineren met jullie drukke job?'

Maarten: 'Waar een wil is, is een weg. Onze oudste dochter Paulien is heel geïnteresseerd in machines en kan al materiaal verleggen met de Bobcat en kniklader. Ze is daar ook megafier op wat écht leuk is om te zien. Onze jongste twee dochters zijn er nog niet echt mee bezig, maar dat hoeft ook niet. Ik heb liever dat ze later een algemene richting kiezen en indien ze het bedrijf willen overnemen het liefst van al iets economisch, zodat ze van begin af aan goed inzicht krijgen in het financiële aspect. De stiel zullen we hen wel leren op het bedrijf. Ze moeten vooral net doen zoals hun ouders: hun passie volgen en daar vol voor gaan! Ligt die passie buiten ons bedrijf dan zullen we hen er even hard in steunen.' ●

TORO®

BATTERY JUST GOT **BIGGER***

53cm 60V HD Proline -
22275

76cm eRider Side Discharge
- 75500

55cm Flex-Force 60V Recycler -
21864

LEGENDARISCHE PRESTATIES, MET RUNSMART® TECHNOLOGIE

Met meer dan 100 jaar expertise in innovatieve oplossingen voor huiseigenaren, blijft Toro uitrusting ontwikkelen die is ontworpen om onze klanten de nieuwste hoogwaardige functies te bieden.

Toro's steeds groter wordende assortiment batterij gevoede producten is ontworpen met Toro's legendarische betrouwbaarheid, duurzaamheid en prestaties, gecombineerd met de voordelen van batterijvermogen. Eindelijk een draadloze serie zonder compromissen.

*Modellen 22275 en 21864 gebruiken een 60V lithium-ion batterij en model 75500 gebruikt een 72V-loodzuurbatterij.

Openbare ruimte van de stad Kortrijk wordt continu vernieuwd

Kortrijk is echt een stad die continu bezig is met vernieuwing, maar wel met respect (en steeds meer aandacht) voor geschiedenis, toerisme, kunst en evenementen. Dat dit loont, blijkt wel uit het feit dat de stad sedert 2017 deel uitmaakt van het UNESCO Creative Cities Network. Ook bij het managen van de openbare ruimte en het wagenpark wordt ingespeeld op innovaties en duurzaamheid.

Tekst: Dick van Doorn | Foto's: Dick van Doorn en toeristische dienst Kortrijk

In het historische centrum van stad Kortrijk wordt alles teruggebracht in de oorspronkelijke stijl met kasseien als bestrating.

Kortrijk heeft een zeer rijk verleden en ontstond uit een Romeinse woonkern die op de kruising van de rivier de Leie en twee Romeinse heerbanen lag. In de middeleeuwen groeide de stad, mede door een bloeiende vlas- en lakennijverheid, uit tot een van de welvarendste steden van Vlaanderen. De stad is ook bekend als de 'Groeningestad' of 'Guldensporenstad' door de Guldensporenslag die op 11 juli 1302 plaatsvond op de Groeningekouter bij Kortrijk. Tevens werd er in 1820 het Verdrag van Kortrijk getekend dat de huidige grens vastlegde tussen ons land en Frankrijk.

Momenteel is Kortrijk echt een centrumstad in het zuiden van West-Vlaanderen. Prominent is natuurlijk de rivier de Leie die dwars door het historische centrum van de stad stroomt. Kortrijk telt momenteel circa 78.000 inwoners, waarmee het na Brugge de grootste stad van de provincie West-Vlaanderen is. Het ligt 25 kilometer ten noordoosten van de Franse stad Rijsel, waarmee het een transnationaal Eurodistrict vormt. Daarbij gaat het om de Frans-Belgische Eurometropool Rijsel-Kortrijk-Doornik, waar gezamenlijk ruim twee miljoen mensen wonen.

Eerste autovrije winkelstraat

Vandaag is stad Kortrijk bekend vanwege haar textielindustrie, als winkelstad en door haar centrumfunctie op het vlak van sociale werkplaatsen, dienstverlening en onderwijs. Belangrijk moment in de geschiedenis, zeker wat de openbare ruimte betreft, was in 1962 het autovrij maken van de Korte Steenstraat als eerste autovrije winkelstraat in ons land. Inmiddels is een groot deel van de historische binnenstad volledig omgevormd tot verkeersvrij voetgangersgebied. Zowel het historische centrum als het omliggende gebied wordt in delen continu vernieuwd en gemoderniseerd. Daarbij wordt sterk rekening gehouden

In 2019 is de volledige historische stadskern een officiële fietszone geworden.

Van de werkzaamheden wordt 75% uitbesteed.

met het rijke verleden van de stad. Zo vond begin juli dit jaar de officiële opening plaats van het belevingsmuseum Kortrijk 1302. Naast de Guldensporenslag wordt er in het belevingsmuseum aandacht gegeven aan het ontstaan van het Graafschap Vlaanderen. Een derde focus is het onderwerp 'Op weg naar symbolen van identiteit', waarbij het gaat om het identiteitsgevoel van iedere Vlaming dat zo duidelijk verbeeld wordt in het symbool van de Vlaamse Leeuw.

Inhuldiging nieuwe brug

Een andere zeer recente gebeurtenis is de inhuldiging van de nieuwe Reepbrug en het park op Buda-eiland. Wie te voet of met de fiets van Overleie naar het stadscentrum wil of omgekeerd, kan dat nu ook doen via de Reepbrug. De gloednieuwe fiets- en voetgangersbrug over de Leie werd deze zomer officieel in gebruik genomen. Fietsers raken langs beide kanten van de Leie op en af de brug via ruime fietsliften die inmiddels operationeel zijn. De Reepbrug verbindt de Nijverheidskaai met de westelijke tip van het Buda-eiland, waar op dezelfde dag ook het nieuwe stadspark met speeltuin, ligweide en volkstuin werd geopend. Volgens Dominique Ketels, verantwoordelijk voor het openbare domein van Kortrijk, heeft de stad bij de Leiewerken fors ingezet op architectuur en de kwaliteit van de openbare ruimte. 'Het resultaat zijn nieuwe groene ruimtes en kades, zoals bijvoorbeeld Buda Beach, het ecologisch park Kortrijk Weide, de verlaagde Leieboorden en andere unieke, beeldbepalende bruggen. Ook de Reepbrug past in het rijtje.' Zo is bij de Collegebrug tussen het wateroppervlak en de brug zeven meter ruimte om schepen met maximaal drie containerlagen door te laten. De brug heeft een overspanning van 62 meter. Vorig jaar is het beroemde Begijnhof gerestaureerd en officieel geopend. Dit gaat onderdeel uitmaken van een groot parkgebied in de stad.

Buda-park geliefd

Met de openstelling van de Reepbrug is tevens ook het nieuwe park op de westelijke tip van het Buda-eiland opengesteld voor het publiek. Het nieuwe park heeft een grote speelzone, een zuidgerichte ligweide en er is opnieuw ruimte voor stadstuinieren, waarbij burgers van Kortrijk zelf een stukje openbaar domein mogen bijhouden. Leielekkerland, de stadslandbouwactiviteit die voor de heraanleg plaatsvond op de tip van Buda, kreeg opnieuw een plekje in de zone tussen de historische kloostermuur en de Reepbrug. Ketels: 'In het park worden ook nog bloemenweides ingezaaid en komen er grassen zoals op Buda Beach. Nieuwe fiets- en wandelpaden vanaf de Budastraat leggen de link naar de nieuwe brug en verder naar de Kasteelbrug. Op het uiteinde van de tip geeft een uniek platform in bamboehout een weids uitzicht over de Leie.

Ook het historische centrum van Kortrijk gaat momenteel volledig op de schop. Alle straatmeubilair en alle straatjes in de historische binnenstad worden compleet vernieuwd. Alles wordt teruggebracht in de oorspronkelijke stijl met kasseien als bestrating. Naast het feit dat Kortrijk zoals gezegd onze eerste stad was met een autovrije winkelstraat, is in 2019 de volledige historische stadskern een officiële fietszone geworden. Dit houdt in dat het autoverkeer de fietsers niet mag inhalen. Hiermee was de stad een van de eerste Europese steden die een dergelijke zone invoerden. Volgens Nico Clement, onder meer verantwoordelijk voor de wegen en fietspaden van Kortrijk, is de stad echter meer dan alleen geschiedenis, toerisme en fietsstad. 'In het zuiden van de gemeente zijn ook nog grote stukken waar agrarische bedrijven liggen. Van alles wat dus binnen de gemeentegrenzen van de stad.'

McCONNEL PA6070VFR
IDEALE MAAIARM VOOR GEMEENTEN EN AANNEMERS

///Agrimaster
AGRIMASTER FH
Ideaal voor een brede waaier van toepassingen, van traditioneel mulchen van oppervlakken tot het onderhoud van sloten.

www.dabekausen.com

Voor inlichtingen Tom Hermans
T 0470-067535
E thermans@dabekausen.com

dabekausen

Nu zit het Team Publieke Ruimte met Depot 102 al in een schitterend gebouw, maar in de loop van 2023 gaat dit team alweer verhuizen, nu naar zijn gloednieuwe depot in het noorden van Kortrijk.

75% wordt uitbesteed

Op vlak van onderhoud van de openbare ruimte, zowel de straten, de fietspaden als het groen, wordt door Kortrijk het meeste uitbesteed aan aannemers. Volgens Ketels en Clement worden vooral de grote klussen uitbesteed. Reden is dat aannemers precies de juiste machines kunnen inzetten en wat sommige werkzaamheden betreft meer kennis hebben dan het openbaredomeinenteam van de stad zelf. Vandaar dat 75 procent van alle werkzaamheden wordt uitbesteed aan aannemers, zoals nu bijvoorbeeld de volledige vernieuwing van de binnenstad. Ketels: 'Als stad hebben wij dus alleen herstellploegen, geen aanlegploegen. Wat we bijvoorbeeld wel zelf doen, is het plaatsen van de vele kunstwerken en beelden in de stad. Dit kunnen we zelf aan en omdat dit goedkoper is, zullen we dat ook doen.'

'Ook schromen de burgers van Stad Kortrijk zelf niet om de medewerkers van het Team Publieke Ruimte aan het werk te zetten. Vorig jaar kwamen er maar liefst 5.405 meldingen binnen van burgers voor wat de openbare ruimte betreft. Dat kan gaan van een stoeptegels die scheef ligt tot een tak die ergens gevaarlijk overhangt. En dan moet je bedenken dat we de meldingen die we tijdens evenementen binnenkrijgen nog niet eens meegerekend hebben.' Andere momenten waarop de medewerkers van de openbare domeinen actief zijn, is tijdens evenementen.

Bij Stad Kortrijk is al vijftien procent van het volledige wagenpark elektrisch op een totaal van 240 voertuigen.

Deels al elektrisch

Inmiddels is Stad Kortrijk al sterk geëlektrificeerd. Zo zijn de werfwagentjes van MAN, Iveco en Renault al elektrisch en van alle handtoestellen is al zowat 50 procent op accu volgens Ketels. Ook de robotmaaiers die op de sportvelden draaien die in beheer zijn van de stad zijn uiteraard elektrisch. Kortrijk werkt voornamelijk met Husqvarna. Ketels: 'Vooral omwille van de goede prijs-kwaliteitverhouding. Wij kopen overigens alles in op aanbesteding.' De zitmaaiers van de stad zijn nog wel op benzine. Deze zijn in bezit van de groenafdeling van de stad. Het groenteam is momenteel erg druk met watergeven aan de vele planten en bloembakken in de stad. Omdat Kortrijk erg toeristisch is, moet het er natuurlijk altijd puik uitzien.

Wat de stad ook zelf doet sinds 2017 is de voetgangerbewegwijzering. Het gaat om een uitgebreide en gedetailleerde bewegwijzering voor alle voetgangers en toeristen in de stad. Volgens Ketels is dit een belangrijk iets voor de stad en vervangen de gemeentewerkers een beschadigd bord meteen. Door het landelijk gebied van Kortrijk loopt overigens ook een netwerk: het Trage Wegen-netwerk. Ook dat is belangrijk voor het toerisme van de stad volgens Ketels. Het Trage Wegen-netwerk bestaat uit mooie zand-, grind- en betonwegen. De betonpaden zijn in de oorlog nog aangelegd door de Duitsers en nu profiteren de toeristen ervan.

De bermen die de stad zelf maait, worden onder meer gemaaid met New Holland-tractoren met Vandeale-maaiaarm.

De wegen en de fietspaden strooien doet de gemeente zelf met een zoutstrooier op containerhaakchassis.

Een deel van de bermen binnen de gemeente wordt door het Team Publieke Ruimte zelf gemaaid. Ketels: 'Wij doen met name de veiligheidspunten zoals bij kruispunten in de gemeente en dergelijke. De rest, bijvoorbeeld de grachten en kanalen, doet een aannemer. De bermen die de stad zelf maait, worden onder meer gemaaid met New Holland-tractoren met Vandaele-maaiaarm. De bermen worden in de gemeente jaarlijks minimaal tweemaal gemaaid volgens het Bermdecreet van de Vlaamse overheid. Het kanaal Bossuit-Kortrijk dat door de stad loopt, hoeft de gemeente niet zelf te doen, dat valt onder de verantwoordelijkheid van de Vlaamse overheid.'

Moderne voorziening: Depot 102

Depot 102, even buiten het centrum, is een van de nieuwste gebouwen van de Stad. In het gebouw zijn teams van onder meer openbare ruimte, maar ook het evenementen- en gebouwteam gevestigd. Het gebouw heeft een lange, brede gang aan de achterzijde, waardoor gemeentewerkers snel de benodigde materialen aan beide zijden kunnen laden. Verder zijn er allerlei overkapte delen waar al het gemeentelijk materieel staat als vrachtwagens, caddy's en busjes. Ook is er een grote herstellingsafdeling waar echt alles gerepareerd kan worden. In de loop van 2023 gaan het Team Publieke Ruimte en het Team Net en Groen echter alweer verhuizen, nu naar hun gloednieuwe depot in het noorden van Kortrijk. De bouwwerken hiervoor zijn inmiddels bezig.

Bij Depot 102 staan ook de CNG-bestelwagens die de gemeente heeft. In totaal gaat het al om twintig voertuigen op CNG. Volgens Clement begon Kortrijk al vroeg over duurzaamheid na te denken, want rond 2012 werden de eerste CNG-auto's aangeschaft. Vanaf 2013 is de stad gestart met hybride voertuigen, maar de laatste jaren trekt ze volop de kar van volledig elektrische voertuigen, zowel bij personenwagens en bestelwagens als bij speciale voertuigen zoals straatveegmachines. Momenteel is al vijftien procent van het volledige wagenpark elektrisch. In totaal heeft de stad 240 voertuigen. Een van de laatste aankopen zijn de elektrische Renault Kangoos. De gemeente heeft ook speciale auto's zoals een bakwagen van Iveco, waarmee spullen vervoerd worden tijdens de vele evenementen die in de stad plaatsvinden. Verder bestaat het wagenpark nog uit diesel- en benzine-auto's en een aantal vrachtwagens. Ook de twee nieuwste 2m³-straatveegmachines van het Zwitserse merk Boschung zijn elektrisch. De twee grotere 4m³-straatveegmachines van RAVO zijn voorlopig nog diesels.

De Stad heeft camions van merken als Scania, DAF en MAN. Verder heeft ze twee kranen: één is voor de begraafplaats om graven te delven en de andere wordt ingezet voor het openbaar domein van de stad. Ketels: 'Denk bijvoorbeeld aan een oprit vernieuwen of sloopwerkzaamheden.'

Steeds meer elektrisch

In de winterperiode komt het er voor iedere stad in ons land natuurlijk op aan om de stad sneeuw- en ijsvrij te houden. Kortrijk doet dit in eigen beheer. Wegen en fietspaden strooien doet Kortrijk zelf met drie gps-gestuurde zoutstrooibakken die op een containerhaaksysteem zijn opgebouwd. De nieuwste werd dit jaar aangekocht, de andere twee draaien al een aantal jaar mee. Wat de toekomst betreft, zal Kortrijk er zich volgens Ketels en Clement vooral op richten om steeds duurzamer te gaan werken in de openbare ruimte. Ketels: 'Alle handgedragen toestellen op accu is dus een belangrijk doel, maar niet alleen dat. Ook willen wij waar mogelijk meer elektrische auto's aanschaffen en eventueel meer elektrische veegmachines van het Zwitserse merk Boschung.' Momenteel doet Kortrijk ook mee aan een proeftraject waarbij onkruiden bestreden worden met heet water. Voorlopig wordt er getest in functie van een mogelijke toekomstige aanbesteding.

Ontwikkeling golfterrein en recreatiegebied

Onlangs verwierf Leiedal, de interlokale vereniging voor streekontwikkeling in Zuid-West-Vlaanderen, in de uitbreiding van het Beneluxpark een laatste eigendom. Kortrijk werkt daar aan een nieuw bestemmingsplan voor het gebied ten zuiden van het Beneluxpark. Dit plan wil de onbebouwde gronden tussen het Beneluxpark en de Elleboogstraat, oorspronkelijk bestemd voor handel en diensten, een nieuwe bestemming geven. Het is de bedoeling meer in te zetten op open ruimte en tegelijk het multifunctionele karakter van deze omgeving te versterken. In de toekomst hoopt Kortrijk er een golfschool te kunnen realiseren. Verder moet het gebied een combinatie worden: open ruimte bieden en een recreatieve functie gaan vervullen. Inmiddels hebben West-Vlaamse families interesse getoond in dit Kortrijkse golfproject. Op 28 april jongstleden lanceerden Leiedal en de Stad namelijk een oproep naar kandidaten voor de aankoop en ontwikkeling van een golfterrein aan het Beneluxpark op 't Hoge in Kortrijk. ●

BIJ INVERDE VIND JE STRAFFE OPLEIDINGEN VOOR DE GROENPROFESSIONAL

Kettingzaaggebruik ECS1 Onderhoud & doorkorttechnieken | 14 september 2022 | Roeselare

Ladingzekerheid | 29 september 2022 | Liedekerke

Hydraulische problemen oplossen bij exploitatiemachines | 24 november 2022 | Liedekerke

Onderhoud handgereedschap | 28 februari 2023 | Liedekerke

Het volledige aanbod opleidingen vind je op inverde.be

inverde

Bosbouwer met een hart voor landbouw

Gunter Royen uit Borgloon specialiseerde zich in het vellen van moeilijke en gevaarlijke bomen. Gunter is de derde generatie in dit familiebedrijf dat ver buiten de regio een aanspreekpunt is voor de meeste omliggende kastelen en parken op vlak van boomwerken. Stielkennis en discretie zijn de drijvende krachten achter het succes het bedrijf.

Tekst: Helena Menten | Foto's: Helena Menten en Gunter Royen

GreenTechPower: 'Heb je iets in de richting van tuinbouw gestudeerd?'

Gunter Royen: 'Ik heb eerst biotechniek gestudeerd en later A1 aan de tuinbouwschool hier in de buurt, beter bekend als de PIBO. Ik heb mijn A1 niet afgewerkt. Ik wist al snel dat ik mee in het bos wou werken dus het behalen van dat papiertje was geen meerwaarde voor mijn toekomst.'

GTP: 'Hoe is het bedrijf gestart?'

Gunter: 'Mijn grootvader is langzaamaan oldskool gestart in de jaren '50-'60. Alles was nog met de bijl te doen omdat er toen nog weinig met de kettingzaag gewerkt werd. In die tijd werden er ook maar twee tot drie bomen per dag gekapt. Iets later zijn dan de eerste kettingzagen hier beginnen opkomen. Ik heb zelf nog een van de eerste exemplaren die je met twee man moest vasthouden. We hebben een kleine twee jaar met drie generaties mogen samenwerken. Maar kort daarna heeft mijn grootvader leukemie gekregen en is hij overleden. Mijn vader en ik hebben dan alles met twee verdergezet. Ongeveer 16 jaar geleden heeft mijn vader een werkongeval in het bos gehad. Een dode boom viel om en is recht op hem gevallen. Het was een tragisch ongeval: toen het gebeurde, stond ik daar maar enkele meters vanaf. Hij is toen in mijn armen gestorven. Dat was écht heel hard die periode.'

GTP: 'Je hebt je vader verloren tijdens een werkongeval, hoe ging je daar nadien dan mee om?'

Gunter: 'Het heeft vooral heel veel moed gevraagd. De klanten waar we op dat moment voor bezig waren, hadden ook gevraagd of ik dit werk nog alleen wou verderzetten. Iets in mij wou het afwerken voor mijn vader. Mijn takenpakket bestond vooral uit het ontdoen van takken en mijn vader nam het omzagen op zich. Ik had geen betere leerschool dan het voorbeeld van mijn vader. Hij had een goede reputatie in de sector. Na het afwerken van dat karwei viel er ook een enorme last van mijn

Gunter is tot ver buiten de regio een aanspreekpunt voor de meeste omliggende kastelen en parken op vlak van boomwerken.

schouders. Op die manier ben ik dan verder blijven werken. Het voelt een beetje zoals op een paard kruipen nadat je er heel heftig en onverwachts bent afgevallen. Je moet je angst overwinnen. Het blijft natuurlijk wel nazinderen. Hij zit vaak in mijn gedachten en ik denk nog veel terug aan zijn manier van werken.'

GTP: 'Heb je al die tijd dan alleen gewerkt?'

Gunter: 'Ik heb mij wel een hele tijd alleen gevoeld. Ik vond het moeilijk om samen te werken met iemand anders dan mijn vader. Ik heb het heel lang gezien als een soort vervanging voor mijn vader. Emotioneel was dat wel echt moeilijk. We hadden op dat moment ook aardbeien die we kweekten op de boerderij, dat was grotendeels in handen van seizoenarbeiders. Een van hen had mij toen de vraag gesteld om eens mee op de werf te gaan en dat is heel goed meegevallen. Hij is toen jaren bij mij in dienst geweest tot hij terug naar Polen ging. Daarna ben ik altijd met twee à drie mensen in het bos blijven werken.'

Top of the bill is de recente Teupen-hoogtewerker met 30 meter werkhoopte.

Gunter: 'Door de diepe wortels van de vorige generaties moet ik mij geen zorgen maken over voldoende werk want dat blijft vlot en goed lopen.'

GTP: 'Is dit dan met een vast team?'

Gunter: 'Ik heb een jonge zelfstandige die regelmatig inspringt. Hij wou graag de stap zetten naar zelfstandig zijn, maar vond het moeilijk omdat hij angst had niet genoeg werk te hebben. Hij richt zich meer op klinkerwerken nu. Wanneer ik hem morgen bel dan zal hij wel tijd maken om mij te helpen. Ik heb nog een vaste werknemer en andere zelfstandige medewerkers in het bedrijf.'

'De laatste zeven jaar is het boomkappen op zich fel achteruitgegaan. Je moet altijd rekening houden met 'schoontijden' waar alles vanaf begin april stilstaat rond de natuurgebieden. ANB (Agentschap Natuur & Bos) vraagt je niet of je de schoontijd kan overleven. Andere steun kan je nergens verwachten, dus dan ga je tegelijk nieuwe werken aannemen natuurlijk en meer de particuliere toer opgaan. Vroeger haalde ik 80-90% uit de bossen en 10% uit particulieren. Nu is het bijna andersom met de nadruk op het winterseizoen. Door deze switch is er veel meer zekerheid en vooral beter loon naar werken.'

GTP: 'Werk je dan met vaste contracten?'

Gunter: 'Nee, door het werk van generatie op generatie hebben we toch een redelijk klantenbestand opgebouwd waaronder bijna alle omliggende kastelen. Hier kom je niet zomaar als eerste de beste aan de bak en we proberen die naam uiteraard hoog te houden. Luisteren naar opa's wijze woorden, 'Doe je werk alsof het voor jezelf is en de klanten zullen vanzelf naar je toekomen', heeft ons geen windeieren gelegd. Vaste klanten met grote tuinen, openbare besturen en andere tuinaannemers weten dit ook te appreciëren. En dan doet de positieve reclame de rest van het werk. Ik heb sinds enkele jaren een zaak van een oudere man overgenomen met daarin machines zoals kranen en een dieplader. Hij deed snoei- en velwerken in het leger en na een inloopproef waren zij vrij snel overtuigd om met mij verder te gaan.'

GTP: 'Je hebt vroeger wel veel boswerken gedaan?'

Gunter: 'Ja zeker, maar dan vooral in onderaanneming voor kopers of opkopers van houthandelaars. Je kreeg dan telefoon met de vraag om een lot af te zagen, meestal populier maar soms ook hardhout. Maar je merkt wel dat het fel begint te minderen. Ik zie dat er zich een tekort aan hout aan het ontwikkelen is. Het probleem is dat men na het kappen van bomen geen nieuwe bomen plant maar inheemse bomen en struiken zet. Vooral op de gronden van openbare besturen en natuurland. Dus het boomkappen op zich is voor mij persoonlijk een uitstervende zaak. Ik merk dat het aantal echte boomkappers hierdoor zeer beperkt aan het worden is. Velen voelen zich geroepen, maar het harde werk en deels die 'schoontijd' en regeltjes maken ons beroep er niet echt aantrekkelijker op.'

GTP: 'Je hebt zelf dan ook nooit verkoop van hout gedaan?'

Gunter: 'De laatste tijd wel, maar in mindere mate. Een zelfstandige boomkapper kan zich daarmee niet bezighouden want dan gaat hij zijn eigen klanten voorbijlopen. Aanvragen van nabij of kennissen die neem ik altijd wel nog aan, maar echt voltijs in de handel stappen daar pas ik voor. Je moet er immers ook de nodige contacten voor leggen met het buitenland vanwege het krimpend aantal zagerijen in België.'

Investeren in hoogtewerkers

Gunter: 'Ik heb dan mijn eigen hoogtewerkers gekocht. Eerst een kleine Manitou met hefmaat en nadien een grotere. Door de privé- en andere grote werken heb ik dan een Avant Leguan gekocht die tot 17 meter gaat. Recent heb ik er een van het merk Teupen bijgekocht van 30 meter met de focus op de grote bomen. Nu kunnen we alle werken aan.'

100% ELEKTRISCHE FT 25 G HST

- 25 PK
- STIL EN EMISSIELOOS
- ONAFHANKELIJKE PTO
- COMPLEET UITGERUST
- WERKTijd TOT 4 UUR

BEZOEK ONS OP
GROENTECHNIEK HOLLAND
STAND 8.02 VELD D

BECOME A **H**ERO
IN YOUR GARDEN

ZOEK UW DEALER
www.farmtrac-benelux.com

'Mijn hoogtewerkers verhuur ik op de dagen dat ik er zelf niet mee werk.'

GTP: 'Hoe denk jij over accutechnologie bij handgereedschap in de bosbouw?'

Gunter: 'In onze branche is dat niet de investering waard. Onze kettingzagen bijvoorbeeld hebben kracht nodig en die kan je enkel uit een benzinemotor halen. Vroeger kon je 6 tot 7 jaar met een Stihl type 66 doen, terwijl nu na 1-2 jaar het al op zijn einde zit met een type 661. Die elektronisch gestuurde machines zouden beter zijn voor de uitstoot, maar als je er drie moet kopen om de kwaliteit van de voorgaande te evenaren, wat is hier dan nog het voordeel voor het milieu? In de echt drukke veljaren van weleer konden we 1 tot maximum 2 jaar zagen met een Stihl van het type 081. Toen was de machine volledig op door de hoeveelheid werk die ermee werd verzet. Voor dergelijk zwaar werk gaan ze niet snel zulk een krachtige batterij kunnen aanbieden. We kiezen ook al van het begin voor het merk Stihl. We zijn hier echt heel tevreden van. Bovendien heb ik zelf al zoveel onderdelen liggen die ik kan hergebruiken.'

GTP: 'Merk je voordelen van je eigen materieel te hebben?'

Gunter: 'Ja, vooral doordat het materieel zo sterk in prijs is gestegen en de leverbaarheid van onderdelen vaak achterophinkt, ben ik blij destijds flink geïnvesteerd te hebben. Terwijl beginnende collega's nog veel materieel moeten huren heb ik zo goed als alles staan waardoor ik net een scherpere prijs kan bieden aan mijn klanten. Ik heb bijvoorbeeld enkele activiteiten in de landbouw waarvoor ik al een tractor had aangekocht

'Ik heb zelf nog een van de eerste kettingzagen die je met twee man moest vasthouden.'

die ik nu mee voor mijn bosbouwwerken gebruik. Daardoor worden de kosten extra verdeeld en moet je weer geen zware investeringen doen. 'Mijn hoogtewerkers verhuur ik op de dagen dat ik er zelf niet mee werk. Zo betalen die zichzelf terug en ik zit net onder de gangbare verhuurprijs waardoor het aantrekkelijk is voor collega's om deze te huren. Hoe meer je in eigen beheer hebt, hoe efficiënter je kan werken. Bij verhuurcentra moet je altijd rekening houden met je uren. Een dag extra houden is een dag extra betalen, en als dit niet in de offerte zat dan scheur je je broek aan het werk. Deze flexibiliteit laat me toe om kort na of tijdens een storm een spoedinterventie uit te voeren.'

'Mijn laatste aanwinst is een stronkenfrees van Vermeer. Inmiddels ken ik het merk goed en ik ben er na zoveel jaar nog steeds tevreden over. Als een merk doet wat het moet doen dan blijf je bij je keuze. Ik investeerde recentelijk nog in een nieuwe bosfrees die volgende maand geleverd wordt.'

Een hart voor landbouw

GTP: 'Je hebt kort iets gezegd over aardbeien kweken?'

Gunter: 'We hadden toen mijn vader nog leefde een boerderij waar we aardbeien kweekten. In de zomer was het boomkappen rustig en dan begonnen de aardbeien, in de winter ging ik met mijn vader mee boomkappen. Het liep mooi in elkaar over. Ik heb dat na zijn dood nog heel lang proberen te combineren, maar op de duur moet je keuzes maken.'

GTP: 'De boerderij is er dan nog op dit moment?'

Gunter: 'Ja die is er nog, maar die blijft in beheer van de familie. Ik heb het telen van aardbeien wel even op hold gezet omdat het zo een intensieve teelt is en we een probleem van huisvesting hadden voor onze seizoenarbeiders. Het materieel heb ik wel nog steeds, met het gedacht van mocht het stilvallen in de bomen, dan heb ik nog steeds iets achter de hand.'

GTP: 'Heb je nooit het idee gehad om de aardbeienteelt door iemand anders te laten uitvoeren?'

Gunter: 'Je moet er nog steeds zelf bij zijn. Ik zie dat nu tijdens het boomkappen. Als je met twee ploegen werkt, heeft iedereen zijn eigen werkwijze. De klant kan iets aangegeven hebben en als dat niet doorgegeven is, kan dat nadien wel zuur opbreken. Ik doe de opstart altijd zelf mee en het project dat het ingewikkeldste is daar blijf ik meestal wel bij. Bij het afwerken en opruimen, waar de kans op fouten minder voorkomt, daar kan ik het overlaten aan de medewerkers. Je leert snel wie je iets verder kan laten uitvoeren en wie niet.'

GTP: 'Je werkt alleen, is het dan makkelijk om de taken te verdelen?'

Gunter: 'Voor mijn administratief werk heb ik nu al een tijdje iemand: die volgt de papieren op en doet de betalingen. De voorbereidingen doe ik wel nog steeds zelf natuurlijk. Maar het kunnen doorgeven en weten dat het in goede handen is, is toch een hele opluchting. Het is door een opgelopen boete dat het besef kwam van oké, daarmee had je iemand kunnen betalen. Het was dus een zeer goeie beslissing.'

'Voor de offertes is het altijd wel wat puzzelen, maar ik doe ze voornamelijk in het weekend of tijdens de week na mijn uren. De planning is niet traditioneel zoals bij de meeste tuinaanleggers en bosbouwers. Ik werk bijvoorbeeld niet met een agenda. Dat geeft mij te veel stress. Ik heb soms wel werken die vastliggen. Ik maak daarnaast dan een lijst op met de kleinere werken die moeten gebeuren en die plan ik enkele dagen voordien in. Ik plan het begin van de week in en geef dan op tijd een seintje aan de volgende klanten. Klanten worden veeleisender en je moet ze zo snel mogelijk kunnen helpen. Maar je merkt meteen waar je kan schuiven en wat prioritair is.'

GTP: 'Hoe verhoudt de bosbouwer zich tegenover natuurverenigingen?'

Gunter: 'In principe zouden wij elkaars verlengde kunnen zijn met de natuur als doel. De praktijk loopt echter anders. Ik neem als voorbeeld mijn bouwgrond. Ik wilde bouwen op een stuk grond dat vlak tegen een natuurgebied ligt. Hierdoor kreeg ik een voorstel voor een ruilverkaveling.

Ik had dan een principe-aanvraag ingediend die door alle instanties werd goedgekeurd. Ik deed toen mijn echte aanvraag waarbij één buur heeft tegengetekend. Mijn buurman had net een groot venster geplaatst met uitzicht op het groen: mijn groen.'

'Zowel steden- als milieubouwkundig werd zijn beroep afgewezen. Ik was dan volledig in orde met heel mijn papierwinkel. Op de provincie moet na klachten op basis van milieu alles opnieuw worden aangevraagd. Daar wijzigde ANB toen zijn advies van positief naar negatief advies. Aan de provincie heb ik toen de vraag gesteld wat ik het beste deed en daar gaf men aan dat het eventueel verstrengd zou worden, maar dat starten wel mogelijk was. Kort nadien werd mijn vergunning dan definitief vernietigd. Toen ik verder ging, bleek alles in mijn voordeel uit te draaien en heeft de tegenpartij de provincie aangevallen en niet mij. Door een procedurefout werd mijn vergunning opnieuw vernietigd en daar stond ik dan met een bouw die al gestart was. De felheid van onze milieuhouders en onze bureaucratie hebben mij al ontzettend veel geld gekost. Bovendien verhinderen ze ondernemers om te ondernemen.'

GTP: 'Maar je hebt dan toch de moed gevonden om terug een aanvraag te doen?'

Gunter: 'Zeker. Intussen loopt er alweer een nieuwe vergunning voor de boerderij. Maar natuurlijk start dan de hele papierwinkel weer vanaf nul. Bij aankomst op de gemeente werd er mij al meegegeven dat ik beter geen dieren kon vermelden op mijn aanvraag. Vanaf dat men het woord 'dieren' ziet, of beter gezegd bij het kabinet van Zuhal Demir, komt de

Belrobotics
THE GRASS MASTERS

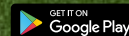
Het onderhoud van de groene ruimten en ecologie **zijn uiteraard onafscheidelijk.**

Om het seizoen te beginnen in schoonheid

De robots van Belrobotics hebben een laag stroomverbruik (gemiddeld 540/ KWH / jaar) en stoten 10 keer minder CO₂ uit dan een vergelijkbare termische machines.

Maak kennis met onze smartrobotgrasmaaiers op **belrobotics.com**

‘Als je zelf niet voldoende betrokken bent, zal het niet 100% zijn hoe de klant het heeft gevraagd. En in dat geval doe je het beter niet.’

stempel met ‘afgekeurd’ er al op. Dan heb ik de stal maar ingeschreven als loods. De VLM stelde zelf voor om 19 dieren aan te geven waardoor je geen vergunning nodig hebt. Nu werd de aanvraag voor de zoveelste keer gewijzigd naar een stal met 19 dieren om later uit te breiden als extensief begrazingsproject hier in de vallei van het Limburgs landschap. Ook voor mijn eigen gronden zal het dus afwachten zijn. Mijn droom is wel om het klein materieel voor tuinbouw dat momenteel in de kelder staat en het groot gerief in de loods hier wat verder samen te brengen. Een degelijke werkplaats en alles op één plaats krijgen: dat is het streefdoel.’

GTP: ‘Je bent dus nog actief in de landbouw?’

Gunter: ‘Dat klopt. Maar heel beperkt en vooral in akkerbouw. Het gras dat ik maai, is voor de verkoop of voor onze paarden. Nadien grazen de koeien dan waar ik het gras heb gemaaid. De oude boerderij ga ik niet verder zetten of inkopen. Met de kostprijs kon ik een volledig nieuwe loods zetten. Dan is de keuze wel snel gemaakt. Mijn tuinwerken lopen goed. Door wat ik in de familie heb ervaren met mijn grootvader, vader en nu mijn zieke moeder, beseft ik wel dat het leven kort is en dat je nu en dan eens tijd moet nemen voor jezelf. Ik heb ondanks de omstandigheden van de afgelopen jaren mezelf wel altijd 200% gegeven voor het bedrijf om de tegenslagen te boven te komen. Werken is belangrijk, maar daarnaast heb je natuurlijk nog steeds een privéleven.’

Ondernemen in Polen

Gunter: ‘Als ik destijds via mijn seizoenarbeiders hoorde hoe ondernemen in Polen is, dan beseft je wel hoe strak de strop hier in België om de hals zit. Daar gaat men een aanvraag doen voor een stal met 1.000 koeien en kort erna starten ze met de bouw ervan. Zoiets is ondenkbaar in België. Hier dient men met een bang hart een aanvraag in. In Polen en andere landen beseft men dat landbouw écht belangrijk is. In het begin gooiden ze hier met de subsidies, maar als je dat vergelijkt met nu dan is het elk jaar minder en minder. In landen zoals Polen zie je het dan net weer stijgen. Onbegrijpelijk. Maar waar is dan de logica? Het idee blijft wel in mijn achterhoofd spelen. Als men de aankomende jaren de strop nog meer gaat aanspannen, is de kans groot dat ik vertrek uit België.’

GTP: ‘Hoe kijk jij dan naar de toekomst voor onze landbouw?’

Gunter: ‘Met de plannen die ze hier in België willen doorvoeren in de landbouw hoop ik wel dat de boeren gaan wakker worden. Je voelt wel dat het al meer en meer begint te borrelen zoals bij onze collega’s in Holland. Ik heb enkele maanden geleden meegereden met het zogezegde protest in verschillende steden, maar hiermee gaat er niets bereikt worden. Het is raar dat men vaak zegt: ‘We moeten geen gronden vervuilen voor andere landen’. Maar waarom zouden wij niet mogen uitvoeren terwijl we zelf volop invoeren? Als je alles zou weghalen uit de winkels wat niet van Belgische oorsprong is, blijft er misschien nog 25% van alles over. Alles blijft politiek gestuurd. ‘Wij moeten van Europa’ is een ijdel begrip. Wie is Europa?’

**Het volledig gamma MAJAR producten is bij ons te verkrijgen.
Zowel voor twee-wielers als tractoren en quads.**

JACOBS MAURITS

Herbergstraat 14
9310 Moorsel
+32 (0) 53 77 90 06
info@jacobsmaurits.be

WWW.JACOBSMAURITS.BE

Bosbouwer met een hart voor landbouw

GTP: 'Doe je zelf nog mee aan bijscholingen of andere cursussen?'

Gunter: 'Ja, maar dat is iets waar ik echt geen fan van ben. We worden bestookt met heel wat cursussen en verplichte certificaten. We hebben zelfs een licentie nodig om in openbare bossen te mogen werken. Soms kan je voor opdrachten enkel in aanmerking komen als je een bepaald label hebt. Alsof dat bewijst dat je de stiel kent of niet! Op een gegeven moment heb je een bepaalde EHBO-les al zoveel keer gevolgd dat je niet meer weet wat je moet kiezen.'

'De eerste lessen kostten 30 à 40 euro terwijl het nu allemaal boven de 100 euro zit per les. Nu hebben ze dan ook de EC1, EC2 en ETW, beter

bekend als European Tree Worker. Je zit soms zo ingepakt dat je zelfs de ruimte niet meer krijgt om je werk goed uit te voeren waardoor het net gevaarlijker wordt. Op de tijd dat ik mijn boom op de grond heb afgelegd zijn sommigen hun hele checklist nog aan het afgaan. Veiligheid moet er natuurlijk zijn, daar hecht ik belang aan gezien het ongeval van mijn vader.'

'Ik geef toe dat iemand die volledig vanaf nul start en nog geen feeling of ervaring heeft veel kan hebben aan de cursussen. Maar als ik naar mezelf kijk en andere collega's dan is gezond inzicht en ervaring veel meer waard. Let wel, ik zeg nooit dat je niets meer kan bijleren! Maar je leert veilig omgaan met zaken in het bos op het moment zelf en niet aan een tafeltje bij de zoveelste cursus. Het is en blijft een verdienmodel in mijn ogen en ik zal zeker niet de enige zijn met deze mening. In de transportsector moeten ze het vak 'vakbekwaamheid' volgen, maar die mannen kunnen wel goed genoeg rijden hoor. Ik noem het vaak extra jobs creëren op de zelfstandigen hun nek.'

GTP: 'Hoe kijk jij naar de toekomst?'

Gunter: 'Ik denk dat het nog hele harde tijden gaan worden. Ik ben echt oprecht blij met waar ik al sta en wat ik aan werkmaterieel heb. Als je dit tegen de prijzen van nu moet aankopen dan is dat voor een starter zelfs niet haalbaar. Ik werk naar klanten toe nog steeds met de oude prijzen, maar als de brandstof nog blijft stijgen dan zal ik de prijzen moeten aanpassen. Maar door de diepe wortels van de vorige generaties moet ik mij geen zorgen maken over voldoende werk want dat blijft vlot en goed lopen.' ●

SKY-HIGH EXPERIENCE.
GROUNDBREAKING TRUST.

CEBEKO

SV15VT
SV17VT • SV19VT
**HET NIEUWE
YANMAR SV
GAMMA**
Veelzijdig en
compact

YANMAR

Multitoolkit van ECHO

Het Japanse ECHO is specialist in tweetakt-kettingzagen, -bosmaaier, -bladblazers en -heggenknippers. Sinds enkele jaren is het zijn gamma van accuaangedreven tuinmachines stevig aan het uitbreiden. Het gebruikt daarvoor een platform van 56V-batterijen.

Tekst: Peter Menten | Foto's: Helena Menten en ECHO

We hebben de eerste ervaringen kunnen opdoen met de nieuwe DPAS-2600 multitoolkit van ECHO. Deze kit, die dit voorjaar in de catalogus is gekomen, omvat een basiswerktuig op lithiumionaccu van 56 volt en 7 hulpstukken: een bosmaaier met draad of driepuntsmes, een heggenknipper, een afkortschaaf op steel, een veegborstel, een cultivator, een graskantsnijder en een blazer. Tussen het basiswerktuig en de hulpstukken kan nog een verlengstuk gemonteerd worden waardoor er gemakkelijk in de hoogte mee kan worden gewerkt. Op dit moment biedt ECHO bij de DPAS-2600 de keuze uit drie 56V-accu's: een van 2,5 Ah, een van 5 Ah en een rugbatterij van 16 Ah. Alle batterijen kunnen worden opgeladen met een gewone lader of met een snellader waarbij deze laatste de laadtijd tot ongeveer de helft kan reduceren.

Het basiswerktuig

Hart van de multitoolkit is het basiswerktuig van 2,4 kg dat over drie vaste toerentallen beschikt. De borstelloze 56V-motor heeft voldoende vermogen om bij een laag eigengewicht alle hulpstukken moeiteloos te kunnen aandrijven. De bediening is eenvoudig: bovenaan het gereedschap inschakelen en met de hendel onderaan de handgreep kan men het toerental variëren. Er is een knop waarmee tussen drie toerentallen kan worden gewisseld. We misten wel een aanduiding van het gekozen toerental. Nu is het spelen tussen de toerentallen om het juiste te kiezen. Tot slot is er nog een 'trimmermodus'-knop waarmee er tegen een optimaal toerental kan worden getrimd. Door deze knop gedurende een seconde in te drukken wordt het toerental van dat moment aangehouden. Door opnieuw te drukken wordt dat toerental terug losgelaten. Dit basistoestel is volgens de fabrikant een van de lichtste in de markt en is voorzien van handgrepen met rubberen bekleding. Dat maakt dat het ook met bezwete handen goed in de hand ligt en weinig trillingen geeft. Bovendien is het basistoestel vrij mooi uitbalanceerd, iets wat zich na enkele uren gebruik goed laat voelen.

De toebehoren

ECHO biedt bij deze multitoel 7 toebehoren aan. Van 6 ervan hebben we de werking aan den lijve kunnen ondervinden, de cultivator hebben

we niet getest. We geven hieronder weer hoe de toebehoren zich gedragen en hoelang ze op een batterij van 4 Ah (deze batterij hadden wij in test) kunnen draaien. ECHO geeft een benaderende inzetijd per werkstuk weer. We hebben een gemiddelde gezocht tussen de werktijd die de fabrikant opgaf en onze eigen ervaring. Hierbij moeten we volledigheidshalve vermelden dat deze tijden **gemeten zijn bij het laagste toerental van de motor**. Als we op de tweede en derde snelheid werken, is de accu uiteraard sneller leeg, maar is er ook meer werk gedaan. Het is de kunst om te achterhalen waar er een mooi evenwicht ligt.

Met de **trimmer** houdt de batterij ongeveer 45 minuten stand. Hierbij speelt de dikte van de draad een belangrijke rol, net als het soort gras of onkruid dat wordt gemaaid. Een dikke maaidraad geeft meer luchtverplaatsing en

meer weerstand bij het maaien. De trimmer/bosmaaier ligt opmerkelijk licht en toch stevig in de hand. Daar hebben de vorm en de handvaten met rubberen bekleding veel mee te maken.

De **heggenchaar** kan bijna een uur op één batterijlading werken. Dat is in de praktijk haalbaar omdat er geregeld gestopt wordt om te herpakken. De dikte van de takken van de haag heeft natuurlijk een grote invloed op het verbruik.

Met **snoeizaag op steel** houdt de batterij het een klein uurtje vol. Hier wordt de inzetijd meebepaald door de dikte van de takken die moeten gesnoeid worden en het aantal start- en stopmomenten.

De **cultivator** zou volgens opgave van de fabrikant een uur kunnen draaien op één batterijlading. Afhankelijk van de freesdiepte en de zwaarte van de bodem lijkt dit ons vrij realistisch te zijn.

Met de **kantensnijder** kan er ongeveer een uur non-stop gewerkt worden. Dat lijkt ons niet onmogelijk te zijn. Ook hier speelt de hardheid van de bodem een grote rol.

De **rotatieve borstel** van 60 cm werkbreedte kan bij 'licht borstelwerk' bijna twee uur draaien op één acculading. Naarmate er steviger moet worden geborsteld vermindert deze tijd. De vorm waaronder de haren op de borstel staan, zorgt voor een mooiere loop van de borstel.

Lucht verplaatsen kost energie. De **bladblazer** tot slot is daarom de grootste energievreter. Op laag toerental haalt hij 24 minuten werktijd uit één batterijlading, op maximaal vermogen slinkt dit tot 10 minuten.

W partner
oor de vele
itdagingen
an morgen!

14 - 17 september 2022

Cramer RM2700-G robotmaaier

Cramer is gespecialiseerd in accuaangedreven machines. Tot het gamma behoren robotmaaiers, duwmaaiers en handgereedschap in 40, 48 en 82 volt. In deze 82V-reeks zitten bijvoorbeeld een haakse slijpmachine voor beton en een elektrische kruiwagen. Heel recent is daar nog de 82ZT132-zeroeturnmaaier aan toegevoegd, die met een werkbreedte van 132 cm 4 tot 5 uur kan maaien op één acculading. Cramer ontwerpt en ontwikkelt zijn maaiers in Zweden.

Tekst & foto's: Peter Menten

We hadden de RM2700-robotmaaier enkele weken op test. Op zich een eenvoudige maaier die theoretisch geschikt is voor terreinen tot 2.700 m². De typebenaming geeft immers aan hoeveel m² de maaier theoretisch aankan bij 24 uur per dag maaien. In de praktijk zal een maaier in het voorjaar meer uren maaien en in een droge zomer minder om hetzelfde resultaat op het grasveld achter te laten. In functie daarvan stelt men de maaitijden in.

Periferiedraad en begeleidingsdraad

De installatie verloopt makkelijk: een goede plaats zoeken voor het laadstation en daarna de perimeterdraad leggen. In deze uitvoering heeft de maaier, naast de omtrekdraad, nog twee begeleidingsdraden indien gewenst. Met deze laatste kan de maaier bij het terugrijden naar het laadstation een 'kortere' weg nemen: hij hoeft dan niet steeds de hele omtrek af te rijden om zijn station te vinden. De begeleidingsdraad helpt de robotmaaier om vanuit moeilijk te bereiken plaatsen in het maaigebied het laadstation snel terug te vinden. De draad wordt dan bijvoorbeeld tussen het laadstation en een uithoek van het maaigebied of door een nauwe doorgang gelegd. Voor nauwe doorgangen van minder dan 3 m is een begeleidingsdraad aanbevolen.

Het gebruik van een begeleidingsdraad bespaart indirect op stroom doordat de maaier langer effectief kan maaien op één acculading, want hij verliest minder tijd aan het 'huiswaarts' rijden. In het geval van een gazon met 'grillige' vormen zou hij anders te veel tijd nodig hebben om via de geleidingsdraad naar zijn laadstation te gaan. Door gebruik te maken van een begeleidingsdraad rijdt de maaier dan ook vlotter – met minder manoeuvreerbewegingen – zijn station binnen. Voor een smalle passage of bij een gecompliceerde tuin is een tweede begeleidingsdraad een mooie aanvulling. Deze is eigenlijk een soort 'bypass' op de periferiedraad.

Luscode

De luscode is een signaal dat door de periferiekabel gestuurd wordt. De stroom creëert een magnetisch veld. Door het aanpassen van de luscode worden de frequentie van de robotmaaier en het station op elkaar afgestemd. Het zou bijvoorbeeld kunnen dat op een bepaalde frequentie beide slecht contact met elkaar hebben omdat er andere 'storingbronnen' in de buurt zijn. We denken daarbij aan een tweede maaier of andere elektromagnetische stralingsbronnen. De maaiers voor grotere oppervlaktes hebben nu twee geleidingsdraden in plaats van één omdat de afstanden groter zijn geworden

door de toegenomen oppervlakte. Het effect van een extra geleidingsdraad doet zich indirect terugverdienen door een hoger maaiendement van de robot.

Maaier volgen via app

Vanaf de RM1000 kan de maaier via zijn app op afstand worden gevolgd. Via deze app zijn onder meer de foutcodes (status), het maaischema (werktijden) en de algemene instellingen op te roepen.

In de maaier zit een simkaart die middels het blauwe lampje aangeeft dat de maaier in contact is. Via de Cramer-app (waarin ook nog andere accuaangedreven machines kunnen worden ondergebracht) kunnen de besturing en opvolging van de maaier worden overgebracht op de smartphone of de thuiscomputer. *(Dit laatste is enkel beschikbaar voor een erkende dealer, niet voor de eindgebruiker.)*

De RM2700 die we op test hadden, is de eenvoud zelf: een stop-startknop en een paneeltje met een waarschuwinglampje voor in bedrijf, connectie, veiligheid of storing. De robot is voorzien van een regen- en ijsensor. We merkten op dat we bij deze maaier via de app verschillende instellingen konden invoeren.

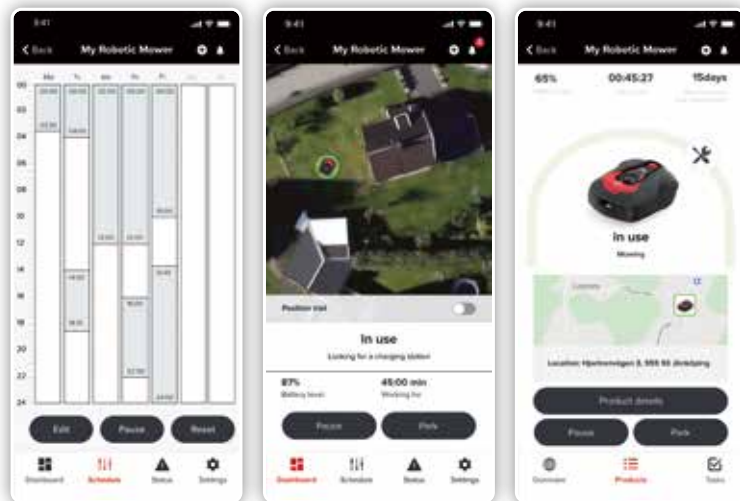
De RM2700 die we op test hadden, is de eenvoud zelf: een stop-startknop en een paneeltje met een waarschuwinglampje voor in bedrijf, connectie, veiligheid of storing. De robot is voorzien van een regen- en ijsensor.

De romp of het lijf van de maaier hangt aan 4 punten op en kan makkelijk worden gedemonteerd om de maaier intensief te reinigen.

Maaibreedte van 22 cm

Deze robotmaaier is bijzonder krachtig en voorzien voor hellingen tot 20°. Het maaien gebeurt met 1 maaischijf met 3 mesjes die 22 cm per keer meeneemt. De maaïhoogte wordt met een mechanische draaiknop tussen 2 en 6 cm ingesteld en kan gewoon tijdens het rijden worden aangepast. Omdat we een nieuwe omtrekdraad hadden gelegd zijn we eerst begonnen maaien op 6 cm om dan per week stapsgewijs af te zakken tot een maaïhoogte van 3 cm. Op die manier kan de maaier zich wat aan de eventuele oneffenheden aanpassen en is er nog gelegenheid om het terrein hier en daar iets bij te werken zonder dat er veel schade aangericht wordt. Met de aanhoudende droogte leek het ons dan weer nuttig om terug wat hoger te maaien. Volgens de fabrikant bedraagt het geluidsniveau 58 dB en het enige wat we konden horen, was het afsnijden van het gras bij hoger gras. De rijsnelheid is constant en afhankelijk van de belasting blijft hij iets meer dan 1 uur maaien vooraleer op te moeten opladen. Dat laatste duurt ongeveer 45 minuten. De maaier is IPX5-geïsoleerd wat betekent dat hij niet enkel tegen regen en weersinvloeden bestand is, maar dat hij zelfs met een tuinslang kan worden gereinigd. De romp of het lijf van de maaier hangt aan 4 punten op en kan makkelijk worden gedemonteerd om de maaier intensief te reinigen. De RM2700 is op verschillende manieren beveiligd tegen diefstal. Dankzij de 2G/4G-connectiviteit kan zijn positie via gps worden achterhaald en kan de gebruiker een perimeter instellen binnen dewelke de maaier mag werken. Komt hij buiten deze zone, dan krijgt de eigenaar een verwittiging via de app.

Deze RM2700 kan via zijn app op afstand worden gevolgd. Via deze app zijn onder meer de foutcodes (status), het maaischema (werktijden) en de algemene instellingen op te roepen.

Bij een poging tot diefstal zal de maaier vanzelf afsluiten, gaat er een alarm aan en kan gevolgd worden waar hij zich bevindt.

Alles in een notendop

Maximale oppervlakte	2.700 m ²
Maaïhoogte	Van 20 tot 60 mm, regelbaar met mechanische draaiknop
Maximale helling	35% of 20°
Geluidsniveau	58 dB
Laadtijd tot 100%	40 min
Werktijd	70 min
Maaibreedte	Schijf met 3 mesjes die 22 cm meeneemt
Gewicht	11 kg
Accu	24 V bij 2 Ah
Theoretisch verbruik	12 kWh/maand voor een maaïoppervlakte van 2.000 m ²
L x B x H	26 x 62 x 50 cm

De handleiding van de maaier is zeer volledig en is vlot te vinden op het internet. Ze is compleet en besteedt ruim aandacht aan het installeren van de omtrekdraad en waarop te letten bij het 'isoleren' van vormen, voorwerpen en vaste obstakels in het terrein. Net als bij de meeste maaiers ligt de draad hier ook op ongeveer 30 cm van de kant, afhankelijk van het type maaier, het terrein etc. Bij de RM2700 kan via de app worden ingegeven hoever de maaier van de periferiedraad mag maaien. Op een bestaande omtrekdraad kan deze maaier dus vlot geïnstalleerd worden zonder dat de draad moet worden verlegd.

Om de maaier op te starten moet de veiligheidssleutel onderaan de machine in startpositie worden gedraaid. Als hij opgeladen is, volstaat het om de startknop te activeren en dan zal hij zijn geprogrammeerd maaischema afwerken.

Voor het stockeren van de maaier wordt aangeraden (en dat is voor alle maaiers het geval) om de batterij volledig op te laden. Bij het opnieuw uithalen van de maaier terug de batterij opladen tot ze volledig vol is, en pas dan gaan maaien.

Het maaidek onderaan is zo ontworpen dat er weinig vuil zich vastzet. Bovendien kunnen het resterende vuil en aangekoekte grasresten gemakkelijk met een borsteltje worden verwijderd. De rest kan met een tuinslang worden weggespoten.

De accu is onderhoudsvrij, maar heeft een beperkte levensduur van 2 tot 4 jaar, afhankelijk van de lengte van het seizoen en het aantal uur dat de grasmaaier per dag wordt gebruikt.

Voorkomende problemen en foutmeldingen

Op de maaier staan 4 controlelampjes: in gebruik, geconnecteerd, veiligheid en foutmeldingen. In het laatste geval zal er ook een melding naar de app gestuurd worden. Deze 4 lampjes kunnen knipperen of aan of uit zijn. Op het laadstation betekent het groene lichtje dat het signaal van de omtrekdraad in orde is, blauw dat deze onderbroken is en rood wijst op een storing in het laadstation of de stroomtoevoer.

In de gebruikershandleiding staat een keurige en volledige checklist met mogelijke storingen. Dat maakt het voor iedereen die wat logisch kan denken gemakkelijk om het uiterste uit deze maaier te halen. ●

Annulatie Demo Groen 2022

Het is geen nieuws meer dat Fedagrim de editie 2022 van Demo Groen heeft moeten annuleren. Een kort woordje uitleg daarbij.

Vanuit het Brussels Gewest werden op de valreep nieuwe vereisten opgelegd waardoor de formule van een demobeurs niet meer kon worden aangehouden. Om die reden beslisten de leden van Fedagrim om deze editie van

Demo Groen te annuleren. Dat is meteen ook het afscheid van deze groenbeurs van het mooie decor van het Park van Laken. De organisatie en leden van Fedagrim zijn dankbaar voor de voorbije mooie edities die de afgelopen 10 jaar in Laken hebben kunnen doorgaan.

Er werd uitgekeken naar andere mogelijkheden, maar de tijd was te kort om nog een haalbaar alternatief aan te bieden dat de allure van het Park van Laken kon evenaren. Om die reden werd deze editie van Demo Groen afgelast.

Nu is Fedagrim op zoek naar een geschikte locatie waar de volgende editie van Demo Groen kan doorgaan. En dit bij voorkeur voor verschillende jaren.

Langs deze weg willen we daarom graag een oproep doen:

Wie heeft of kent een geschikte locatie om elke 2 jaar in september of juni een editie van Demo Groen te organiseren?

Zoek jij mee naar een nieuwe locatie voor de volgende Demo Groen?

Laat het ons weten op info@greentechpower.eu of info@fedagrim.be
En geef aan waarom de voorgestelde locatie in aanmerking kan komen.

Om de kwaliteit van een demobeurs als Demo Groen te behouden en liefst nog te verbeteren, zou het terrein aan enkele voorwaarden moeten voldoen:

- * 2,5 à 3 ha gras/gazon zonder hindernissen
- * Afgesloten of volledig afsluitbaar met Heras-hekken
- * Verharde tussengangen van minstens 6 meter breed
- * Gemakkelijk bereikbaar en bij voorkeur centraal gelegen, in of rond de provincie Brabant
- * Geen milieubeperkingen (maaïen bijvoorbeeld moet mogen)

We zijn benieuwd welke mogelijke oplossingen uit de bus komen.

De invalshoek van de Benelux-importeur

Fedagrim groepeerde de dealers, importeurs en constructeurs van machines. We waren benieuwd welke stormen internationaal opererende firma's de laatste jaren moesten trotseren. Ieder heeft daarbij een ander verhaal, maar de parallellen blijven. Dat bracht ons deze keer in het Waalse Perwez van waaruit Stefaan Forret als Managing Director Benelux van de Manitou Group de verdeling van alle Manitou-machines voor de Benelux in goede banen leidt.

GreenTechPower: 'Bij leidinggeven hoort vaak een stukje sociaal engagement. Is dat ook jouw ervaring?'

Stefaan Forret: 'Ja, mijn roots liggen in de landbouw en dat blijft in je bloed zitten. Half geëngageerd zijn, dat werkt voor mij niet. Je voelt de rol die je als leidinggevende hebt, maar daarbuiten wil je ook beleven wat er buiten je eigen bedrijf gebeurt. Vandaar dat ik mij namens Manitou vrij snel bij Fedagrim in het bestuur heb geëngageerd. Een unieke gelegenheid om een vinger aan de pols te houden om te weten wat er in de sector gebeurt, en om op kleine schaal verbeteringen door te voeren.'

GTP: 'De laatste twee jaar hebben we in het beurslandschap een en ander zien bewegen. Hoe zie jij dit verder evolueren?'

Stefaan: 'Bij Manitou als mondiale fabrikant is men zich vanuit de hoofdzetel in Ancenis in Frankrijk gaan focussen op enkele grote wereldbeurzen. En dat in elk van de verschillende sectoren waarin wij actief zijn: landbouw, bouw en handling. Op beurzen als de Agritechnica in Hannover, de Bauma in München, Conexpo in Las Vegas, Bauma in China, Apex en dergelijke moeten we zeker aanwezig zijn om de technische nieuwigheden te presenteren. De ervaringen van de laatste jaren geven aan dat we op constructeursniveau naar een soort hybride formule zullen gaan: aanwezig zijn op enkele grote fysieke beurzen en tussendoor online productvoorstellingen doen doorheen het jaar. Het opvangen van trends in de wereldmarkt en het presenteren van nieuwe machines en concepten zal nog meer naar de constructeur zelf verschuiven. Het verder lobbyen op hoger niveau bij autoriteiten en bijvoorbeeld bij grote verhuurbedrijven hoort daar eveneens bij. Het lokale werk – zeg maar relatiewerk – wordt dan ook aan de nationale vertegenwoordiging of importeur overgelaten omdat die het hierin het verschil kan maken.'

GTP: 'Dus de lokale, nationale beurzen zullen verminderen?'

Stefaan: 'Niet verminderen, maar – en nu kruip ik terug in mijn rol van importeur – ze zullen een andere invulling krijgen. Er zal gewerkt worden op relatiebeleving en niet op het massaal aanslepen van grote aantallen machines. Die rol zullen de hogergenoemde beurzen voor hun rekening nemen. Agribex, als voorbeeld in de landbouw, of Matexpo in de bouw zullen daarom voor ons belangrijk blijven omdat we daar met investeringsgoederen en dus een sterke gunningsfactor zitten. Als dergelijke beurzen betaalbaar zijn, dan kunnen die ook op dealerniveau door enkele dealers samen bemand worden.'

GTP: 'Hoe kun je een potentiële klant digitaal contact met een machine van enkele tienduizenden euro's laten maken? Die wil die machine toch zien en voelen?'

Stefaan: 'Het ene versterkt het andere. Ik geef een voorbeeld. In aanloop naar Agribex vorig jaar hadden we een beursactie gelanceerd. De beurs werd geannuleerd, maar de actie hebben we laten doorlopen. Een beurs is niet enkel de fysieke presentatie van machines, maar ook de voorbereiding, de sfeer, de opbouw, de afwerking van de contacten erna ... En dat is ons dus zelfs gelukt zonder beurs. In de autowereld gebeurt dat trouwens al jaren.'

GTP: 'Is Manitou zich als constructeur de laatste 2 jaar anders gaan organiseren?'

Stefaan: 'Ja. De wereld verandert, de werkomgeving ook en daar hebben wij ons mee aan aangepast. Iedereen werkt hier omzeggens twee dagen per week van thuis terwijl we steeds een minimumbezetting garanderen. Om iedereen regelmatig te kunnen zien, draait het erop uit dat de leidinggevende net meer aanwezig moet zijn. Een ander nadeel van deeltijds thuiswerken is dat bepaalde dingen langer kunnen blijven liggen omdat het doorgeven van info in een gewone omgeving veel sneller en organischer gebeurt.'

'We hebben ons verder gericht op hoe je mensen kunt aantrekken om bij jou te komen én blijven werken. We kwamen tot de vaststelling dat nieuwe medewerkers vooral aangetrokken worden en blijven door de sfeer die er in je bedrijf hangt. Dat klinkt wat in tegenstelling met de ervaring van de afgelopen twee jaar, maar ik heb het gevoel dat mensen hun verlangens op vlak van werk aan het bijstellen zijn.'

GTP: 'Wat is er veranderd in het contact met de dealers en eindklanten?'

Stefaan: 'De dealer wil korter op de bal spelen en sneller antwoord weten. Hij is flexibeler geworden qua communicatie. Zo hebben we nu geregeld online meetings met onze dealers en hun team waardoor er minder nutteloze verplaatsingen moeten gebeuren en we eigenlijk sneller iets kunnen kortsluiten. De eindklant zelf is mondiger geworden en eist meer service en een oplossing bij stilstand. Dat leidde voor Manitou tot het ontwikkelen van een service met uitgebreide garantie via onderhoudscontracten.'

GTP: 'Jullie dealers hebben allemaal een eigen verhuurvloot. Is dat geen concurrentie voor sommige van jullie eindklanten die ook verhuren?'

Stefaan: 'Manitou heeft zijn dealers daar steeds vrij in gelaten en dat heeft ertoe geleid dat ze eender waar te lande steeds snel met machines kunnen schuiven. Eindklanten of verhuurbedrijven weten dat ze bij ons op weinig tijd een oplossing hebben als hun machine hen in de steek zou laten.'

'In constructie (verreikers en hoogwerkers) gaat momenteel ongeveer 75% van de machines via verhuur de markt in en 25% van de handel wordt aan de eindklant verkocht, waarvan een groot deel via onze financierings- en serviceformules. In de landbouw blijft de verhuur beperkt tot naar schatting pakweg 10%. Het overgrote deel wordt dus nog altijd verkocht aan de klant. We moeten echter wel benadrukken dat ook hier meer en meer gekozen wordt voor leasing- en serviceformules. Hoe specifieker een machine en hoe minder ze op een jaar kan worden ingezet, hoe minder interessant ze voor de verhuurder wordt. De totale plus weegt hier op tegen de min.'

GTP: 'De energietransitie waarmee iedereen nu om de oren wordt geslagen, hoe reageert Manitou daarop?'

Stefaan: 'Wij gaan binnenkort een elektrische roterende verreiker en een kleine 2,5-tons machine van 6 meter in het veld zetten. Op dit moment komt vanuit de grootste vraag naar zero-emissieoplossingen vanuit de Nederlandse markt. Onze roterende verreiker met een 700V-systeem speelt hierin de hoofdrol. Momenteel zijn we daar bezig met het scholen van techniciens bij onze dealers, want deze techniek vereist een grote ommekeer in de werkplaats en de service-opvolging op de werven. Men gaat er in de buitenwereld van uit dat elektrisch eenvoudig is in onderhoud en weinig service vraagt, maar dat klopt niet helemaal. De opleiding is duur en als ik mijn eerste gevoel volg dan zal op korte termijn het onderhoud zeker niet minder kosten dan bij brandstofaangedreven machines gezien de zware investeringen die nodig zijn om deze technologie te ondersteunen.'

'Speciale kroosbak voor België'

De nieuwe C485-E van het merk Conver uit het Nederlandse Giessen is een van de eerste volledig elektrische maaiboten ter wereld. In Nederland zijn er al meerdere van verkocht, Frankrijk en Zweden volgen op de voet. Sinds de introductie van de C485-E in het voorjaar van 2021 zijn er wat onderdelen aan de boot veranderd. In verband met het vele kroos in Belgische watergangen ontwikkelde Conver voor ons land een speciale kroosbak.

Tekst: Dick van Doorn | Foto's: Dick van Doorn en Conver

Conver introduceerde vorig voorjaar het prototype van de C485-E. De boot heeft inmiddels een aantal veranderingen ondergaan. Zo zit er een nieuw dashboard in met een nieuw digitaal informatiescherm. De integratie van het accupakket in combinatie met de softwarecontrollers is eveneens veranderd. 'Zo heeft het accupakket een grotere capaciteit gekregen en is de aansturing nog verder verbeterd', aldus Jethro Zwets van Conver. 'Dit om efficiënter om te gaan met de beschikbare energie in het accupakket.' Wat gebleven is, is een heel vernuftig systeem waarmee de bediener het accupakket kan verschuiven zodat de boot altijd horizontaal ligt. Wanneer hij de maaiaarm naar buiten zwenkt en de boot gaat hellen, kan hij dit eenvoudig met de bedieningsconsole corrigeren door het accupakket te verschuiven. Speciaal voor België ontwikkelde Conver overigens een kroosbak waarmee eenvoudig kroos uit watergangen kan worden gehaald. Zwets: 'In België zit er relatief veel kroos in de waterlopen, dus een kroosbak is daar onontbeerlijk. Met de kroosbak kan een aannemer eenvoudig het kroos uit sloten scheppen.' De kroosbak is als optie en tegen een meerprijs verkrijgbaar.

Alles uitwisselbaar

Dewerking van de elektrische maaiboot is als volgt. Twee elektromotoren sturen alle functies aan: de ene elektromotor stuurt het hydraulische systeem met cilinderfuncties aan en de andere elektromotor de schroef van de boot. De hydrauliek bestaat uit twee keer een plunjerpomp met semiproportionele ventielen. De hydrauliektank is 95 liter groot, met zuig- en retourfilter inclusief geïntegreerde oliekoeling. Conver heeft er bewust voor gekozen om de werktuigaansluitingen en afmetingen

van de bestaande C485-maaiboot hetzelfde te laten. De reden is dat verschillende klanten vaak meerdere maaiboten in gebruik hebben. Die willen onderdelen, maar ook maaierkruigen kunnen uitwisselen met hun andere Conver-maaiboten.

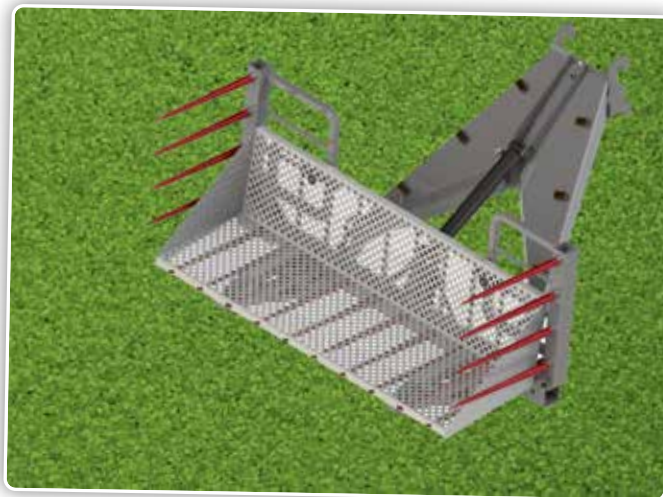
Onderhuids heeft de dieselaandrijving van de Conver-maaiboot plaatsgemaakt voor een accupakket met lithium-ijzerfosfaat (LiFePO4). Daarnaast zijn de aansturing van de pompen en de elektronica van de machine volledig op elkaar afgestemd. Dit is gedaan om efficiënt met de beschikbare energie om te gaan zonder concessies te doen wat betreft de bediening van de machine. Verder is de ergonomie voor de machinist verbeterd. Een andere reden om te kiezen voor elektromotoren om de hydrauliek aan te sturen, is dat het veiliger is omdat de boot natuurlijk in het water ligt en de robuustheid van de machine daar niet onder mag lijden. Wel is voor de elektrische boot een 450mm-aandrijfschroef ontwikkeld. Deze geeft meer stuwkracht en een hoger rendement bij minder omwentelingen. De schroef bij de elektrische versie is daarom 450 mm en die bij de dieselvariant 400 mm. De vijzel is voorzien van een follow-upsysteem op vijzel, waardoor het bedieningsgemak sterk verbeterd is.

Efficiënter door elektrisch

De aansturing van de elektrische C485-E maaiboot is volledig elektrisch en digitaal. De accucapaciteit bedraagt 70 kWh. De oplaadtijd bedraagt 5 tot 5,5 uur via krachtstroom, 16 of 32 ampère. De accu kan worden opgeladen door middel van een 400V-aansluiting of via een autolaadpaal. Het elektrische circuit werkt op 12 volt en de elektromotoren zijn ieder 90 volt. Je kunt onder normale

Bij deze maaiboot kan de machinist het accupakket verschuiven zodat de boot altijd horizontaal ligt. Als bijvoorbeeld de maaiboot naar buiten zwenkt en de boot gaat hellen, dan kan via de bedieningsconsole het accupakket worden verschoven zodat hij weer waterpas ligt.

Met de kroosbak kan een aannemer het kroos uit de sloten scheppen.

omstandigheden ongeveer 8 tot 9 uur met deze elektrische maaiboot werken. Door de elektrische aansturing gaat de boot efficiënter om met de hydrauliek. Via het digitale beeldscherm van de C485-E in combinatie met de bedieningsconsole is vrijwel alles te zien en aan te sturen. Bijvoorbeeld het actuele (stroom)verbruik, hoeveel uren en minuten je nog kunt varen, het actuele vermogen van de werktuigen, de temperatuur van het accupakket en de elektromotoren (koelsysteem door middel van vlakkoeling) en de stuurstand. Verder worden, los van elkaar, de uren van de werktuigen en van de elektromotoren op het display weergegeven.

Het roer kan maximaal 50° naar links of rechts zwenken. Dat garandeert een voldoende korte draaicirkel zonder dat het de achterkant van de boot raakt. De maximum vaarsnelheid is 6 tot 7 km/u. Volgens Conver zal het op termijn mogelijk zijn om alle digitale onderdelen van de boot vanop afstand te repareren. Wat nu al optioneel verkrijgbaar is, is een zogeheten spotmaster. Daarbij gaat het om een track-and-tracesysteem waarmee je vanop afstand de actuele status van de maaiboot kunt zien.

Fish Protector

Heel bijzonder is de 'Fish Protector' waar deze elektrische maaiboot optioneel mee kan worden uitgerust. Dit is een voorziening op de maaiboot of op de T-maaier waarmee vissen gewaarschuwd worden door middel van lichtflitsen. Er zijn in samenwerking met ecologen testen gedaan met en zonder de Fish Protector. De Fish Protector resulteerde volgens de fabrikant in een duidelijk lagere vissterfte.

De Conver C485-E weegt tweehonderd kilogram meer dan de dieselluitvoering: 2.200 tot 2.700 kilogram, afhankelijk van de uitvoering. De diepgang is circa 0,4 meter. Er zijn diverse werktuigen beschikbaar voor het elektrische model, zoals een veegmesinstallatie (instelbaar tot 2,5 meter, werkdiepte tot 3 meter), taludmaai-installatie met dubbelwerkend Busatis-messysteem (meslengte 1,20 of 1,40 meter), T-frontmaaier (standaard maaibreedte 2,00 meter, maaidiepte 1,20 meter), opduwframe voor diverse opruimwerkzaamheden (werkbreedte 3,00 meter) en een maaikorf of duwbok.

De elektrische Conver-maaiboot is wel iets duurder dan de dieselvariant, maar garandeert op termijn een lagere onderhoudskost. Verder ligt het geluidsniveau veel lager dan bij de dieselvariant, wat het werkplezier voor de machinist vergroot. Daarnaast is stroom goedkoper dan diesel, zeker nu met die extreem hoge brandstofprijzen. En uiteraard is deze elektrische boot volledig toekomstbestendig doordat hij aan alle emissierichtlijnen voldoet. ●

AGREEN AGENCY

Contact
 Helena Menten
hello@agreenagency.be
www.agreenagency.be

Wat kunnen wij voor u doen?

- Drone
- Video/ Foto
- Social Media
- Copywriting
- Reportages

De MLA 5-50 H met 1.880 kg kiplast (bak inbegrepen) is de zwaarste uit het gamma. De hefhoogte bedraagt 3,07 meter.

Manitou-compactlader

Manitou breidt het aanbod aan knikladers onder de merken Manitou en Gehl uit met een aantal compacte modellen onder de 50 pk. Daarmee reageert de Franse constructeur op de wereldwijd toenemende vraag in dit segment. Een vraag die sterk gestuurd wordt vanuit Noord-Europa en Noord-Amerika.

Tekst: Matthieu Schubnel en Peter Menten | Foto's: Matthieu Schubnel

Manitou stelde onlangs twaalf nieuwe knikladermodellen voor. Daarmee wil de Franse constructeur op de sterke vraag vanuit de markt naar compacte machines (in 2021 een stijging van 23,6%) reageren. Deze extra vraag komt vooral vanuit Noord-Europa, Noord-Amerika en voor een klein deel ook uit Zuid-Europa. De nieuwe compactladers hebben – afhankelijk van het model – een vermogen van 25 of 48 pk. In de rode Manitou-kleur zijn er 6 MLA-modellen en in de gele Gehl-kleur zes AM-modellen met ieder zijn afzonderlijke kenmerken. Afhankelijk van het model ligt de maximale hoogte tussen 2,14 en 2,29 meter bij een totale breedte van 1,04 tot 1,33 meter. Het maximaal hefvermogen van de machines ligt tussen 700 en 1.500 kg bij een werkhogte van 2,5 tot 3,07 meter. De modellen met de

toevoeging 'C' in de benaming beschikken over een korte laadarm en zijn voornamelijk voor de bouw bestemd. De constructeur biedt 3 verschillende snelwisselsystemen aan: de traditionele Euro-koppeling, de 4-punts en de skidsteer (hoofdzakelijk voor Noord-Amerika).

Meerdere rijmodi

De nieuwe laders beschikken over een watergekoelde Perkins-driecilindermotor met 1,1 of 1,7 liter inhoud. Afhankelijk van het model levert die 25 of 48 pk. De modellen met 2 en 3 in de typebenaming gebruiken geen partikelfilter en zijn daardoor nog compacter. De krachtigere modellen hebben een turbo waarbij de grootste nog eens

De modellen op een rijtje

Manitou-type	MLA 2-25 H	MLA 3-25 H-C	MLA 3-25 H	MLA 4-50 H-C	MLA 4-50 H	MLA 5-50 H
Gehl-type	AL 230	AL 320	AL 330	AL 420	AL 430	AL 530
Motor	Perkins					
Vermogen (pk)	25			48		
Debiet (l/min)	30/60	30/60	30/60	60/120	60/120	60/120
Druk (bar)	207					
Hefarm	Standaard	Kort	Standaard	Kort	Standaard	Standaard
Hefhoogte (mm)	2.736	2.435	2.836	2.435	2.836	3.070
Kiplast met bak (kg)	1.015	1.270	1.450	1.540	1.765	1.880

Blik op de rechterconsole met de multifunctionele joystick.

elektronisch geregeld worden. Het kleinste model (van Manitou en Gehl) is voor de compactheid met wielmotoren uitgerust. Bij de grotere compactladers viel de keuze op een hydrostatische vierwielaandrijving met één hydraulische motor per as. De transmissie heeft 2 snelheden en haalt daardoor een maximumsnelheid van 20 km/uur. De chauffeur stuurt de transmissie met het linkerpedaal waarmee de oliestroom naar de transmissie gesmoord wordt. Rechts staat het gaspedaal. Er kan ook een andere rijmodus gekozen worden: als het motortoerental op bijvoorbeeld 2.000 toeren wordt vastgelegd, dan wordt het gaspedaal als rijpedaal gebruikt. Dit pedaal meer indrukken verhoogt dan niet het motortoerental, maar de rijnsnelheid. Bij de Manitou-lader is er de optie van een snelheidsbegrenzer met 19 vooringestelde snelheden per rijmodus waarmee een precieze rijnsnelheid met een maximaal toerental gecombineerd wordt.

Multifunctionele joystick

De lage instap maakt de cabine vlot toegankelijk. De joystick op de rechterkant groepeerde verschillende elektroproportionele functies zoals bijvoorbeeld de hoogteverstelling van de hefarm en de neiging van het hulpstuk. De VR/AR-schakelaar zit op de bovenkant van de joystick. Vlak bij de joystick staat een draaiknop die de derde hydraulische functie precies aanstuurt. Direct daarnaast staan twee andere knoppen: de linker stuurt het wisselen van traag naar snel en omgekeerd, de rechter stuurt het sperdifferentieel van de voor- en achteras. Onder de joysticks zitten nog twee schakelaars, een voor de claxon en een om de hydraulische druk af te laten om hydraulische werktuigen makkelijk te kunnen aankoppelen. Met die laatste wordt het continu hydraulisch rondpompen geactiveerd, bijvoorbeeld bij het gebruik van een borstelmachine. Om een ongewenste beweging van de arm te verhinderen kan de joystick met een schakelaar in de buurt van de armleuning geblokkeerd worden.

De basisversie met veiligheidsframe biedt een uitstekend zicht op het werkveld.

In productie vanaf midden dit jaar

Alle machines van deze reeks zijn met open post of cabine te verkrijgen. De airco wordt alleen bij de modellen van 48 pk aangeboden (modelnummering 4 en 5). Manitou biedt zoals gewoonlijk 3 uitrustingsniveaus aan: Essential met een veiligheidsframe en enkel een dakje, Classic met een cabine en Premium met airco en andere comfortopties, inclusief een volwaardige zetel. De nieuwe laders van Manitou/Gehl wegen allemaal minder dan 2,7 ton waardoor ze op een aanhangertje achter een 4x4 kunnen worden vervoerd met een BE-rijbewijs. ●

Verkoop & Service voor Benelux

MOTOR SNELCO BV

info@motorsnelco.nl ~ www.motorsnelco.nl

Klimaat of milieu in 10 vragen (Deel I)

Uit de enquête die we in juni hielden, en waar onze lezers hun mening en aanbevelingen konden geven over de inhoud van GreenTechPower, bleek een grote vraag naar achtergrondinformatie bij de techniek en naar meer artikelen over management, ecologie en de wereld om ons heen. Daar willen we in onze toekomstige edities graag aan tegemoet komen. Hier alvast een eerste aanzet.

Tekst: Peter Menten | Foto's: fabrikanten

In aanloop naar de megalomane plannen om vanaf 2035 geen brandstofaangedreven auto's meer te verkopen, komt er via de Europese Unie het ene wereldvreemde voorstel na het andere. Langs alle kanten proberen de promotoren van de Unie de media mee te krijgen in hun verhaal. Een verhaal dat dan nog gretig aangenomen wordt door wie zijn eigen onderzoek niet doet. En onderzoek doen betekent: dingen in vraag stellen.

Laten we duidelijk zijn: wij geloven in elektrificatie, maar alleen op die plaatsen waar het werkelijk zijn voordeel brengt. Fossiele brandstof veroordelen en tegelijkertijd iets vervuilers in de plaats stellen, gaat op termijn heel het milieuverhaal onderuithalen. Om die reden is het belangrijk dat we ons vragen blijven stellen en niet de propaganda volgen die men ons wil opdringen.

Vraag 1

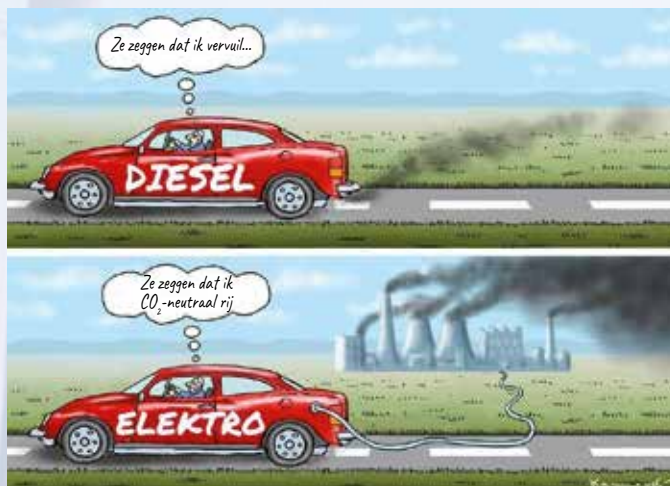
Elektrisch rijden: wat is échte zero emission?

Van nuluitstoot (of 'zero emission') kan enkel maar sprake zijn wanneer we de batterijen thuis opladen via een stopcontact dat zo dicht mogelijk bij de zonnepanelen of de windturbine staat. Iedere extra meter stroomkabel betekent opwarming en dus extra verlies. Hoe dikker de kabel, hoe lager de weerstand en hoe kleiner het stroomverlies. Stroom die in de centrale met gas, steenkool, hout, kernenergie enzovoort wordt opgewekt moet over lange afstand (hoogspanning) tot bij het laadpunt van het elektrisch voertuig geraken. Deze stroom wordt onderweg nog via een transformator teruggebracht naar 380 of 220 volt. Ook bij de transformator zitten ernstige stroomverliezen. Bovendien wordt deze stroom dan niet 'groen' opgewekt. Daarbij komt nog eens dat zonnepanelen en windmolens bij hun productie ook de nodige ecologische voetafdruk achterlaten. Dus: zero emission is geweldig als marketingslogan, maar komt in haar pure vorm omzeggens (nog) niet voor.

Vraag 2

Wat kost het aan energie om één batterij te maken en wat is de milieu-impact?

Verschillende automerken (waaronder Volvo) die met elektrische voertuigen bezig zijn, hebben al berekeningen gemaakt om duidelijk te maken wanneer een elektrische auto op vlak van milieu-impact en energieverbruik (en dus CO₂-uitstoot) break-even zou zijn met een brandstofaangedreven versie. De ecologische voetafdruk om een elektrische auto te maken ligt hoger dan bij een brandstofaangedreven versie. Daarvan neemt de productie van de batterij het leeuwenaandeel voor haar rekening. Zolang we onze stroom nog opwekken met gas en steenkool is eender welk elektrisch voertuig helemaal niet neutraal voor het klimaat, maar zelfs schadelijker.

Vraag 3

Inconsequente fiscaliteit: de elektrische auto is voor 100% aftrekbaar en laadstations zelfs tot 200%. Hoelang gaat dat blijven duren?

De overheid wordt 'van hogerhand' aangezet om elektrisch rijden langs alle kanten te stimuleren. Net zoals ze milieuvriendelijke

brandstofwagens destijds gepromoot heeft. Eens er voldoende elektrische wagens zullen ingeschreven zijn, zal de aftrekbaarheid natuurlijk met rasse schreden omlaaggaan. Heeft dit dan nog iets met ecologie te maken? En wie gaat het 'verlies' compenseren dat de overheid lijdt door de verminderde accijnzen en btw op de brandstofwagen-melkkoe? Als fiscaliteit een reden is om elektrisch te gaan rijden, dan gaat het milieu zeker niet de winnaar zijn. Meer dan de helft van de bedrijven kiest trouwens voor elektrisch omwille van het fiscale aspect.

Vraag 4

Zijn er wereldwijd voldoende materialen voorradig om batterijen te maken?

Hier knelt het schoentje. Neem nu bijvoorbeeld Volkswagen. Net nu het merk een volledig nieuwe productstrategie heeft gelanceerd die sterk de nadruk legt op elektrische auto's, begint het zich vragen te stellen over de bevoorrading van (onderdelen voor) batterijen. Sterker nog: de constructeur gelooft dat we op termijn een tekort ervan zullen meemaken. De Duitse constructeur hoopt namelijk meer dan 3 miljoen elektrische auto's te verkopen in de komende 10 jaar. Volgens Volkswagen zou het probleem niet zozeer zitten in het uitgeput geraken van de voorraad van grondstoffen zoals lithium (er zou nog genoeg zijn voor 350 jaar). Het probleem zit hem eerder in het winnen van die mineralen dat te traag gaat, waardoor de productie zal vertragen, wat dus een tekort zal veroorzaken. We mogen er ook van uitgaan dat er op termijn nog andere – milieuvriendelijkere – materialen zullen komen. Lithium en kobalt zijn nu niet van de properste materialen om te delven en te zuiveren en de manier waarop kobalt nu gewonnen wordt, is op menselijk vlak ook geen voorbeeld.

Vraag 5

Zijn de gebruikers – lees: bedrijven – klaar voor deze snelle transitie?

Een groot deel van de bedrijven geeft aan nog te worstelen met onvoldoende laadpaalcapaciteit, dat de levertijden voor deze auto's tot 2 jaar en langer kunnen oplopen, en dat de actieradius van de meeste voertuigen nog veel te klein is om de concurrentie met een dieselwagen aan te kunnen. Iedere elektrische bedrijfswagen moet ook een laadpaal op het bedrijf hebben en bij voorkeur ook een bij de werknemer thuis. Bij verschillende bedrijven zijn de auto's

ondergronds geparkeerd en dat betekent dat het veiligheidsrisico bij brand serieus toeneemt. Welke impact heeft dat op de verzekering van auto's en gebouwen? Tegen 2026 wil de Europese overheid een groot deel van het wagenpark op batterij hebben. Van dan af zullen alleen elektrische auto's 100% aftrekbaar zijn voor bedrijven. Vorig jaar werden er 392.683 nieuwe personenwagens ingeschreven: 251.585 op benzine of diesel, 2.094 op benzine en gas, 913 op aardgas, 115.317 hybride ... en 22.774 elektrisch. Volgens een andere bron (Vroom) was slechts 1,4% van de bedrijfswagens begin dit jaar volledig elektrisch. Het gaat nu niet over die ene auto meer of minder, maar de cijfers geven duidelijk aan dat de elektrificatie nog verre van succesvol is. Bovendien kosten elektrische wagens opvallend meer in aankoop.

Vraag 6

Accu of brandstof: waar ligt het omslagpunt?

Stel dat een auto na 200.000 km naar de afbraak gaat. Wat is dan zijn totale CO₂-uitstoot? Het automerk Volvo besloot om dat eens grondig te onderzoeken door te kijken naar de totale CO₂-uitstoot van de XC40 (benzine) en C40 (elektrisch), van productie tot gebruik en tot slot de demontage. Enkele conclusies.

De batterijproductie zorgt voor meer uitstoot

Volvo verkoopt momenteel de XC40 met benzinemotor naast de C40 met volledig elektrische aandrijflijn. Zoals verwacht zorgt het bouwen van de batterijauto voor fors meer 'broeikasgas'. De productie van een Volvo C40 inclusief de batterij heeft een 70 procent grotere CO₂-voetafdruk dan een benzine-XC40. Niet alleen zorgt de productie van de batterij voor meer uitstoot, maar de C40 gebruikt ook meer aluminium in de constructie van de auto.

De CO₂-uitstoot van een elektrische auto

Bij de productie begint de elektrische Volvo dus met een slechtere score wat betreft CO₂-uitstoot, in de gebruiksfase van de levenscyclus gaat dit lichtjes de andere kant uit. Volvo rekent in dit geval met 200.000 kilometer voordat de auto naar de afbraak gaat. Uiteraard kan de auto meer rijden, maar dit is een rekenvoorbeeld om ergens een vergelijking te kunnen maken. Een Volvo op benzine heeft na productie, het rijden van die 200.000 km en demontage in totaal 59 ton CO₂ uitgestoten. De elektrische C40 zorgt voor 50 ton CO₂,

wanneer we rekening houden met een gemiddelde samenstelling van groene en grijze stroom. In Europa is de energiemix wat groener en zou de C40 van productie tot en met de demontage 42 ton CO₂ hebben uitgestoten.

Wanneer de C40 gedurende zijn hele leven met windenergie wordt opgeladen, dan stoot de auto over zijn volledige leven 27 ton CO₂ uit. Dat is nog altijd niet nul, zoals sommige mensen verwachten bij een elektrische auto, maar het is wel bijna de helft van wat een XC40 op E5-benzine uitstoot. De productie van de elektrische C40 blijft met 18 ton CO₂ het meest belastende bestanddeel van de gehele levenscyclus. Bij de benzineauto is dat met 43 ton het verbruik van brandstof.

We moeten ons ook de bedenking maken dat de batterij mogelijk moet worden vervangen vooraleer de 200.000 kilometer gehaald wordt. De CO₂ die daarvoor extra nodig is, werd niet mee opgenomen in de berekening. Wat ook niet helder is, is het CO₂-aandeel van de windmolen in het geheel.

Dus, is een elektrische auto beter voor het klimaat?

Wie een nieuwe Volvo XC40 of C40 overweegt maar slechts 77.000 kilometer moet rijden voordat de wagen naar de afbraak gaat, kan beter een benzineversie kopen. Het omslagpunt voor de C40 ligt – in Europa – op die 77.000 km. Wie met zijn C40 op 100% groene stroom rijdt, zou al vanaf 49.000 kilometer break-even rijden. Als we wereldwijd kijken naar de samenstelling van groene en grijze stroom, dan ligt het omslagpunt op 110.000 kilometer.

Bron: Volvo

Vraag 7

Heeft een elektrische auto zin op lange afstand?

Voor stadsverkeer kunnen we alleen maar pleiten voor de voordelen van elektrisch rijden, zelfs voor (kleine) vrachtwagens. Los van de kostprijs komt dit de gezondheid van de mens ten goede. Gezonde lucht en minder geluid: daar staat geen prijs op. Auto's in stadsverkeer doen veel starts en stops en relatief korte afstanden. Ideaal dus voor een elektrisch voertuig. Op lange afstand is elektrisch gewoon onhoudbaar. Je zou een veel grotere batterij en dus meer massa moeten meesleuren. Dit extra gewicht gaat de kostprijs van het hele traject natuurlijk duurder maken. Als er meer laadpalen komen, komen er dus ook meer auto's en blijft de laadtijd de beperkende factor. Het is een euvel waar menig bezitter van een elektrische auto nu al tegenaan loopt: als je op drukke verkeersassen in het buitenland moet 'tanken' dan ben je zelden alleen. Met manoeuvreertijd mee ingerekend mag je al gauw rekenen op 30 minuten per laadbeurt. En als je dan een rij met 5 wachtenden voor je hebt, dan is geduld een schone deugd.

Vraag 8

Kunnen we voldoende batterijen maken?

Volgens Carlos Tavares, de baas van Stellantis, het conglomeraat van Fiat Chrysler Automobiles (FCA) en de Franse PSA Group, zouden we in 2024 al met batterijtekorten zitten. Verschillende autofabrikanten hebben al aangekondigd om tegen 2030 de productie van

verbrandingsmotoren voor Europa volledig stop te zetten. Een deadline die de sector nu al ten dele onder druk zet. Nog volgens diezelfde man zal de overgang naar de elektrische auto niet van een leien dakje lopen. Voor hem gaat de transitie veel te snel en dreigt ze in ons gezicht te ontploffen. Ook Volkswagen loopt, zoals eerder al gezegd, vertraging op met zijn elektrisch platform. Volgens insiders tot wel 3 jaar.

Vraag 9

Voeten op de grond: niet alles kan elektrisch

Voor lange afstanden zal waterstof wellicht een mogelijk alternatief zijn. Maar dan is het ook belangrijk dat er voldoende distributiepunten zijn. Op dat vlak wordt ook volop onderzoek en ontwikkeling gedaan. Voor korte afstanden hebben elektrische voertuigen een grote plus, maar dan moeten ze genoeg kunnen rijden om hun groot CO₂-productienadeel van in het begin te kunnen afschrijven over voldoende kilometers. Daarnaast zullen er ook voertuigen zijn die elektrisch geen voordeel halen: terreinvoertuigen, speciale voertuigen enzovoort.

Vraag 10

Waarom moet de energietransitie eigenlijk ineens zo snel?

Het belangrijkste is wellicht dat we met zijn allen werk moeten maken van een algemene en doordachte transitie. Die gaat waarschijnlijk in de richting van elektrisch vervoer zonder uitstoot, gecombineerd met waterstof. We zien als technische redactie zeker een toekomst in waterstof- of accu-aangedreven wagens of zware machines. Maar belangrijk daarbij is dat de bestaande vloot geleidelijker wordt afgebouwd. Al was het maar om een breder draagvlak te creëren voor die overgang. Een perfect lopende auto of machine met verbrandingsmotor vervangen door bijvoorbeeld een elektrisch exemplaar, dat is natuurlijk totaal zinloos. Zowel vanuit economisch, sociaal als ecologisch standpunt. De reden dat men versneld elektrisch wil gaan heeft te maken met een politieke belofte waarbij weinig of geen rekening is gehouden met een breder kader. Er is helemaal geen langetermijnvisie. Sinds meer dan 10 jaar zijn fabrikanten van motoren onophoudelijk inspanningen en kosten aan het doen om de brandstofmotor 'schoon' te krijgen. Kosten die de consument dan ook mee betaalt in de aankoopprijs. Hier knelt echter het schoentje. 'Europa', een wolf in schaapskleren, maar met veel getrek en gewoel achter de schermen, wil dat we binnen een goede 10 jaar geen fossiele brandstoffen meer gebruiken. Daarbij refereert het naar 'Agenda 2030' met haar 'sustainable development goals', een nobele agenda die in 2015 via de Verenigde Naties werd aangenomen. Deze agenda heeft uiteindelijk tot doel een 'mooiere, duurzame wereld' te creëren. Laten we hierbij niet overhaast tewerk gaan, maar de gepaste stappen op de juiste moment zetten. Waar je nu bijvoorbeeld nog de keuze hebt tussen verschillende aandrijfmogelijkheden (en prijzen) zou je, van dan af, alles elektrisch moeten doen en dus volledig afhangen van de stroomprijs. Tot wat 'afhankelijkheid voor je energie' kan leiden, is iedereen ondertussen al wel duidelijk geworden. ●

STERK IN PROFESSIONELE TUINMACHINES

36
modellen

BOOMSTRONKFREZEN

VERTICUTEERMACHINES

RUWTERREINMAAIERS

HOUTSPLITTERS

BLADBLAZERS

GRASZODENSNIJDER

KANTENSNIJDER

BELUCHTERS

ZAAIMACHINES

JO BEAU®
VERDUBBELT uw GARANTIE tot*

www.jobeau.eu

JO BEAU®
great in nature™

Kubota en Bieffebi sluiten principe-sakkoord

Kubota Gianni Ferrari SRL is de nieuwe vennootschap waarin de productie en verkoop van de Gianni Ferrari-maaiers voor Europa zullen worden ondergebracht.

Kubota Holdings Europe en het Italiaanse Bieffebi, het moederbedrijf van Gianni Ferrari, hebben een principsovereenkomst getekend waarbij Kubota de afdeling maaiers van Gianni Ferrari zal overnemen. Deze afdeling zal onder Kubota Holdings Europe B.V. vallen, de Europese dochteronderneming waarin Kubota zijn landbouw- en industriële machineactiviteiten heeft ondergebracht.

De oprichting van deze nieuwe dochteronderneming, Kubota Gianni Ferrari SRL, zal Kubota's professionele assortiment producten voor het onderhoud van groene ruimtes nog verder uitbreiden. Gianni Ferrari heeft een uitstekende reputatie en een aanzienlijk marktaandeel in Europa als pionier van frontmaaiers met centrale opvang. Zowel Kubota als Gianni Ferrari genieten een grote populariteit als constructeurs van professionele zitmaaiers.

Elektrische houtversnipperaar bij Jo Beau

Jo Beau, fabrikant van houtversnipperaars en machines voor gazononderhoud, bouwde op zijn E150-versnipperaar een 56V-elektromotor op accu.

Daarvoor baseerde het zich op Ego, dat al een complete lijn elektrisch gereedschap voor de groensector heeft. De Honda GP200-motor van 4,3 kW werd geruild voor een evenwaardige elektrische versie. Technisch bleef de machine hetzelfde: een maximale takkendiameter van 50 mm, een invoerhoogte van 1.050 mm en een breedte van 660 mm.

Eén tractor voor al uw werkzaamheden

Antonio Carraro is marktleider in multifunctionele tractoren

Nu verkrijgbaar bij Dekens Agri Technics.

- ✓ Uniek ACTIO-chassis
- ✓ Voorwiel- of knikbesturing
- ✓ Platform- en cabineversies
- ✓ RGS omkeerinrichting
- ✓ Mechanische of hydrostatische transmissie
- ✓ Tot 100 pk met 1,00 m breedte

Dekkenstraat 89 - 3800 Zepperen - 011 68 44 10
info@dekens-agritechnics.be - www.dekens-agritechnics.be

GRASZODENSTEKER TURFAWAY 600

DE EERSTE zero-turn
hydrostatische 60 cm
zodensnijder **OP RUPSEN**

Zoden steekt men bij voorkeur af bij een vochtige ondergrond. De rupsen hebben een groter contactoppervlak met de bodem die zorgt voor maximale grip en betere tractie.

ELIET Turfaway 600

ONGEËVENAARDE **GRIP** EN **TRACTIE!**

Vereist een gazonrenovatie de volledige heraanleg? Dan verwijder je het snelst de oude grasmat met de ELIET Turfaway 600 Cross Country.

Dit is de allereerste zodensnijder ter wereld met een rupsonderstel. Deze rupsbanden hebben een maximaal contactoppervlak met het gazon waardoor de vele klauwen een superieure grip op de bodem ontwikkelen. Zowel bij vochtige of droge ondergrond, benut de Turfaway steeds zijn hogere tractiekracht om efficiënt in een keer twee zoden van 30 cm los te steken. De aandrijving is vol hydrostatisch waardoor de rijnsnelheid traploos instelbaar is en zich optimaal aan de werkomstandigheden laat aanpassen. Bovendien geniet je ook van een zero-turn wendbaarheid. Deze moderne zodensnijder laat zich heel eenvoudig instellen en is geavanceerd op vlak van gebruikscomfort.

Test zelf deze op en top Belgische innovatie vandaag nog uit en vraag je persoonlijke demo aan op www.elietontour.be

MADE in BELGIUM

ELIET Turfaway 600

kopen of leasen : het kan vanaf 6103 € excl. btw

ELIET®

Eliet Europe | 056 77 70 88
info@eliet.eu | www.eliet.eu

**MACHINE
UITPROBEREN?**

Vraag een vrijblijvende DEMO
bij u in de buurt via
www.elietontour.eu

I ♥ MY GREENTECHJOB

In deze rubriek willen we in de verf zetten dat het in de tuin, park & bosbouw sector boeiend werken kan zijn. Daarvoor laten we graag gepassioneerden aan het woord over hun job. Ben jij zelf fier op wat je alle dagen bezighoudt en wil je dit graag delen met onze lezers? Laat je horen. Of ken je iemand die hier volgende keer zijn of haar verhaal wilt doen? Geef ons een seintje. Deze keer stellen we je Ghislain Poot voor die technisch supervisor is bij de Royal Amicale Anderlecht Golf Club.

Tekst & foto: Christophe Daemen

Naam: Ghislain Poot
Woonplaats: Anderlecht
Leeftijd: 36 jaar
Werkt bij: RAAGC
In dienst: sinds 2009
Studies: Graduaat Constructie aan de Haute Ecole Roi Baudouin in Bergen

Ghislain Poot is technisch supervisor bij de Royal Amicale Anderlecht Golf Club

GreenTechPower: 'Ghislain, wat houdt je job in?'

Ghislain Poot: 'Als technisch supervisor moet ik ervoor zorgen dat onze greenkeeper zijn werk optimaal kan uitvoeren. Concreet komen we twee tot drie keer per week samen en bekijken we de problemen om ze vervolgens optimaal te beheren en op te lossen. Daarnaast ben ik ook de link tussen het sportief gedeelte van de club – de leden bijvoorbeeld – en het onderhoud. Het is het moeilijkste deel van mijn job. De spelers en leden begrijpen niet altijd wat het onderhoud allemaal omvat en dat bepaalde zaken nu eenmaal niet haalbaar of mogelijk zijn. Vervolgens ben ik ook verantwoordelijk voor de planning op langere termijn, zowel voor de machines als voor de nodige grondstoffen. Ik ben in contact met de leveranciers en neem ook beslissingen omtrent mogelijke investeringen, zoals de aanschaf van nieuwe machines. Levertijden lopen aardig op en we moeten dus extra alert blijven als we een machine willen vervangen. We wachten bijvoorbeeld al geruime tijd op de levering van een nieuwe machine voor de roughs. Dat zorgt soms voor de nodige frustratie bij bepaalde leden, maar iedereen proberen tevreden te houden binnen de mogelijkheden dat hoort nu eenmaal bij mijn job.'

GTP: 'Waarom heb je voor deze job gekozen?'

Ghislain: 'Ik werk in de familiale vennootschap en het leek dus evident om met mijn familie te werken. Na mijn studies heb ik eerst kort overwogen om voor een baas te gaan werken, maar de drang om het familiebedrijf verder te zetten was te groot. Ik heb trouwens mijn jeugd op de golfbaan doorgebracht. Mijn eerste liefde gaat naar constructie en meer bepaald grondverzetwerkzaamheden. Twee dingen waar je veel van terugvindt op onze golfclub. Ik voel me dus logischerwijze

meer aangetrokken tot grotere werkzaamheden, zoals het heraanleggen van een green, dan tot het dagdagelijks onderhoud. Al blijft dit laatste wel de hoeksteen van een perfect golfterrein.'

GTP: 'Wat zijn de leukste dingen binnen je job?'

Ghislain: 'Ik ben graag buiten bezig en op een golfbaan spendeer je nu eenmaal veel tijd buiten. Kantoorwerk boeit me minder, maar het maakt deel uit van het geheel. Met de warme en droge zomer die we achter de rug hebben, is het een waar plezier om de juiste werking van de beregeningsinstallatie dagelijks te gaan bekijken. Daarnaast geniet ik ook van de vrijheid om de dagtaken zelf in te vullen, zolang het geheel op middellange termijn in orde blijft. Wat de besteding van het budget voor het onderhoud van de golfbaan aangaat, vertrekken we ieder jaar bijna van een blanco blad. Er zijn heel wat zaken bespreekbaar met mijn zus, de commerciële directrice, zolang het volledige plaatje maar klopt.'

GTP: 'En de minder leuke?'

Ghislain: 'Het weer is vaak moeilijk te managen en dat zorgt soms voor de nodige frustraties. We proberen alles zo goed mogelijk in te plannen, maar tegen weersomstandigheden sta je machteloos. Ook de zeroftowetgeving zorgt voor de nodige kopzorgen. We proberen deze technieken zo goed mogelijk onder de knie te krijgen, maar zowel een natte als een droge periode gaat gepaard met bijkomende kopzorgen. En het is niet altijd eenvoudig om de spelers en de onderhoudsmensen op dezelfde golflengte te krijgen. Ik merk dat er de laatste twee jaren regelmatig problemen ontstaan en dat er heel wat zwaarmoedigheid bij mensen hangt. We hebben wel het geluk dat onze sector economisch toch een beetje gespaard blijft in vergelijking met talrijke andere sectoren.'

GTP: 'Wat zou je doen indien je niet met tuin & park techniek bezig was?'

Ghislain: 'Toen ik jonger was, droomde ik ervan om met kranen te werken, huizen

af te breken en vervolgens herop te bouwen ... Kortom: met machines en stof bezig te zijn. Mocht ik morgen niet meer voor onze golfclub werken, dan zou ik waarschijnlijk in het grondverzet belanden.'

GTP: 'Wat is je grootste droom?'

Ghislain: 'Ik ben eigenlijk zowel privé als professioneel gelukkig. Alles draait naar behoren en voor het ogenblik droom ik vooral dat alles op deze manier verder kan lopen. Als ik jonger was, en zeker na mijn studies, droomde ik ervan om naar het Midden-Oosten te vertrekken. Daar zag ik mij bezig om grotere bouwprojecten, telkens met nadruk op grondverzet, tot een goed einde te brengen. Ondertussen evolueerde deze droom beetje bij beetje en tegenwoordig ben ik echt gelukkig in België, met mijn kinderen en mijn familie. Wie weet vertrek ik toch ooit, voordat ik helemaal oud en versleten ben, maar de kans is nogal klein.'

GTP: 'Wat zou je aanraden aan anderen die in de sector willen beginnen of doorgroeien?'

Ghislain: 'Vooreerst zou ik willen aankaarten dat onze sector heel wat mogelijkheden biedt en dat de golfclubs in het algemeen op zoek zijn naar bijkomende werknemers. We werken meestal buiten in een mooie omgeving en dat geeft heel wat voldoening. Maar je moet geen schrik hebben om je regelmatig bij te scholen: alles evolueert immers razendsnel. Met het zeroftogebouwen zijn we terug van nul moeten beginnen. Het zorgt soms voor de nodige frustraties, maar ook voor heel wat voldoening omdat je constant kunt bijleren. Naar de toekomst toe zal deze trend naar specialisatie zich verder zetten, maar dat zal onze sector nog aantrekkelijker maken, denk ik. Wie de uitdaging durft aan te gaan, krijgt de kans om te blijven evolueren in een mooie werkomgeving en op deze manier haal je voldoening uit je werk. Daarnaast blijft het nodig om rekening te houden met het sportieve gedeelte, de spelers zeg maar. Het is en blijft één geheel.' ●

82V

Powered by intelligence

Ontdek het volledige assortiment op:

www.cramertools.com

1 Motorvermogen (W) = Voltage (V) x Stroomsterkte (A)

2 82V batterijen gebruiken minder stroom om hetzelfde vermogen te halen

3 Lagere stroomsterkte = minder warmteontwikkeling + langzamere ontlading
Verhoogde batterij-efficiëntie = langere looptijd van de motor

EuroGarden
since 1877

De specialist voor alle tuin-, park en bosbouw machines.
Sint-Truidensesteenweg 252 | 3300 Tienen | Tel.: +32 (0)16 80 54 39
info@eurogarden.be | www.eurogarden.be

Green in Flanders Expo op 25, 26 en 27 september

Van 25 tot en met 27 september zal de tweejaarlijkse beurs 'Green' opnieuw plaatsvinden in Flanders Expo bij Gent.

Naast een uitstalraam voor machines voor de groensector wil Green ook een ontmoetings-punt zijn voor de verschillende actoren in de sector. De organisatie zet alles op alles voor een uitwisseling tussen tuin- en parkonderhoud en -aanleg. Om dat te realiseren werd alvast een ruim programma opgesteld.

Een greep uit de hoogtepunten:

- De 1.2.Tree Award bekroont het mooiste boomproject in de private, publieke en semipublieke sector.
- In Green Demo Park zullen geregeld demo's van machines worden gehouden.
- Om te netwerken is Green Night – een exclusieve avondopening op maandag 26 september met hapjes, drankjes en live muziek – een uitgelezen gelegenheid.
- Op 27 september, de laatste dag, wordt de formule uitgebreid met Open Spaces, dé vakbeurs voor de inrichting van de openbare ruimte.
- Green Idea presenteert recente innovaties in de groensector.
- Meer dan 180 standhouders presenteren de nieuwste machines, bomen en planten, producten en diensten.
- Diverse seminars zullen de trends in de groensector belichten: natuurlijke tuinen, green cities, groendaken, hoe creatief om-springen met water enzovoort.

Meer info: www.green-expo.be

Schouten ontwikkelt nieuw bedieningspaneel

Voor zijn groenmachines heeft Schouten een nieuw bedieningspaneel ontwikkeld. Dit kan ook worden uitgebreid met een joystick.

Het nieuwe bedieningspaneel heeft een 7-duims touchscreen met veel automatische softwarefuncties die het bedieningsgemak voor de chauffeur vergroten. Werkverlichting en actiebordverlichting kunnen bijvoorbeeld aan de verschillende werkmenu's gekoppeld worden. Dit vergroot de veiligheid en verkleint de kans op fouten. In optie is een geïntegreerde camera leverbaar die het beeld op het nieuwe scherm presenteert. De Panda en Faunus maai-laadwagens en de Maver maai-verticuteerwagens zijn al met het vernieuwde bedieningspaneel uitgerust.

**Promac by
Group Verschueren**

**GROUP
VERSCHUEREN**

**MAAIERS
VERSCHUEREN**

LOCHRISTI

Binderberger
Maschinenbau GmbH

+32 (0)9 355 94 00
info@maaiers-verschueren.be
info@group-verschueren.be
www.group-verschueren.be

kiwa
certified

maaiers in
perfecte
vorm

VANDAELE®
Machines voor berm- en groenonderhoud

VANDAELE KONSTRUKTIE N.V. | STATIONSSTRAAT 119 | B-8780 OOSTROZEBEKE | T+32 56 66 45 01 | F+32 56 66 30 40 | INFO@VANDAELE.BIZ

Klepelmaaiers

Houtversnipperaars

Onkruidborstels

Zoutstrooiers

www.vandaele.biz

Autonome werktuigdrager uit Zwitserland

Het bedrijf Ronovatec uit het Zwitserse Luzern heeft zich tot doel gesteld om de markt voor professionele groenmachines met revolutionaire techniek te bewerken. Als pionier ontwikkelde het een multifunctionele werktuigdrager die verschillende repetitieve handelingen in hoge kwaliteit kan uitvoeren, zeg maar zoals een Zwitsers zakmes.

Tekst: Peter Menten | Foto's: Ronovatec

De idee voor een autonome werktuigdrager-robot met kooimaaiër om grotere oppervlakten te bewerken ontstond in gesprekken met medewerkers van openbare besturen, sportvelden en golfterreinen.

Op basis van die gesprekken werd er vanaf nul gestart met een concept. Samen met de hogeschool van Luzern werd in 2018 het eerste prototype van deze autonome zelfrijder ontwikkeld. Het resultaat van duizenden werkuren tot de ingebruikname leidde in het voorjaar van 2021 tot de bouw van de RoviMo, de eerste volledig elektrische werktuigdrager-robot die helemaal autonoom kan werken. Voor dit jaar werd erop ingezet om de eerste industrieel gefabriceerde RoviMo-machines in verschillende landen van Europa te verkopen en op te volgen. De volgende stap, ook nog dit jaar, is de integratie van het eerste autonoom grasopnemen en een lijntrekfunctie die de RoviMo in de volgende jaren nog meer inzetbaar moet maken. Verder wordt er dit jaar aan een tweede prototype gewerkt. Die autonome machine met drie elektrisch aangedreven cilindermaaiërs kan volledig driedimensioneel maaien.

Werktijd: 12 uur

De RoviMo heeft een batterijcapaciteit van 15 kWh, wat volgens de fabrikant zou overeenstemmen met een oppervlakte van iets meer dan 2 ha die autonoom in 12 uur kan worden bewerkt. Door de repetitieve (en vaak saaie) taken aan de RoviMo over te dragen, kunnen de beschikbare manuren van het personeel beter benut worden voor ander werk. De machine werkt stil, is volledig elektrisch opgebouwd en heeft dus geen risico op olielekken, en maakt ter plaatse geen emissie. Om de 15kWh-batterij te vullen moet er elders wel stroom worden opgewekt natuurlijk.

Laatste stand van de techniek

De RoviMo werkt autonoom en veilig met een 3D LiDAR-scanner, die goedgekeurd is voor een omgeving waar (veel) mensen of dieren aanwezig zijn en bewegen.

De ontwerpers hebben de RoviMo ontworpen als werktuigdrager waardoor hij als maaier, als lijntrekker, voor het reinigen van kunstgras en voor nog andere toepassingen kan worden ingezet.

De lokalisatie, navigatie en koerscorrectie gebeuren in realtime en met de hoogste precisie. De machine maakt gebruik van 4G (GNSS) en werkt volledig zonder omtrekdraad.

Om 7.000 m² te maaien rekent de fabrikant 4 uur tegen een maaisnelheid van 3,6 tot 7 km/u. In manuele modus kan hij zelfs 6 km/u halen.

De werktijd op een 15kWh-batterij bedraagt 12 uur, wat theoretisch overeenkomt met 2,1 ha maaien. De lithiumionbatterij van 48 volt is op 8 uur opgeladen. Met een snellader kan deze tijd tot 3 uur herleid worden. De

batterijen kunnen in het voertuig of apart worden opgeladen en zijn onderling uitwisselbaar.

De RoviMo is binnen en buiten voorzien van extra veiligheids: een laserscanner vooraan, contactstrips opzij en achter, beveiliging van de ingang van de maaier, 2 noodstops, actief geremde aandrijving vooraan, CE-gecertificeerd.

Volledig autonoom of manueel

Bij de prototypes kan de machine rechtstreeks bediend worden, via een joystick voor manueel rijden of via de app voor volledig autonoom werken. Meldingen van de machine kunnen via sms, telefoon of mail ontvangen worden.

Intelligent maaien

Standaard zitten er drie rijpatronen in de machine geprogrammeerd: langs, dwars of dambordpatroon. Die kunnen per draaiknop worden opgeroepen. De RoviMo herkent de ingeprogrammeerde percelen automatisch en kan met drie handelingen opgestart worden. De elektronica wisselt het rijspoor vanzelf waardoor er geen rijsporen ontstaan. De draaisnelheid van de kooien wordt automatisch aangepast aan de rijnsnelheid.

Lange levensduur

De ontwikkelaars claimen een levensduur van 10 jaar. In een tweede leven kan er nog eens tien jaar gedraaid worden. Om de machine voor deze (volgende) 10 jaar bedrijfszeker te maken rekent men op een revisiekost die ongeveer 20% van de nieuwprijs bedraagt. Meer dan 50% van de in het voertuig gebruikte onderdelen kan na 10 jaar opnieuw voor 10 jaar gebruikt worden. De klant krijgt 4.000 draaiuren of 5 jaar garantie op het basisvoertuig. ●

**ALLE PREMIUM
MERKEN
ONDER 1 DAK**

ISEKI

VIND UW DEALER

FERRIS

TS INDUSTRIE

WALKER

Bezoek ons op Green Expo
25, 26 en 27 september 2022
Addax stand nr. 2114
of reserveer uw gratis demo!
garden@vanderhaeghe.be

HH garden
HILAIRE VAN DER HAEGHE

www.hh-garden.be

In Gesves biedt Mathieu Verlaine verschillende diensten aan om lokaal hout optimaal te valoriseren

Mathieu Verlaine uit Gesves droomde er na zijn studies bosbouw aanvankelijk van om boswachter te worden, maar de kansen dienden zich toen nog niet echt aan. Naast zijn passie, die alles behelst wat met bosbouw te maken heeft, heeft Mathieu een zwak voor klimmen. De combinatie van deze twee leidde ertoe dat hij zich ging perfectioneren in het snoeien van gevaarlijke bomen. Al snel wordt deze eerste activiteit aangevuld met de investering in een mobiele zagerij. Meer recent is hij ook begonnen met de bouw van massief houten gebouwen. Mathieus filosofie is duidelijk: consequent terugkeren naar de oorsprong van alles en optimaal gebruikmaken van lokaal geproduceerd hout uit onze bossen. We gingen hem opzoeken op een zonnige ochtend in augustus.

Tekst & foto's: Christophe Daemen

Mathieu Verlaine begon in 2002 als bosbouwexploitant. Zijn zelfstandige activiteit leidde er vervolgens toe dat hij zich in 2005 specialiseerde in het snoeien en vellen van gevaarlijke bomen. Mathieu: 'Omdat ik een passie heb voor bergbeklimmen en boomklimmen, wilde ik direct iets verder gaan in de techniek en me daarom specialiseren in het vellen van gevaarlijke bomen. Als klanten had ik particulieren, tuinaannemers of houthakkers. Vanaf het begin van mijn carrière wilde ik zin geven aan wat ik aan het doen was. Snoeien hoorde er natuurlijk bij en pakweg vijftien jaar lang was ik een van de meest technische ondernemers op dit gebied in België. Beetje bij beetje dacht ik toen aan mogelijkheden voor de afzet en valorisatie van het hout dat tijdens deze professionele activiteit werd gekapt. Dus na veel onderzoek en interesse in verschillende mogelijkheden besloot ik een kleine mobiele zagerij van het merk Serra Montana te kopen.'

De mobiele zagerij

Nadat hij een tijdje met dit eerste model gewerkt had, besloot Mathieu Verlaine in 2017 om te investeren in een mobiele zagerij met een grotere capaciteit. Hij vervolgt: 'Deze Wimmer mobiele zagerij kan boomstammen met een maximale lengte van 14 meter en een diameter tot 140 centimeter doorzagen. Het is de enige machine met een dergelijke capaciteit in België. Ik reis door heel België en Noord-

Mathieu Verlaine: 'Vanaf het begin van mijn carrière wilde ik zin geven aan wat ik aan het doen was.'

Frankrijk, op voorwaarde echter dat er minstens 20 kubieke meter hout te verwerken is. De mobiele zagerij wordt getrokken door een Unimog en dankzij de opgebouwde generator met een vermogen van 45 kVA kunnen we volledig autonoom werken. Ik reken mijn diensten aan per kubieke meter omdat dat volgens mij voor iedereen de eerlijkste oplossing is. Op de werf hou ik me vooral bezig met de sturing en goede werking van de zagerij. De nodige mankracht op locatie wordt daarom geleverd door de klant.'

'De mobiele zagerij gaat vooral tijdens de winterperiode bij de klanten en dat begint al aan het einde van de zomer. Buiten deze periode kunnen klanten bij mij thuis komen om hun hout te laten zagen. Deze verplaatsingen naar klanten zijn altijd geweldige momenten van delen en resulteren vaak in mooie ontmoetingen. De houtsoorten die we zagen, variëren van klein naaldhout tot groot hardhout. Op dezelfde manier werk ik zowel voor grote, vaste zagerijen als voor kleine zelfstandigen, zoals meubelmakers of timmerlieden. Die diversiteit aan mogelijkheden maakt mijn werk nog meer de moeite waard.'

Mathieu: 'Die constructies worden gemaakt op basis van ruwe boomstammen. Het vereist wel een hoog niveau van vaardigheid en technische kennis.'

Met de nieuwe Valtra met bosbouwaanhangwagen en opgebouwde Palfinger-kraan kan Mathieu zelf boomstammen uit het bos slepen.

De investering in deze mobiele zagerij heeft Mathieu ook in staat gesteld om meer betekenis te geven aan zijn werk. Hij vervolgt: 'Ik ben gepassioneerd door het bosbouwgebeuren en ik vind het jammer dat er niet meer uit dit potentieel wordt gehaald. In de keiharde zakenwereld is de link tussen de houthakker en de zagerijen ver zoek. Er ontbreekt een globale visie op het bos. Ik vond het ook belangrijk om terug te keren naar een knowhow die verloren is gegaan. Op dit moment worden grote hoeveelheden hout geëxporteerd en keren ze onder de vorm van planken terug. Verloren transportkosten. Het was dus logisch om zo'n zaagservice aan te bieden. Om zoveel mogelijk klanten tevreden te kunnen stellen, heb ik gekozen voor deze mobiele zagerij van het Duitse merk Wimmer. Deze installatie is

zeer goed uitgerust, is veelzijdig en biedt mogelijkheden op vlak van rendement, kwaliteit en type hout dat kan worden gezaagd.'

Ruwhouten constructies

Nadat Mathieu in 2018 een degelijke opleiding had gevolgd, besloot hij een nieuwe professionele wending aan zijn carrière te geven en de valorisatie van lokaal hout nog verder te stimuleren. Hij begon met ruwhouten constructies. Mathieu: 'Die constructies worden gemaakt op basis van ruwe boomstammen. Dit lijkt op het eerste zicht misschien eenvoudig, maar het vereist wel een hoog niveau van vaardigheid, evenals een perfecte beheersing van verschillende technieken. Geleidelijk aan heeft de industrialisatie de knowhow

ON-VOOR-STEL-BAAR

Soms geloven we het zelf niet. Het grootste assortiment Tuin & Park banden van Nederland ligt bij ons op voorraad. En die willen wij van Middelbos BV natuurlijk graag aan u kwijt. Op de snelste manier. Vandaag besteld is morgen in huis. Ook nog enorm veel velgen!!! En wat we niet hebben... maken we passend voor u. In onze eigen workshop. In elke gewenste kleur. Middelbos b.v. heeft bovendien ook een ruime voorraad landbouw- & grondverzet-banden, en alle merken aanhangwagenonderdelen (assen, wielen, oplooppemmen, koppelingen enz).

Met plezier werken wij ons uit de naad voor uw sloffen

OOK QUAD
BANDEN!

MIDDELBOS

Import en Groothandel

+31(0)592 37 27 19
info@middelbos.nl
www.middelbos.be

Volledige woningen en kleinere bijgebouwen

doen verdwijnen en de kwaliteit naar beneden gehaald om meer volume te draaien. Ik wil laten zien dat het ook anders kan. Na de bouw van een eerste kijkwoning in 2018 heb ik vervolgens twee grote hutten gebouwd en nu ben ik bezig met het project van een huis van ongeveer 150 vierkante meter. Voor deze constructies stel ik zowel een afwerking voor met alleen het frame als met een dak van het 'weidetype'. Dit zware dak geeft veel comfort en is aan de andere kant een hoogtepunt voor mijn werk. Het biedt mij de mogelijkheid om terug te keren naar iets eenvoudigs.'

'De benodigde bomen ga ik zelf uitzoeken in het bos en ik gebruik vooral grote larksbomen. Ik herwerk ze vervolgens op mijn bouwplaats en ik bouw zelfs het huis of de hut volledig op mijn werf, voordat ik deze demonteer om ze naar de uiteindelijke locatie te vervoeren. Niet alles ligt voor de hand op gebied van stedenbouw, waarbij men liever kiest voor beton en stenen. Toch proberen we ons zo goed mogelijk aan te passen zodat we een coherent geheel kunnen bieden.'

Zicht op de bediening van de mobiele zagerij

Dingen moeten logisch zijn

Momenteel besteedt Mathieu de helft van zijn tijd aan zijn mobiele zaaginstallatie, terwijl snoei- en bouwactiviteiten elk 25% van zijn tijd uitmaken. 'In de toekomst wil ik de bouwsector verder ontwikkelen, enerzijds omdat de vraag sterk is, anderzijds omdat ik zo de meeste betekenis kan geven aan wat ik doe. In zekere zin is dat het hoogtepunt van mijn professionele loopbaan: creëren. Omdat ik alleen werk, is het niet altijd gemakkelijk om alles uit te voeren en ik moet dus heel wat verzoeken weigeren. Ideaal zou zijn om iemand te vinden die gemotiveerd is en die de nodige kennis heeft om mij te helpen. Tot nu toe heb ik deze zeldzame parel echter nog niet gevonden. Ik ben gewend van buiten de kaders te denken en dat maakt dat ik creatief met de dingen kan omgaan. Volgens die filosofie, en als zelfstandige, is het mijn doel om degelijk te kunnen leven van mijn werk. Ik ga niet constant voor maximale winst. Tot slot: wat onze bossen betreft, moeten we profiteren van de prachtige bomen die overblijven, want veel loten vertrekken naar het buitenland. Op langere termijn is dat een drama voor de toekomstige generaties.' ●

GROUP
VERSCHUEREN

MAAIERS
VERSCHUEREN

+32 (0)9 355 94 00
info@maaiers-verschueren.be
info@group-verschueren.be
www.group-verschueren.be

LOCHRISTI

MISION

Uw perfecte gazonmaaier

TOONAANGEVENDE TECHNOLOGIE VOOR EEN PERFECT GAZON

- Voor oppervlaktes van **600m² tot 6.500m²** of veel meer dankzij de standaard voorziene MULTIMAAIERFUNCTIE.
- Het **gepatenteerde ultrasone sensorsysteem OAS** op bijna al onze modellen, voorkomt botsingen met bomen, struiken of andere obstakels in het gazon en omzeilt deze.
- Al onze modellen zijn "**Connected**" dankzij de zeer complete App.

Wilt u meer informatie over een van onze producten?

Wilt u één van onze officiële erkende dealers worden?

Neem contact met ons op

www.kress.com
servicebenelux@kress-robotik.com

INNOVATIEF SINDS MEER DAN 50 JAAR

Er zijn alle redenen om voor KRESS te kiezen, of het nu gaat om ons accu-systeem tuinmachines „Made in Germany“ of ons breed gamma revolutionaire robotmaaiers.

Uw alles-in-één batterijsysteem

**KRESS 60V MAX MET ÉÉN ORIGINEEL
ACCU-SYSTEEM, GECOMBINEERD MET
DESIGN, COMFORT EN TOP PRESTATIES**

60V^{max}

Er de kantjes vanaf lopen geeft het mooiste resultaat

Ons land kent een onuitputtelijke tuincultuur. Nergens in Europa (op Groot-Brittannië na) wordt er zoveel creatiefs met de tuinen gedaan. Dat maakt dat trends in de Belgische tuinscene heel gemakkelijk opgang maken en deze markt door fabrikanten vaak wordt uitgekozen als testmarkt voor nieuwe producten of trends.

Het gazon blijft in de meeste tuinen het ankerpunt waarrond de rest is opgebouwd. Het krijgt alle aandacht en verzorging: kosten noch moeite worden gespaard om een dichte grasgroei te stimuleren, onkruid te onderdrukken en dit alles ook keurig te maaien.

Maar zoals een schilderij pas in zijn volle schoonheid uitkomt in een mooi kader, zo is dat voor een mooi gazon niet anders: er de kantjes vanaf lopen geeft steeds het mooiste resultaat. Een strak grasveld krijgt net dat ietsje meer als de boorden regelmatig bijgeknipt worden. Zelfs na het maaien met de meest gesofistikeerde kooimaaiers oogt een niet-bijgewerkte gazonboord als 'amateuristisch', zeker in een strakke tuin.

Kantensnijders zijn specifiek voor dit type werk ontwikkeld. Ze hebben een overhangend, verticaal draaiend mes. Door de machine langs de contour van het gazon te leiden kan je het overgroeïende gras wegsnijden. In tegenstelling tot de nylondraad van een trimmer kan je met het stalen mes van een kantensnijder heel snel en precies snijden. Het gras wordt met eenzelfde kwaliteit gesneden als het gazon, zodat het aan de randen van het gazon geen bruin verdroogde graspunten heeft. Met een stalen mes kan je ook door de aarde snijden. De betere kantensnijders hebben een mes dat onder een hoek kan worden geplaatst. Met de juiste hoekinstelling kan je tijdens het routine-onderhoud het boordgras wegsnijden zonder met het mes door de aarde te snijden. Dit vraagt minder kracht, vermijdt onnodig rondvliegen van aarde, en reduceert de slijtage van het mes aanzienlijk.

Door de groei drang van het gras valt een gazon vaak moeilijk in te dijken. Bij aanleg worden terrassen, wandelpaden, zwembaden en dergelijke ingetekend binnen een gazon, maar het duurt geen maanden voor het gras over de randen van deze verharding wil groeien. Ook hier kan je de kantensnijder inzetten om regelmatig opnieuw de scheidingslijn te trekken. Wel is hier aan te bevelen om het klassieke mes te verwisselen met een messchijf. Deze is voorzien van meerdere mespunten waardoor ze zich rustiger langs de randsteen laat leiden. Een messchijf vraagt in gebruik net iets meer kracht van de motor, dus kies bij de aankoop voor een voldoende krachtige motor.

Kantensnijden vraagt een stabiele machine

Kantensnijden vraagt wat concentratie want uiteindelijk wil je een mooie, rechte graskant creëren. De gebruiker wil dan graag over een stabiele machine beschikken met een goed stuurgevoel. Daarom moet een kantensnijder stabiel gebouwd zijn. Aan het stuur wil je maximale controle hebben, zodat elke beweging de gewenste uitwerking heeft. Een brede stuurgreep is hierbij voordelig omdat je daarmee de beweging beter kunt doseren. Zorg dat je steeds een correcte werkhouding aanneemt om ontspannen achter de machine te stappen. De betere kantensnijders hebben daarvoor een in de hoogte verstelbare stuurboom.

GroenTechniek Holland in Biddinghuizen van 14 t.e.m. 17 september 2022

GroenTechniek Holland wordt dit jaar samen georganiseerd met AgroTechniek Holland, zijn landbouwversie. Met één toegangkaart kan de bezoeker beide vakbeurzen inclusief alle paviljoens bezoeken én de machines op de demonstratieterreinen zelf berijden en testen.

Dit event in het Nederlandse Biddinghuizen zal naast een aanbod van 5.000 trekkers, machines en gereedschappen ook paviljoens over actuele onderwerpen en innovatieve oplossingen voor de agro- en groensector aanbieden.

Zo is er een Zero Emission Paviljoen met een breed scala aan gereedschappen en werktuigen aangedreven door accu's of waterstof. Daarnaast is er een 'Zo Goed Als Nieuw Paviljoen' met jonge gebruikte machines en een 'Grenzeloos Innoveren Paviljoen', waar innovatieve technieken en actuele oplossingen voor strengere regelgeving rondom stikstof, mest, milieu en dierenwelzijn te zien zijn.

MAXIMAAL BEREIK EN EXTREME KRACHT VOOR HET SNOEIEN OP HOOGTE EN LASTIG BEREIKBARE PLEKKEN

ZERO
EMISSION

4.0M
TELESCOPISCH UITSCHUIFBAAR
TOT WEL 4 METER

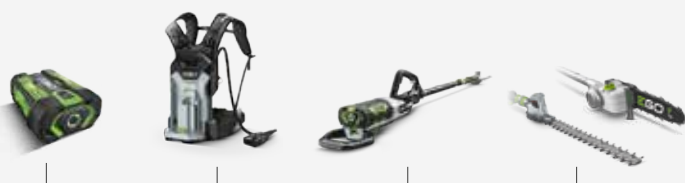

56V

KETTINGSNELHEID 22M/S

Levert de kracht van brandstof aangedreven hoogsnoeiers en uitermate geschikt voor moeilijk bereikbare plekken. Aangedreven door de unieke Arc-Lithium accu heeft u de ideale combinatie tussen kracht en koppel, best-in-class zaagsnelheid en uitschuifbaar tot wel 4 meter. Speciaal ontwikkeld voor de boomverzorger en tuinprofessional.

Te gebruiken als stokheggenschaar en als snoeizaag. Kan worden gebruikt met alle accu's uit het EGO assortiment en is tevens te gebruiken in combinatie met het EGO rugharnas.

egopowerplus.nl

**HET NIEUWE EGO POWER+ PROFESSIONAL-X
TELESCOPISCH SNOEISYSTEEM; ER IS NIETS
VERGELIJKBAARS!**

#bestbatterypower

EGO
POWER BEYOND BELIEF™

PROFESSIONAL X

Nieuwe dieplader bij Joskin

Joskin uit Soumagne lanceerde de Wago-Loader X, een dieplader met een telescopische laadbrug over de volle breedte van de wagen. De laadbrug van 2,35 m breed kan hydraulisch worden neergelaten en opgeheven. In opgeheven toestand kan ze de laadbodem met circa 1,5 m verlengen.

Tekst & foto's: Peter Menten

Om het laden en lossen van machines met kleine wielen te vergemakkelijken als de laadbrug op de grond is, zijn 2 kleine aluminium oprijplaten als optie verkrijgbaar. Ze worden bevestigd aan het uiteinde van de telescopische laadbrug en vergemakkelijken het overbruggen van de 14 cm vrije hoogte. De dieplader kan dus worden gebruikt om bijvoorbeeld een verreiker, een minigraafmachine of een hoogwerker naar de werf te brengen.

Multifunctioneel

Deze telescopische laadbrug heeft twee grote voordelen. In tegenstelling tot het traditionele systeem met 2 oprijplaten met vaste tussenruimte biedt ze de mogelijkheid om alle soorten werktuigen te laden, ongeacht de spoorbreedte. Bovendien dient de laadbrug – wanneer ze omhoog wordt gebracht – als een verlenging van het platform, waardoor het totale laadoppervlak van de dieplader met 3,8 m² wordt vergroot.

Stevig en handig

De Wago-Loader X is, net als de andere Wago-Loader diepladers, volledig thermisch verzinkt om de duurzaamheid en corrosiebestendigheid van de machine te vergroten. Hij heeft een 35 mm dikke, tropisch hardhouten vloer (antislip en gemakkelijk vervangbaar) en een versterkt, verlaagd chassis voor een grotere stabiliteit tijdens het rijden en een hoger laadvermogen. Hij is momenteel verkrijgbaar in tandem halfgedragen met een platformlengte van 8 of 10 meter (zonder de telescopische verlenging). De Wago-Loader X mag

De laadbrug van 2,35 m breed kan hydraulisch worden neergelaten en opgeheven. In opgeheven toestand kan ze de laadbodem met circa 1,5 meter verlengen.

een maximale belasting van 14 ton dragen. De zeer lage laadvloer (1,1 m met standaard 445/45R19,5-banden) maakt het laden en lossen gemakkelijker dan ooit.

Dieplader of materiaaltransport?

De sterke troef van de Wago-Loader X is zijn veelzijdigheid. Met een paar snelle aanpassingen kan dit model als dieplader, maar evengoed als een traditionele transportwagen worden gebruikt. Of het nu is om voertuigen naar een bouwplaats te vervoeren of materiaal op te halen: beide kunnen met één en dezelfde aanhanger. Als optie zijn ook hydraulische zijladders verkrijgbaar voor een maximale beveiliging van de lading. ●

Zeefbak voor kleinere graafmachines

Allu Veloci stelt een zeefbak voor kleinere graafmachines voor die is gemaakt van staal met volledig gelaste verbindingen. De zeefterren zijn uit polyurethaan, waardoor het materiaal erdoor kan vallen zonder dat het wordt verpletterd of versnipperd.

De zeefterren creëren een roterende beweging in de bak. Voor het zeven en mengen van het materiaal is dat een voordeel om een hoogwaardig eindproduct te realiseren. De Veloci-serie is verkrijgbaar in vijf modellen met verschillende afmetingen. Alle modellen zijn uitgerust met twee hydraulische motoren. De Veloci heeft een dubbelwandige bodem, wat hem robuust en duurzaam maakt. De fabrikant mikt met deze zeefbak op tuinaannemers, recyclers en verhuurbedrijven.

NIEUW

ZELFRIJDENDE 1800R

Een krachtige houtversnipperaar op rupsbanden om gemakkelijk te verplaatsen op ruw en drassig terrein. De nieuwe 1800R is voorzien dubbele Honda-motoren en standaard uitgerust met een 270° draaibare uitvoer. Geschikt voor takdiameters tot 12 cm.

Europese kettingzaagnormen

Waar vroeger de kettingzaag voornamelijk door een select groepje professionals werd gebruikt, is het aantal gebruikers flink toegenomen. Op zich geen verkeerde beweging, al leert de praktijk dat hiermee het risico op letsels ook flink is toegenomen. In veel gevallen is de professional zich meer bewust van de gevaren. Het risico schuilt echter bij de gebruiker die de machine maar af en toe eens gebruikt. Of bij vermoeidheid die de kop komt opsteken bij langdurig gebruik.

Tekst: Kris Hofkens, praktijklesgever Inverde | Foto's: Inverde

Bewust worden van de risico's over de grenzen heen

De *European Forestry and Environmental Skills Council* (EFESC) groepeerde sinds 2009 op Europees niveau opleidingscentra, organisaties die actief zijn in de bosbouw, vakbonden, producenten van gereedschappen, machines en apparatuur voor de bosbouw of de groensector, certificeringsbedrijven enzovoort. De bedoeling was om tot een standaard te komen waaraan elke kettingzaaggebruiker in de Europese gemeenschap moet voldoen. Op deze manier kan die vlot over de grenzen heen gaan werken en weet de werkgever of opdrachtgever dat hij met een gekwalificeerde professional te doen heeft.

In dat kader werd de *European Chainsaw Standard* (ECS) uitgewerkt. Gebruikers die deze opleiding gevolgd hebben, bekomen het *European Chainsaw Certificate* (ECC). Dit certificaat is niet de garantie op veilig werken, maar geeft aan dat de bezitter zich bewust is van de gevaren van het werken met een kettingzaag.

Normen uit de praktijk

Volgens de Europese codex 'Welzijn op het werk' zijn er enkele verplichtingen voor zowel werkgever als werknemer bij het uitvoeren van gevaarlijk werk. Werken met een kettingzaag valt hier zeker ook onder. Zo moet de werkgever onder andere een 'adequate opleiding' voorzien. Met andere woorden: er moet ook afgetoetst worden of de werknemers effectief de juiste kennis én vaardigheden beheersen om ze nadien in de werksituatie toe te passen.

In de Europese landen met een rijkere bosbouwcultuur zoals Oostenrijk, Duitsland, UK en Frankrijk waren er wel nationale en/of regionale regelgevingen, maar in België en Nederland nog niet.

Daarom is vanuit de opleidingsorganisaties Inverde (B) en IPC (NL) in 2008 het initiatief genomen om via een Europees Leonardo-project met de partnerlanden vanuit de bestaande normen Europese minimum kettingzaagnormen te ontwikkelen op 4 niveaus: de European Chainsaw Standards. Deze zijn in de 9 partnerlanden identiek en passen in de bestaande normen. De meeste van deze normen zijn voortgekomen uit analyse van ongevallen en letsels door kettingzaaggebruik.

Een van de grootste risico's: kickback

Een van de oorzaken is de mogelijke terugslag of 'kickback' als er hout wordt geraakt met de ketting op de bovenste helft van de neus van het zaagblad. Met een kettingomloopsnelheid van circa 20 m/sec (72 km/u) wordt de machine razendsnel opgeworpen in de richting van de bediener met alle gevaren van dien. Maatregelen om dit risico uit te sluiten:

- Wees je bewust van het risico op kickback
- Werk nooit alleen en draag steeds de benodigde persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)
- Werk enkel met een machine die technisch in orde is (aan de hand van 5 vooraf uitgevoerde functionele controles) en met een scherpe ketting

- Vermijd houtcontact met de risicozone op het zaagblad
- Gebruik de kettingrem actief
- Zorg voor een veilige werkhouding:
 - Zorg voor een stabiele, ergonomische positie en voorkom struikelgevaar
 - Hanteer de machine altijd met beide handen en enkel rechtshandig: linkerhand aan de draagbeugel en rechterhand aan het achterhandvat met gashendel. Alleen zo kan de kettingrem werken bij terugslag
 - Hou je hoofd en hals steeds uit het zwaai bereik van het zaagblad, dus enkel links van het zaagblad
 - Hou je linker duim steeds onderaan de draagbeugel en er niet bovenop. Dit om betere controle te houden over de machine en te beletten dat ze ontglipt.

Individueel ECC-examen

Om de competenties te bewijzen kan er een individueel ECC-examen afgelegd worden. Een voorafgaande opleiding is niet verplicht, maar voorbereiding is zeker aangewezen. Dit kan ook door een grondige zelfstudie van de standaarden en via didactisch materiaal op een van de onderstaande linken.

Om de kwaliteit en uniformiteit van de examens te garanderen kan je enkel bij EFESC-geaccrediteerde examencentra terecht. Deze werken op hun beurt met gecertificeerde beoordelaars volgens een strikt protocol om een objectieve beoordeling te garanderen. Als er minimum 60% is behaald op de theoretische proef kan het praktijkgedeelte beginnen. De beoordelingstaken en criteria vind je onderaan de standaarden. Als je slaagt, krijg je een persoonlijk European Chainsaw Certificate. Op de website efesc.org kan het hoogst behaalde certificaat van iedere certificaathouder op echtheid geverifieerd worden.

Europees certificaat

Het certificaat is geldig in de partnerlanden om de mobiliteit van kettingzaaggebruikers binnen Europa te verbeteren. Om in de openbare Vlaamse bossen (ANB) te mogen werken met een kettingzaag is het ECC verplicht sinds 1 september 2019. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) wil daarmee de veiligheid van de kettingzaaggebruiker vergroten en ongevallen vermijden. Ook openbare besturen, organisaties en firma's waar er door de werknemers met een kettingzaag wordt gewerkt hebben dus baat bij ECC-gecertificeerde kettingzaaggebruikers. Verder is het op organisatieniveau te bepalen binnen welke tijdsspanne een opfrissingscursus en/of hercertificering ingepland worden.

Toekomstige ontwikkelingen

Om de technische evoluties bij de machines te volgen zullen de accukettingzagen in de nabije toekomst mee in de ECS opgenomen worden. Op het scherpen van de ketting en het uiteindelijke zaagwerk na zal de kandidaat tijdens een ECC1-examen wel alle andere taken op een machine met verbrandingsmotor moeten uitvoeren. Dit om het ECC1-competentiebewijs voor iedereen gelijk te houden.

'Werken volgens de Europese minimum kettingzaagnormen vermindert de kans op blijvende letsels en (dodelijke) ongevallen aanzienlijk!'

Nuttige internetlinks

Waar is de informatie te vinden?

Heel het handboek over de opleiding is te vinden op www.efesc.org/downloads

Wat zijn de persoonlijke beschermingsmiddelen?
www.ecopedia.be/pagina/pbms-bij-werken-met-de-kettingzaag

ECS-opleidingen
www.inverde.be

Studiemateriaal
www.ecopedia.be/pagina/de-kettingzaag

Gecertificeerde examencentra
www.efesc.org/european-chainsaw-certificate/find ●

NEW HOLLAND BOOMER INTRODUCTIE VAN 18 NIEUWE FASE V-CONFORME COMPACT TRACTOREN

- Nieuwe efficiënte, stille en zuinige Fase V motor
- Nieuw digitaal dashboard
- Auto PTO
- EZ Speed op de HST modellen
- Grotere brandstoftank tot wel 47 l
- ESC Engine Speed Control
- Servo Assist Hydrostatic
- Een compleet gamma (25pk-57pk): Boomer 25C-25-35-40-45-50-55
- Meer koppel tot wel 188 Nm

Firma Thomas BV
Brusselsesteenweg 144
1785 Merchtem
(32) 52/372 273
info@firmathomas.be
www.firmathomas.be

Meer info bij uw
New Holland dealer

TR WEIDEBLOTERS

KEURIG MAAIEN EN PERFECT SPREIDEN

**PMMA kap en frame
ontworpen voor
eenvoudige reiniging
zonder stagnatie van
water**

**Afneembare en
zelf-inklapbare
zwevende messen
met 330 mm
beschermingsbord**

**Koppeling: Ø 22 en
28 mm - 300 mm
verstek mogelijk**

**Uitgerust met 2 XXL
sleufvoeten - 150 mm
in hoogte verstelbaar**

Werkbreedte: 1,8 / 2,2 / 2,7 / 3,6 m

SCAN ME

205B

JOSKIN

joskin.com

FIRMA
BEEL
90 years of service

www.firmabeel.be

Pinoth
GIANT
BY TORRELL

Cub Cadet®

DE GROTE CASHBACK ACTIE 2022

*U vindt de geselecteerde modellen en actievoorwaarden op
www.cubcadetacties.nl of www.cubcadetacties.be

Sabo: 'Focus ligt op uitbreiding nieuwe markten en veroveren accusegment'

Het Duitse bedrijf Sabo is een van de toonaangevende Europese fabrikanten van innovatieve en kwalitatief hoogwaardige grasmaaiers. Het bedrijf uit het Duitse Gummersbach bedient klanten in 25 landen met benzine- en accumaiers en met tuingereedschap dat op accu's werkt. De focus van het bedrijf ligt sterk op het uitbreiden naar nieuwe markten en het veroveren van de accuaangedreven groeimarkt van grasmaaiers en tuingereedschap.

Tekst & foto's: Dick van Doorn en Sabo

In 1991 werd Sabo overgenomen door John Deere en bouwde het onder andere de gekende zitmaaiers in groen-gele kleuren. In juni 2020 werd Sabo van de hand gedaan en ingekocht door Mutares, een Duitse investeringsgroep. Om de laatste stand van zaken van Sabo zelf te horen, reisde GreenTechPower af naar Sabo in Gummersbach. Het hoofd van het projectbeheer, Pierre Janotta, en de twee Sabo-zaakvoerders, Lars Daniel en Peter Nortmann, stonden ons te woord. Volgens de twee zaakvoerders zal de productportefeuille in 2023 consequent verder worden ontwikkeld, zowel voor privégebruikers als voor professionals. Naast de benzinemodellen zullen er ook veel nieuwe accuaangedreven maaimachines op de markt komen in 2023. Daniel: 'We zullen ons meer dan ooit richten op producten die op accu werken. Onze traditionele kerncompetentie, de productie en marketing van benzinegrasmaaiers, zal de belangrijkste pijler van ons bedrijf blijven.' Sabo stopt volledig met het aanbieden van elektrische grasmaaiers met snoer. In vergelijking met de zeer innovatieve accutechnologie wordt dit productsegment steeds minder belangrijk voor de klanten, aldus de zaakvoerders.

Succesvolle ontwikkeling onder nieuwe eigenaar

In september 2020 werd de Sabo Maschinenfabrik GmbH overgenomen door Mutares, een investeringsmaatschappij uit München. Dertig jaar lang behoorde Sabo tot het Amerikaanse John Deere. Zaakvoerder Daniel was in die tijd reeds verantwoordelijk voor de financiën onder John Deere. Zijn huidige collega-zaakvoerder Peter Nortmann is afkomstig van Mutares en verantwoordelijk voor Verkoop en Marketing bij Sabo. De sterkere focus op de markt sinds de overname werpt nu zijn vruchten

Pierre Janotta, hoofd van het projectbeheer: 'De in aanbouw zijnde grasmaaiers kunnen volautomatisch worden gedraaid, wat enorme ergonomische en productievoordelen met zich meebrengt.'

Lars Daniel, een van de twee zaakvoerders: 'We zullen ons meer dan ooit richten op producten die op accu werken.'

af volgens de beide zaakvoerders. Sabo heeft zijn omzet verdubbeld en is nu actief op 25 markten (voornamelijk EU). Er zijn al twee nieuwe productgroepen gelanceerd en in 2023 zullen er nog meer volgen. Er zijn ook aanzienlijke investeringen gedaan in een volledig nieuwe, ultramoderne productiefaciliteit.

Naast de benzinemodellen zullen er ook veel nieuwe accuaangedreven maaimachines op de markt komen in 2023.

De medewerker ziet op een beeldscherm precies hoe hij de maaier in elkaar moet zetten.

'Made in Germany'

In de afgelopen maanden heeft Sabo de productiefaciliteit van de hoofdvestiging van het bedrijf in Gummersbach op veel gebieden gemoderniseerd. Het magazijn werd bijvoorbeeld uitgerust met een ERP-systeem voor voorraadbeheer. Bovendien heeft de onderneming onlangs een volledig nieuwe, ultramoderne productielijn in gebruik genomen. Een andere, bestaande productielijn is tot dezelfde norm opgewaardeerd. Als alles volgens plan loopt, komt er zelfs een derde productielijn. De verantwoordelijken gaan ervan uit dat alleen al met de twee nieuwe productielijnen ongeveer dertig procent meer kan worden geproduceerd dan voorheen. Deze productieverhoging van dertig procent is ook nodig, omdat de zaakvoerders ervan uitgaan dat de vraag naar Sabo-grasmaaiers in Europa zal blijven stijgen. In Gummersbach zijn

ze erg trots op de belangrijke modernisering van de productie. Daniel: 'Net op tijd voor het hoogtepunt van het tuinseizoen hebben we een nieuwe, ultramoderne tweede productielijn in gebruik genomen. Met de investering in de nieuwe lijn op de locatie Gummersbach spelen wij in op de toenemende vraag naar Sabo-grasmaaiers die 'Made in Germany' zijn.' Het bedrijf is naar eigen zeggen optimaal uitgerust voor het huidige seizoen en de toekomst.

Een ander voordeel is volgens projectleider Pierre Janotta dat het volledige gamma grasmaaiers nu op alle productielijnen kan worden geproduceerd. Dat was voorheen niet het geval. Bovendien zijn de productielijnen zo ontworpen dat alle toekomstige grasmaaiersmodellen ook op deze lijnen kunnen worden vervaardigd. Door de efficiëntere manier van werken op de nieuwe lijnen kunnen de werknemers

Stealth S3

Firma Thomas BV
 Brusselsesteenweg 144
 1785 Merchtem
 T. (32) 52/372 273
 E. info@firmathomas.be
www.firmathomas.be

www.trimaxmowers.com

Bespaar tijd en moeite.

MET GRIN, EEN DUURZAME TUIN

✓ REDUCEREN | ✓ HERGEBRUIKEN | ✓ RECYCLEREN

WIL JE GRIN PROBEREN?

TEST DRIVE

GRIN®

Bel

0473.13.45.05

Vind de dichtstbijzijnde dealer

www.mygrin.eu

Volg ons en ontdek onze evenementen

Het magazijn werd uitgerust met een ERP-systeem voor voorraadbeheer.

ongeveer tien procent sneller werken dan voorheen. Janotta: 'Een van de technische kenmerken van de nieuwe productielijn is dat de in aanbouw zijnde grasmaaiers volautomatisch worden gedraaid, wat enorme ergonomische en productievoordelen met zich meebrengt.'

Sabo-kwaliteit

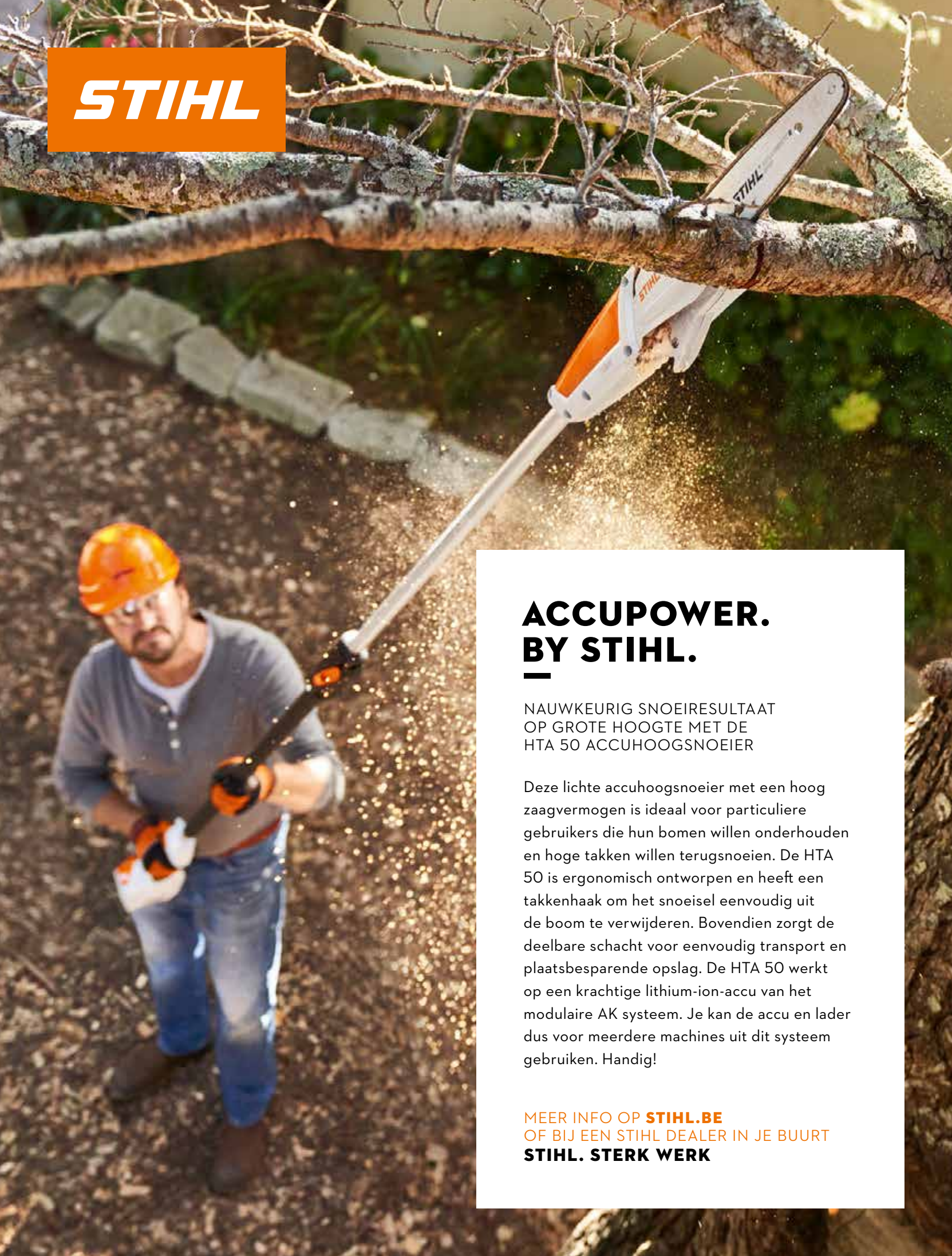
Een technisch afgewerkt product afleveren is altijd een topprioriteit geweest voor Sabo. Daarom zijn in beide productielijnen nieuwe, ultramoderne testbanken voor de op accu werkende toestellen geïntegreerd. Op die manier kunnen de zogenaamde (elektro) motorkoppen van de accumaaiers uitvoerig worden getest en kunnen de resultaten rechtstreeks in het ERP-systeem worden overgebracht. Het bedrijf gebruikt motoren van Briggs & Stratton, Yamaha en Loncin in zijn benzinemaaiers. Wat niet verandert, is het onderscheid (ook in prijs) tussen particuliere en professionele grasmaaiers. De professionele grasmaaiers hebben bijvoorbeeld een antivibratiesysteem op de geleidestang, een aluminium behuizing met extra stalen versterking en robuustere assen en wielen. De professionele machines worden bovendien van onderen beschermd door speciale afdekkingen. Bovendien zijn de professionele grasmaaiers nog meer in hoogte verstelbaar dan de modellen voor particulier gebruik.

Voordat de verschillende maaiermodellen de fabriek verlaten, worden ze in de verpakking afdeling nogmaals gecontroleerd. Janotta: 'Verpakte machines van elke partij worden vóór verzending steekproefsgewijs gecontroleerd door ze uit de verpakking te halen, volledig in elkaar te zetten en elke functie te testen. Wij werken overigens ook samen met Duitse openbare onderzoeksinstituten en gebruiken hun gazons voor intensieve producttests.'

De typeaanduiding van de particuliere en professionele maaiers verklaart de functie en de maaibreedte van de machine: de 53-PRO M VARIO is bijvoorbeeld een mulchmaaier voor professioneel gebruik en heeft een werkbreedte van 53 centimeter. M staat voor 'mulching' en VARIO staat voor 'variabele aandrijving'. Alle grasmaaiers hebben het gepatenteerde TurboStar™-systeem, wat betekent dat het gras zeer efficiënt in de opvangzak wordt geblazen, zelfs onder natte omstandigheden.

1.400 verdelers in Europa

In de 25 landen waar Sabo actief is, zijn er nu ongeveer 1.400 verdelers die machines verkopen. Bovendien zijn er tien groothandelsbedrijven voor Sabo-reserveonderdelen in Europa. Janotta: 'Daar kunnen de 1.400 verdelers hun onderdelen bestellen.' ●

STIHL

ACCUPOWER. BY STIHL.

NAUWKEURIG SNOEIRESULTAAT
OP GROTE HOOGTE MET DE
HTA 50 ACCUHOOGSNOEIER

Deze lichte accuhoogsnoeier met een hoog zaagvermogen is ideaal voor particuliere gebruikers die hun bomen willen onderhouden en hoge takken willen terugsnijden. De HTA 50 is ergonomisch ontworpen en heeft een takkenhaak om het snoeisel eenvoudig uit de boom te verwijderen. Bovendien zorgt de deelbare schacht voor eenvoudig transport en plaatsbesparende opslag. De HTA 50 werkt op een krachtige lithium-ion-accu van het modulaire AK systeem. Je kan de accu en lader dus voor meerdere machines uit dit systeem gebruiken. Handig!

MEER INFO OP **STIHL.BE**
OF BIJ EEN STIHL DEALER IN JE BUURT
STIHL. STERK WERK

Nieuwe regels inzake de wettelijke garanties!

De Wet Consumentenverkoop

De Wet ter bescherming van de Consument bij de verkoop van Consumptiegoederen trad in werking op 1 januari 2005. Met 'consument' wordt bedoeld: iedere natuurlijke persoon die handelt voor doeleinden die geen verband houden met zijn beroepsactiviteit of zijn handelsactiviteit. 'Consumptiegoederen' zijn alle roerende lichamelijke goederen, dus tastbare goederen. De belangrijkste regel van deze wet bestaat erin dat er een garantietermijn voorzien wordt van 2 jaar voor elk gebrek dat aan een goed wordt vastgesteld.

Deze garantieplicht is van toepassing op elk goed dat door een consument wordt aangekocht bij een professionele verkoper en dat deze consument gebruikt voor privédoeleinden. Dit betekent dat deze wettelijke regels alleen gelden bij verkopen tussen een handelaar en een particulier. Verkopen afgesloten tussen particulieren onderling of tussen handelaars onderling vallen niet onder toepassing van deze wet.

Opgepast!

Belangrijk voor de toepassing van deze wettelijke garantie is dat het aangekochte goed gebruikt wordt voor privédoeleinden. Wordt het goed aangekocht bij een professionele verkoper door een koper die het goed beroepshalve wenst te gebruiken, dan is deze wettelijke garantie niet van toepassing. Ook bij verkopen tussen particulieren geldt deze wettelijke garantie niet.

Termijn voor het vaststellen van een gebrek

Wordt er een gebrek aan het goed vastgesteld binnen een termijn van twee jaar, dan kan de consument deze wettelijke garantie invoeren. Deze termijn vangt aan vanaf het ogenblik van de levering van het goed. Wordt een gebrek vastgesteld binnen de eerste zes maanden, dan bestaat het vermoeden dat dit gebrek al bestond ten tijde van de levering. In dit geval kan de consument zonder enige bewijslast teruggaan naar de verkoper met deze gebrekkige zaak. De verkoper wordt hier steeds als aansprakelijke aanzien, tenzij hij het tegendeel zou kunnen bewijzen.

Vanaf de 7de tot en met de 24ste maand na de levering wordt de bewijslast omgedraaid, zodat het aan de koper is om aan te tonen dat het gebrek bestond.

Wat is er veranderd sinds 1 juni 2022?

Welke gebreken worden bedoeld?

Het gaat nog steeds om een verkoop tussen een consument en een professionele verkoper. Het goed dat aangekocht wordt, moet ook nog altijd conform het gevraagde goed zijn. Om dit te kunnen beoordelen ten tijde van problemen geeft de nieuwe wet nu een aantal vereisten aan. Zo moet het goed bijvoorbeeld voldoen aan de hoeveelheid, het type enzovoort, maar ook aan vereisten inzake het gebruik waartoe het goed zal moeten dienen.

Nog steeds een termijn van 2 jaar?

De nieuwe wet behoudt de termijn van 2 jaar, maar er is een belangrijke aanpassing aan wat er gebeurt na de eerste 6 maanden. Zoals hierboven uiteengezet moest de koper na deze 6 maanden aantonen dat er een gebrek was ten tijde van de levering. Dit verandert nu! De wettelijke garantietermijn bedraagt nu gewoon 2 jaar, zodat de koper na verloop van de eerste 6 maanden niets meer moet aantonen.

Opgepast!

Nieuw is ook dat de koper/consument de verkoper snel op de hoogte moet brengen van het gebrek dat hij ontdekt heeft, namelijk binnen de 2 maanden al. Houdt de koper zich niet aan deze termijn, dan heeft hij geen aanspraak meer op de wettelijke garantie. Wel kunnen koper en verkoper hier een langere termijn dan 2 maanden voorzien. Inkorten is echter niet mogelijk.

Opgepast!

De nieuwe regels gelden voor verkopen die sinds 1 juni 2022 plaatsvonden. Verkopen vóór deze datum vallen nog onder de oude wetgeving!

Bovendien is het nog steeds zo dat ook de nieuwe regels spelen tussen een consument en een professionele verkoper. Dit betekent dat indien u iets koopt voor uw bedrijf, u nog steeds geen toepassing zal kunnen maken van de wettelijke garantie. Alleen indien u iets voor uw privé koopt, zal u deze wetgeving wel kunnen toepassen.

Solange Tastenoye - www.solangetastenoye.be

Voor telefonisch juridisch advies: bel 0902/12014 (€1,00/min)

Persoonlijk advies enkel mits afspraak via tel 013/46.16.24

INTRODUCING THE NEW

KERSTEN

Ontdek de veelzijdigheid
van de Kersten UBS
werktuigdragers

PIVABO
MACHINES VOOR TUIN, PARK & MILIEU

PIVABO BV | KAMPSTRAAT 20 | B-8500 KORTRIJK
+32 (0)56 51 52 50 | E info@pivabo.be | www.pivabo.be